

જોડા અથવા પુટ) ખેંચીને આ પુસ્તક વાંચવું નહિ તેમ ચડકવું નહિ.

શ્રી: *Reg. No. 65*

કાશીરથ દેવ સ્મરણાવલી

સમસ્ત કાશી યાત્રા વિધિ સહિત.

—:જેને:—

સ્કન્દપુરાણાન્તર્ગત કાશીખંડ, મહાકાલ સંહિતા, કાશીરથસ્ય અને માર્કણ્ડેય પુરાણ વગેરેમાથી શોધીને સર્વ દેવી દેવતા, તીર્થ, કપ, કુડ, હદ (તલાવ) વાપી અને નદિઓના નામ તથા સ્થાન તેમજ મુખ્ય દેવતાઓનાં સ્તોત્ર, પાઠ તથા યાત્રા કરવામા મુલભૂતા પડવા માટે ત્યા જગતના કલ્યાણને માટે શ્રી ગૌરીશંકર દીક્ષિત, (ગોલાગલી, બનારસ સીટી) એ સગ્રહ કરીને પ્રકાશિત કરી.

આ પુસ્તકને છપાવવાનો અધિકાર પ્રકાશકે સ્વાધીન રાખ્યો છે તે માટે કોઈ મહાશયે છપાવવું નહિ.

સૂત્ર—અપાઠિયા ચંકલ: આગળ આવેલા “જન વિજય” પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમા હલચંદ કસનદાસ કાપડીયાએ છાપ્યું.

પ્રથમવાર ૧૦૦૦] મૂલ્ય ૦=) ક્રિ. સ. ૧૯૨૫

ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગૂજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૭૪૬ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ ડૉ.શાસ્ત્રી દેવ સ્વામીજી

વિષય ૮૨ : ૪૯૯૮

૧૨૭૪૬

॥ શ્રી: ॥

Huzur Deputy Collector
Surat.

વિનય સંમતિ.

શ્રી ગુરુ ભરૂનાથજી ચરણ કમલાય નમઃ ॥ શ્રી પંચલ પરમેશ્વરી
જગજ્યોત્સ્નાની, સદાશિવ, વિષ્ણુ ભગવાન, બ્રહ્માજી સર્વ દેવી દેવતા ચરણ
કમલેષુ નમઃ ॥

સર્વ દેવી દેવતા માતા પિતાની કૃત્યનુસાર શ્રી. ગૌરીશંકર
દીક્ષિતને શ્રવણ દ્વારા અને પ્રાચીનના સંપ્રદાયો જેવા કે મહાકાલ મંહિતા
ચતુર્થ (૫૮૯) અધ્યાય અને ૨૬ પુરાણાન્તર્ગત કાશી ખંડથી તથા દેવી
ભાગવત ૯-૨૬ અધ્યાય ૩૦-માથી લઈને ૪૫-અધ્યાય સુધી અને ૮
તથા ૯ સંક્રંધ અને દેવી ભાગવત ભરમાં રમરણની મહિમા અને શ્રવણ
(સાંભળવા) ની મહિમા બહુ છે. અને કાશી સહસ્ર તથા માર્કણ્ડેય પુરાણ-
માંથી બધા અંગેના દેવી દેવતા અને તીર્થ અને પંચકોશી યાત્રાના દેવી
દેવતા મંડલ પર અને સર્વ કાશીભરના દેવી દેવતા તીર્થહદ (તલાવ) કૂપ,
વાપી, સપ્તસાગર, માપદ્વીપ, મરિદ્વીપ પર્યન્તના મુખ્ય મુખ્ય દેવી દેવતા
બ્રહ્માદ ભરના સર્વ દેવતાઓના રમરણ રૂપી પાઠ કરે તથા મહાશય લોકો
પંચકોશી યાત્રાના મુકામ પરના પોઠ પંચ બાજુ એ રીતે પાઠ કરે અને
પોતાના ઘર ઉપર પણ રમરણ રૂપી પંચકોશી યાત્રા કરે સંપૂર્ણ કાશીના
દેવતાઓના હેવાલ જેવા કે તીર્થો દેવ કે દેવો સર્વનું નામ તથા વિધિને
લેખ કરવાને રૂપજી અને આદિ શ્રીશંકર વાંચીક અને વ્યાસ મુની વાંચીને
સંપૂર્ણ મહિમા નહીં લખી શકે તો ગૌરીશંકર દીક્ષિતની તો કંઈપણ શૂંક
નથી કે લખી શકે. જે કંઈ પૂજ્યુ 'એ શ્રી પરમેશ્વરી મતાજીની કુશળી
લખીને તૈયાર થતા પર પંડિત મહાશયો અને વ્યાસ મહાશયોને દેવતાને
સંમતી લીધી કે આ પુસ્તક પાઠ કરવા યોગ્ય છે કે નહીં તો સર્વ
મહાશયોએ કહ્યું કે પાઠ કરવામાં બહુ હુશિયાર પડશે સમાજ દેવાવાળા
મહાશયોના નામ:—

- પં. રામગમ શાસ્ત્રી શર્મા મુ. ગોમઠ
 પં. બાબુ શાસ્ત્રી કેન્દર વ્યાસ મુ. હાથોગલો
 પં. નીલમણી બાગવત બૂથલ કથક શ્રોત્રમણી મુ. મુન્સીપ.
 પં. પરમેશ્વરદાસ મોશ્ર બ્રહ્મચરિઆશ્રમ મુ. મીરઘાટ
 પં. શ્રી. જનાર્દન મોશ્ર મુ. ખાત્રાવીરેશ્વરની પાસે
 પં. સીતારામ વીઠ્ઠલરામ મુ. વનાઈ ડામલા તા. વોળપુર જી. અમ.
 દાવદ (ગુજરાતી કાશી ખંડના લેખક)
 શ્રી. સેલટ વોળયશંકરજી મુ. ગોલામલની
 શ્રી. કૃષ્ણારામ બટ્ટ મુ. ગોલાલની
 શ્રી. જડુગમ શર્મા શ્રીમાલો ઠે. ગોમઠ
 શ્રી. બાબુ બટુપ્રસાદ વં અચ્યાબાબુ ખત્રી મુ. ચંદ્રકુવરની મલ્લી
 શ્રી. બાબુ ગોવર્ધનદાસ વ રામસુંદરદાસ ખત્રી મુ. ગોલામલની
 શ્રી. બાબુ તારાપ્રસાદ મુ. દારાંગર
 શ્રી. મુરલોધર કલૂામ મહેશ્વરી મુ. ચૌખમ્મા
 શ્રી. બાબુ ગોવર્ધનદાસ બીન્દુબાબુ શેઠ ખત્રી મુ. રમીરીમલની હવેલી

સર્વે શ્રીમાનો તથા અન્ય મહાશયોને પ્રાર્થના છે કે જો કંઈ ભૂલ
 અથવા ત્રુટિ અથવા અપ્રિય લેખ હોય તો ક્ષમા કરીને માફ કરવું નવી
 આવૃત્તીમાં જણાવશે તો તે સુધારવા પ્રયત્ન કરશું:—

આપ મહાશયોનો કૃપાકાંક્ષી:—

શ્રી. ગૌરીશંકર દોશિત મુ. ગોલામલની.

શ્રી કાશીજી. બનારસ તા. ૧૧

૧૨૭૪૬ અમદાવાદ
ગુજરાતી કોપીરાઈટ-સં

❀ કાશીસ્થ દેવરમરણ્યવળી. ❀

શ્રી કાશી નામ મહીમા.

નારદીય પુરાણે—

॥ બહુનાત્ર કિમુક્તેન વારાણસ્યા ગુણાને પ્રતિ
નામાપિ શ્રદ્ધતાં કાશ્યાશ્ચતુર્વર્ગો ન દૂરતેઃ ॥

કાશી નામનો મહિમા ઘણો છે, કાશીનું નામ લેનારને
ધર્મ, અર્થ, કામ, અને મોક્ષ દૂર નથી.

પદ્મપુરાણે—

॥ કાશીતિવર્ણદ્વિતયં રમરણ્યેસ્ત્યજતિ વિગ્રહં
યત્ર ક્વાપિ ભવેત્તસ્ય કૈલાસો વસતિઃ સ્ફુટમ્ ॥

કાશી એ પ્રમાણે બે વર્ણનું ધ્યાન કરતાં કોઈપણ સ્થાનમાં
દેહ છુટી જાય તો તેમનો નિવાસ કૈલાસમાં થાય છે.

સ્કન્દ પુરાણે—

॥ કાશી કાશીતિ કાશીતિ રસનારસસંયુતા
યસ્ય કસ્યાપિ સૂચ્યમેતં સ રસજ્ઞો ન ચેતરઃ ॥

કાશી કાશી કાશી એ પ્રમાણે રસયુક્ત જે મનુષ્યની રસના
રટે તે મનુષ્ય જ રસજ્ઞ છે બીજો નહિ.

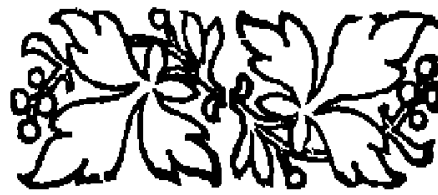
॥ તાવદ્દમર્જતિ પાપાનિગ્રહ હત્યાદિકાનિ ચ
યાવન્નામં ન શુદ્ધ્યતિ કાશ્યાઃ પાપાન્વહાસનઃ ॥

ત્યાં સુધીજ બ્રહ્મહત્યાદિ પાપો ગર્જના કરે છે જ્યાં સુધી પાપરૂપ-પર્વતના નાશ કરવાવાળા વજ્ર સમાન કાશીનું નામ ન લેવાય. તે લેવાથી સર્વ પાપથી મુક્ત થવાય છે.

॥ બ્રહ્મહત્યાદિ પાપાનિ આસ્વાનામ્નોપિ કીર્તનાત
ત્યજંતિ પાપિનં કાશી સા કેનેહોપ મીયતે ॥
વારાણસીતિ કાશીતિ મહામંત્રમિમં જપન્
યાવજ્જીવં ત્રિસંધ્યંતુ જંતુજંતુ ન જાયતે
તત્ક્ષેત્ર નામ સ્મરણાન્ન સભૂયોભિજાયતે
યસ્તુ કાશીતિ કાશીતિ દ્વિચ્છિર્જપતિ પુણ્યવાન
અપિ સર્વ પવિત્રેભ્યઃ સપવિત્રતરો મહાન
વારાણસીતિ કાશીતિ રૂદ્રવાસ ઇતિસ્ફુટમ
મુખ્યાદિર્નિર્ગતં યેષાં તેષાંન પ્રભવેદમઃ
યેન બીજક્ષરચુતં કાશીતિ હ્રિં ધારિતમ
અબીજનિ ભવંત્યેવ કર્મ બીજનિ તસ્ય વૈ
શ્રુતં કર્ણમૃતં યેન કાશીત્યક્ષરચુગ્મકમ
ન સમાકર્ણ્યત્યેવ સપુનર્ગર્ભજં કથામ

યથા વિષ્ણુઃ શંકરસ્યાપિ નામના લોકઃ શોકંનાશય મોક્ષં પ્રયાતિ
વારાણસ્યા નામ વૃહણ્ વિશોકસ્તીત્વ મૃત્યું મૃત્યુ જેતાસ્વયં સ્યાત
અર્થઃ—કાશી તે બે અક્ષરનો મહામંત્ર છે. મનુષ્ય આ કાશીનું
નામ ત્રણ કાળમાં લીએ તો, જીવતાં મુખ, તથા મૃત્યુ બાદ
મોક્ષ મેળવે છે. જે મહાશય કાશીનામને પોતાના હૃદયમાં ધારણ
કરે છે, તથા પ્રાચીન ગ્રન્થ, સ્કંદપુરાણ, તથા કાશીખંડ વિગે-
રેને સાંભળે છે, તથા વિષ્ણુભગવાન, તથા શંકર તથા બીજ

દેવી તથા દેવતાઓનું નામ સુખથી લીએ; તો જે ફલ મલે છે, તેજ ફલ કાશીનું નામ લેવાથી મલે છે. કાશીનું રમ-
રણ કરવું, તથા સન્માર્ગમાં રહીને ઉપકાર કરવો, તથા કાશી-
જીમાં મૃત્યુ થાય, તો ચોચાંશીલાખ ફેરામાંથી છુટી જાય છે.
કાશીજીનું સેવન કરવું, તથા કોઈને દુઃખ ન દેવું. તે પ્રમાણે
કાશીનું સેવન કરવાથી તે મનુષ્યનું જીવન સફળ થાય છે.
સર્વ મહાશયને કાશીજીના વિશેષ રૂપથી જાણવા ઇચ્છા હોય,
તો કાશીમાં નિવાસ કરતા પંડિતોને પુછી પુઢાસો મેળવી શકશે;
તથા અન્ય દેરાના પંડિતોને પણ કાશીજીનો મહિમા માલુમ છે.

શ્રી કાશી મહાત્મ્ય

(કાશીખંડ અધ્યાય ૨૬)

યુગપચ્ય ત્વયા શકત્યા શાકંકલસ્વરૂપિણા ॥

મયાડઘ પુરૂષૈૃતક્ષેત્રં ચાવિ વિનિર્મિતમ્ ॥૨૩॥

અર્થ:—પુર્વકાળ અથવા સમયમાં તમારી શક્તિથી શુક્ત કાલરૂપી—જે પુરૂષ છે, તે સાથે આ ક્ષેત્ર પણ મેં બનાવેલું છે.

સાશક્તિઃ પ્રકૃતિઃ પ્રોક્તા સ પુમાનીસ્વરઃ પરઃ ॥

તાલ્યાં ચ રમમાણાલ્યાં તસ્મિન્ક્ષેત્રે ઘટોલ્લવઃ ॥૨૪॥

અર્થ:—પુરૂષરૂપ-હૃશ્વર, તથા પ્રકૃતિરૂપ-શક્તિ, તે બન્ને આ ક્ષેત્રમાં રમણુ કરે છે.

પરમાનંદરૂપાલ્યાં પરમાનંદ રૂપિણી ॥

યંચ ક્રોસ પરિમાણે સ્વપાદતલ નિર્મિતે ॥૨૬॥

અર્થ:—પરમાનંદ રૂપ પરમેશ્વર તથા પરમેશ્વરીએ આ ચંચક્રોસીની ભૂમીને બનાવી છે.

મુને પ્રલયકાલેપિન તક્ષેત્રં કલ્યાન ॥

વિમુક્તં હિશિવાલ્યાં યદ્વિમુક્તં તતો વિદુઃ ॥૨૭॥

અર્થ:—પ્રલયકાળમાં રૂપણુ આ ક્ષેત્ર શિવા તથા શિવથી છોડાયું નથી; માટે આ ક્ષેત્રનું નામ અવિમુક્ત એ પ્રમાણે પડયું છે.

ન યદા ભૂમિ વલ્લયં ન યદાડ્યાં સમુદલવઃ ॥

તદા વિહર્ષુ મીશેન ક્ષેત્રમેતદ્વિનિર્મિતમ્ ॥૨૮॥

અર્થ:—જે સમયે પૃથ્વી તથા જલની ઉત્પત્તિ નહતી; ત્યારે વિહાર કરવા પરમેશ્વરે આ ક્ષેત્ર બનાવ્યું છે.

ઈદં રહસ્યં ક્ષેત્રસ્ય વેદ કોઽપિ ન કુંભજ ॥

નાસ્તિકાય નવક્તવ્યં કદાચિન્મયર્મ ચક્ષુષે ॥ ૨૬ ॥

અર્થ:—સ્કંદજી કહે છે કે હે અગસ્ત આ ક્ષેત્રનું રહસ્ય કોઈ પણ બાણુનું નથી માટે તમારે નાસ્તિક ચર્મચક્ષુ (આંખો) વાલા માણસને ન કહેવું.

શ્રધાસ્રવે વિનીતાય ત્રિકાલ જ્ઞાન ચક્ષુષે ॥

શિવભક્તાય શાંતાય વક્તવ્યં ચ મુમુક્ષવે ॥૩૦॥

અર્થ:—જે મનુષ્ય (માણસ) શ્રદ્ધાળુ, વિદ્વાન, ત્રિકાલજ્ઞાની જ્ઞાનચક્ષુ (આંખોવાળા,) દયાવાળા, શાન્ત તથા શિવ (શંકર)નો ભક્ત મુક્ત થવાની ઇચ્છાવાળાને કહેવું.

અવિમુક્તં તદ્દારભ્ય ક્ષેત્રમેતદુદીયતે ॥

પર્યેકમૂતં શિવયોર્નિરંતર સુખારુપદમ ॥૩૧॥

અર્થ:—આ ક્ષેત્ર અવિમુક્ત (છોડી ન શકાય તેવું) ના નામથી પ્રસિદ્ધ થયું, તથા શંકર—પાર્વતિનું નિવાસ સ્થાન છે. તથા સુખનું ધામ છે.

અભાવઃ કલ્પ્યતે મૂઢૈર્યદા ચ શિવયોસ્તયો ॥

ક્ષેત્રસ્યારભ્ય તદાભાવઃ કલ્પ્યો નિર્વાણકારિણુઃ ॥૩૨॥

અર્થ:—જે શંકર તથા પાર્વતિના અભાવની કલ્પના કરાય ત્યારેજ આ ક્ષેત્રનો પણ અભાવ કલ્પી લેવો નહિ તો, મહાપ્રલયમાં આ ક્ષેત્રનો નાશ નથી તેવો શાસ્ત્રનો ચિદ્વાસ્ત છે.

અનારાધ્ય મહેસાન મન વાવ્યથ કાશિકામ ॥

યોગાધુયાય વિજોપિ ન નિર્વાણમવાપ્નુયાત ॥૩૩॥

અર્થ:—શંકરની આરધના કર્યા વગર તથા કાશીમાં નીવાસ કર્યા વગર અષ્ટાંગયોગને જાણનાર પણ શાન્તી મોક્ષને પ્રાપ્ત કરી શકતો નથી.

અરયાનંદ વન નામ પુરાકારિ પિનાકીના ॥

ક્ષેત્રસ્થાનંદ હેતુવાદવિમુક્તમનંતરમ ॥૩૪॥

અર્થ:—અત્યંત આનંદનું કારણ હોવાથી આ ક્ષેત્રનું નામ પ્રથમ મહાદેવજીએ આનંદવન રાખેલું હતું, ત્યાર બાદ અવિમુક્ત નામ રાખ્યું છે.

આનંદ કંદ બીજનામંકુરાણી પતસ્તતઃ ॥

જ્ઞેયાનિ સર્વં લિંગાનિ તસ્મિન્નાનંદકાનને ॥૩૫॥

અર્થ:—આ આનંદવનમાં આનંદકંદનાં બીજો રૂપી—શંકરના લીંગો જાણી લેવાં.

અવિમુક્તમિતિ ખ્યાત માસીદિત્યં ધટાજ્ઞવ ॥

તથા ચાખ્યામ્યથ મુને યથાસીન્મણિકાર્ણિકા ॥૩૬॥

અર્થ:—સ્કંદજી કહે છે કે હે અગસ્તજી જેવી રીતે આનંદવન તથા અવિમુક્ત ક્ષેત્રનું નામ પડ્યું. તે મેં તમને કહ્યું એવીજ રીતે મણીકર્ણિકા તીર્થનું વૃતાન્ત છે? તે હું આપને સંભળાવા ઇચ્છા રાખું છું.

પ્રાગાનંદ વને તત્ર શિવયોરમમાણુયોઃ ॥

ધ્રુવેત્યભૂતકાલશઞ સૃજ્યઃ કુડપ્યપરઃ કિલ ॥૩૭॥

અર્થ:—પુર્વસમયમાં આ આનંદવનમાં રમણ કંરવાવાળાં શિવ તથા પાર્વતિની ઈચ્છા થઇ કે—કાંઈ એવો પુરુષ પેદા કરું કે જેનાથી સંસાર રચાય.

યસ્મિન્નયસ્તે મહા ભારે આવાંસ્વઃ સ્વૈરચારિણૌ ॥

નિર્વાણ શ્રાણનં કુર્વઃ કેવલં કાસીશાયિનામ ॥૩૮॥

અર્થ:—કે જે પુરુષના ઉપર સર્વ સંસારનો ભાર રાખી અમો એ (પાર્વતિ-શંકર) સ્વચ્છંદરીતે કાશીમાં મરવાવાળા જીવોને તારક નામનો મોક્ષ મંત્ર આપ્યા કરીએ.

સ એવ સર્વ કુરૂતે સ એવ પરિપાતિચ ॥

સ એવ સંવૃણાત્યંતે સર્વૈશ્વર્ય નિધિઃ સચ ॥૩૯॥

અર્થ:—એ પુરુષ સઘળાને પેદા કરશે અને એ પુરુષ બધાંની રક્ષા કરશે અને એજ પુરુષ સઘળાનો સંહાર નાશ કરશે, અને એજ પુરુષ સર્વ નિધીઓનો માલીક થશે.

ચેતઃ સમુદ્ર માકુન્ધ્ય ચિતા કલ્લોલદ્વલિતમ ॥

સત્ત્વ રત્નં તમો શાહ રજ્જે વિદ્રુમ વલિલિતમ ॥૪૦॥

અર્થ:—ચીત્તરૂપી-સમુદ્રને સ્થિર કરવો તે એવો સમુદ્ર છે કે ચિન્તારૂપિ-તરંગોથી ચલાયમાન થઇ રહ્યો છે, વળી એ કેવો છે ? કે સત્ત્વગુણરૂપી રત્ન પણ છે, વળી જેમાં તમોગુણરૂપી મગર છે ને જેમાં રજ્જોગુણરૂપી મચ્છ પણ છે કે જેનાથી આ તરંગો ઉછળી રહ્યા છે.

યસ્ય પ્રસાદાત્તિષ્ઠાવઃ સુખમાનંદ કાનતે ॥

પરિશ્રિપ્ત મનો વૃત્તૌઞ્જલિ ચિતાતુરે સુખમ ॥૪૧॥

અર્થ:—જેની પ્રસન્નતાથી અમે ખેડે આનંદથી (કાશી)
માં વાસ કરીએ. જેની આમતેમ મનોવૃત્તિ ખેંચાએલી હોય,
એવા ચીન્તાતુર મનવાળાને કયાંઈ સુખ મળતું નથી.

સંપ્રધાયેનિ સ વિભુઃ સર્વતશ્ચિત્સ્વરૂપયા ॥

તયા સહજગદ્ધાત્ર્યા જગદ્ધાતાઽથ દૂર્જિતિઃ ॥૬૨॥

અર્થ:—જે પરમાત્મા એવો વિચાર કરે છે તે જ્ઞાનરૂપ-જગ-
દ્ધાત્રી અને જગતના રક્ષા કરવાવાળા મહાદેવજી છે.

સઽયે વ્યાપારપાંચક દ્રશમંગે સુધામુચ્યમ ॥

તતઃ પુમાના વિરાસી રમૌચ દેક લોક્ય સુન્દરઃ ॥૬૩॥

અર્થ:—શ્રીમહાદેવજીએ પોતાના દક્ષીણ અંગમાં અમૃતવર્ષા
કરવાવાળી દ્રષ્ટીને ફેરવ્યા કરી ત્યારબાદ ત્રેલોક્યમાં સુંદર પુરૂષ
પેદા થયા.

શાંતઃ સત્વ ગુણૌ દ્વિત્કો ગાંભીર્યં જિત સોગરઃ ॥

તથા ચ ક્ષમ્યા ચુકતો મુને લબ્ધોપમે ભવત ॥૬૪॥

અર્થ:—શાન્ત સ્વભાવવાળા જેમાં સત્વગુણ વધારે છે,
અને જેને પોતાના ગાંભીર્ય ગુણથી, સમુદ્રના ગાંભીર્ય ગુણને
જીતી લીધો તથા ક્ષમા કરવાવાળા છે હે અગત્ય ! જેની ઉપમાની
તુલ્ય કોઈ થઈ શકતું નથી, એવા એ પુરૂષ પેદા થયા.

ઇન્દ્રનીલધૃતિઃ શ્રીમાન્પુંઠરીકેતમેક્ષણુઃ ॥

સુવર્ણા કૃતિ સુચ્છાયદુ કુલયુગ લાવૃતઃ ॥૬૫॥

અર્થ:—શ્યામ મેઘના જેવી તેની કાન્તી હતી અને એનાં
નેત્ર કમળના જેવાં હતાં અને સુવર્ણ (સોનું) જેવાં પિતા-
મ્બર અને ઉપરણું (ખેશ) ધારણ કર્યાં હતાં.

લસત્પ્રયંઉદ્દિષ્ણુ યુગલદ્વયરાજિતઃ ॥

ઉદલસંત્પરમામોદનાભીકુદ કુશેશયઃ ॥૪૬॥

અર્થઃ—સુંદર લાંબી ભુજાઓએ કરીને શોભાયમાન હતા.
અને ત્રિવલાકાર નાભી હૃદય ઉપર કમળથી શોભાયમાન હતા.

એકઃ સર્વગુણા વસસ્તવેકઃ સર્વ કૃતાનિધિઃ ॥

એક સર્વોત્તમો યસ્માત્તતોયઃ પુરુષોત્તમઃ ॥૪૭॥

અર્થઃ—સમ્પુર્ણ ગુણવાળા સર્વ જેનામાં વાસ કરતા હતા.
અને બધી કળાઓથી ભરપુર સમુદ્ર જેવા છે કે જે સમ્પુર્ણ ગુણોમાં
ઉત્તમ કહેવાતા હતા. તેથી કરીને તેમનું નામ પુરુષોત્તમ પાડ્યું હતું.

તતો મહાંતં તં વીક્ષ્ય મહામહિમ ભૂષણમ ॥

મહાદેવ ઉવાચેદં મહાવિષ્ણુ ભવાચ્યુત ॥૪૮॥

અર્થઃ—મોટા ભારી મહીમાવાળા મહાદેવજી, જેવા તે
શ્રેષ્ઠ માણસના પ્રત્યે જોવા કે જે મહાવિષ્ણુ તમે અચ્યુત હો.

તત્ત્વનિઃ શ્વસિતં વેદાસ્તેભ્યઃ સર્વમવૈખ્યસિ ॥

વેદ દૃષ્ટેન માર્ગેણ કુરે સર્વં યથોચિતમ્ ॥૪૯॥

અર્થઃ—તમારા નિઃશ્વાસથી પ્રગટ થયેલા આર વેદ. એ
આરે વેદોથી સમ્પુર્ણ વસ્તુને બાણીશો તે માટે વેદદ્રષ્ટ માર્ગથી
યથોચિત સમ્પુર્ણ કાર્ય કરો.

ઇત્યુક્ત્વાતં મહોસાનો બુધી તત્ત્વ સ્વરૂપિણમ્ ॥

સિવયા સદ્વિતો રૂદ્રો વિવેશાનંદકાનનમ્ ॥ ૫૦ ॥

અર્થઃ—સમ્પુર્ણ બુદ્ધી ત્વવાધિષ્ઠાતા હિરણ્યગર્ભરૂપ-વિ-

શ્રુતિ પ્રતિ કથન કરીને શ્રીમહાદેવજીએ ભવાનીના સાથે આનંદ-
વનમાં પ્રવેશ કર્યો.

તતઃસ ભગવાન્વિષ્ણુ મૌલાવાજ્ઞાં નિધાય ચ ॥

ક્ષણં ધ્યાન પરો મૂત્વા તપસ્યેવ મનો દધૌ ॥૫ ॥

અર્થ:—ત્યાર પછી વિષ્ણુભગવાન પોતાના માથા ઉપર
શ્રીમહાદેવજીની આજ્ઞાને ચઢાવીને ક્ષણવાર ધ્યાન ધરીને તપ
કરવાને મનમાં નિશ્ચય કર્યો.

ખનિત્વા તત્રચક્રેણ રમ્યાં પુન્કરિણીં હરીઃ ॥

નિજાંગસ્વેદ સંદેહસલિલૈરતામ પૂરપત્ ॥૫૨॥

અર્થ:—આ જગ્યા ઉપર વિષ્ણુભગવાને સુદર્શનચક્રથી તળાવ
ખોદીને પોતાના તપના પરસેવા (સ્વેદ)થી પાણીથી ભરપૂર કરી દીધું.

સમાઃ સહસ્રં પચાશ્વત્તમ ઉગ્રં ચચારસઃ ॥

ચક્ર ચુન્કરિણીતીરે તત્ર સ્થાણું સમાકૃતિઃ ॥

અર્થ:—પચાસહજાર વર્ષ ચક્રપુન્કરિણિના તીરમાં લાકડાના
જેવા થઈ જઈ (ઉગ્ર) અહભુત તપશ્ચર્યા કરી.

તતઃ સ ભગવાનોસો મૃડાન્યા સરિતો મૃડઃ ॥

દૃઢા જવલંતં તપસા નિશ્ચલં મીલિતેક્ષણમ ॥૫૪॥

અર્થ:—ત્યાર પછી (ભવાની) પાર્વતિજી તથા શ્રીમહાદેવજી
ને મનમાં સ્થાપી નેત્ર બંધ કરીને નિશ્ચલ તપ કરતા. શ્રીવિષ્ણુ-
ભગવાનને દેખીને.

વાચ હર્ષાકેસં મોલીમાં દોલપન્મુહુઃ ॥

અહો મહત્વં તપસસ્તવહો વૈર્યં ચ ચેતસઃ ॥૫૫॥

અર્થ:—શ્રીમહાદેવજીએ તેમના માથાને હલાવતા હલાવતા શ્રીવિષ્ણુભગવાનને કહ્યું કે આપનું તપ તથા તિવ્ર વૃત્તિને સાવધાન રાખવાની હું શું બડાઈ કરું ?

અહો અનિધનો વાહી જર્વસત્યેષ નિરંતરમ્ ॥

અસંતપ્તવા મહાવિષ્ણુ વરં વચ્ય સત્તમ ॥૧૬॥

અર્થ:—જીએ! અહિં તો લાકડાં વગર અગ્ની સળગી રહ્યો છે. હે મહાવિષ્ણુ હવે તપ કરવું છોડી દો અને (ઉત્તમ) સારું વરદાન મારી પાસે મળે.

મૃડસ્થાન્નૈડિતમિદ્ પ્રત્ય ભિજાયભાસીતમ ॥

ઉન્મીલિત દગ્ધં ભોજઃ સમુત્તર્યૈ ચતુર્ભુજઃ ॥ ૭ ॥

અર્થ:—શ્રીમહાદેવજીએ આ પ્રમાણેનું વચન કહ્યું ત્યારે શ્રીવિષ્ણુ ચાર ભુજાવાળા, કમળ સરખાં નેત્રને ઉઘાડીને ઉભા થયા.

॥ શ્રી વિષ્ણુરૂપાય ॥

યદિ પ્રસન્નો દેવેશ દેવ દેવ મહેશ્વર ॥

ભવાન્યા સહિતં ત્વાંતુદ્દૃષ્ટુ મિચ્છામિ સર્વદા ॥૫૮॥

અર્થ:—શ્રી વિષ્ણુ ભગવાન બોલ્યા કે હે દેવના પણ દેવ મહેશ્વર, ભવાની (પાર્વતી) ના સહિત આપને હરેક વખતે મને ભોવાની ઇચ્છા છે. (તેથી મારી સમક્ષમાં રહેવાની કૃપા કરો.)

સર્વં કર્મસુ સર્વત્રુત્વામેવ શશિશેખર

પુરંચરંતંપરયામિ યથા તન્મે વરસ્તથા ॥૫૯॥

અર્થ:—હે શશિશેખર સંપુર્ણ કર્મોમાં સર્વ વ્યાપક હું આપને સદાને માટે દેખ્યા કરું એવું વરદાન મને આપો.

ત્રવદીય ચરણાંબોજ મકરંદમધૂતસુકે ॥

મન્થે તો ભ્રમરો ભ્રાંતિ ત્રિહાયાસ્તુસુંનિશ્ચલ ॥૬૦॥

અર્થ:—આપનાં ચર્ણ કમળોમાં મધુરૂપે મકરકન્દની
કન્દલા કરવાવાળું માફે ભ્રમર રૂપે ચિત્ત ભ્રાન્તીને છોડી દઇને
સારી રીતે નીશ્ચળ થઇ જાય.

॥ શ્રી શિવ ઉવાચ ॥

એવમસ્તુ હૃષીકેશ ચત્વર્યાત્કં જનાર્દન ॥

અન્ય વરં પ્રયચ્છામિ તમાકર્ણ્ય સુપ્રતં ॥૬૧॥

અર્થ:—શ્રી શિવજી મહારાજ બોલ્યા કે હે જનાર્દન હે
હૃષીકેશ જેવું તમે કહ્યું એવુંજ થાઓ એ વરદાન ત્યા ખીલુ
હું આપુ છું તે તમે સાંભલો.

ત્રવદીયસ્પાસ્ય તપસો મહોપવ્યય દર્શનાત્ ॥

યન્મયાંદોત્તિતો મૈત્તિ રહિ શ્રવણ ભુષણઃ ॥૬૨॥

અર્થ:—તમારા બહુ ભારી તપને દેખવાથી (સર્પ)
સાપ મારા શ્રવણ ભુષણ છે તે તથા માફે આપુ માથું પણ
હાલવા માંડયું.

તદાંદોલનતઃ કર્ણુતિપાતમણિ કર્ણિકા ॥

મણિમિ ખચિત્ત રમ્યા તતોસ્તુ મણિ કર્ણિકા ॥૬૩॥

અર્થ:—શ્રી શિવજીનું માથું હાલવાથી કાનમાંથી મણીનું
કુંડલ પડી જવાથી આ તીર્થનું નામ મણીકર્ણિકા તીર્થ થયું.

ચક્ર પુષ્કરણિ તીર્થં પુરાજ્યતમિદમ મુલમ ॥

ત્રવ્યા ચક્રેણ ખનનાચ્છં ચક્રં ગદાધરં ॥૬૪॥

અર્થ:—હે સંખ ચક્ર ગદાને ધારણ કરવાંવાળા તમારા ચક્રના ખોદવાથી આ સુંદર તીર્થ ચક્રપુષ્કરિણિ પુર્વમાં કહેવાતું હતું.

મમ કર્ણાત્યપાતેયં યદ્વાચ મણિકર્ણિકા ॥

તદા પ્રભૃતિ લોકેઽત્ર ખ્યાતાસ્તુ મણિકર્ણિકા ॥૬૫॥

અર્થ:—મારા કાનમાંથી મણિમય કુંડલ જ્યારથી ખરી પડ્યું એ દીવસથી લોકમાં મણિકર્ણિકા નામથી કહેવાશે.

॥ શ્રી વિષ્ણુ રૂપાય ॥

મુકાકુંડલ પાતેન તવાદ્રીતનયા પ્રિય ॥

તીથન પરમં તીર્થં મુક્તિક્ષેત્રમિદ્ધા રતુવૈ ॥૬૬॥

અર્થ:—શ્રીવિષ્ણુભગવાન બોલ્યા કે હે પાર્વતીનાથ આપના મણીમય કુંડલના પડવાથી સર્વ તીર્થમાં ઉત્તમ મુક્તિ ક્ષેત્ર આ થયું છે.

કાશતેઽત્ર યતો જ્યોતિસ્તદનાખ્યે યમીસ્વરઃ ॥

અતો નામાપરં ચાસ્તુ કાશીતિપ્રથિતં વિદ્ધો ॥૬૭॥

અર્થ:—હે ઇશ્વર આપ વાણીથી બાણી શકાતા નથી. હે કાશીનાથ અહિ આપની જ્યોતિ પ્રકાશી રહી છે, તેથી એનું બીજું નામ કાશી એવું પ્રસિદ્ધ થયું છે.

અન્યં વરં વરે દેવ દેયઃ સૌખ્ય વિચારિતમ

પ્રલો પરોપકરાર્થં જગદ્રક્ષામણે શિવ ॥૬૮॥

અર્થ:—હે દેવ હે જગદ્રક્ષક શિવ, અને હું બીજું વરદાન માગું છું, કે જે વગર વિચારે જગતના ઉપકાર માટે આપો.

આ બ્રહ્મસ્તાંબયર્ચેતં ચતિકંચિજ્જંતુ સક્ષિતમ્ ॥

ચતુર્ણામુત ગ્રામેષુ કાશ્યાં તન્મુતિકમાશ્વસ્યતુ ॥૬૮॥

અર્થ:—આ બ્રહ્માંડમાં જે કોઈ જીવજંતુ ચાર ભૂતગ્રામ અને જરાયુજ અને અંડજ કે સ્વેદજ કે ઉદસિજમાં જન્મે છે તે સર્વ કાશીને પ્રાપ્ત કરે તે મુક્તિને પ્રાપ્ત થાય.

અસ્મિન્ સ્તીર્થ વરે સંભોર્મણિ શ્રવણ ભૂષણે ॥

સંધ્યાં સ્નાનં જપ હોમં વેદાધ્યયન મુક્તમમૂ ॥

તર્પણં પિણ્ડ દાન ચ દેવતાનાત ચ પૂજનમૂ ॥૭૦॥

અર્થ:—મણિમય કુંડલ જેમાં પડયું છે એવાં સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ મણિકર્ણિકા તીર્થમાં સંધ્યા તથા જપ અથવા વેદાધ્યયન, તર્પણ, અને પિંડદાન, અને દેવતાઓના પુજન, હોમ ઇત્યાદી કર્મ કરે એ પરમશુભની પ્રાપ્તિ કરવાવાળાં છે.

ગૌભૂતિન્ન હિંણ્યા શ્વદીપાન્નાંશ્વર ભૂષણમ્ ॥

ઠંયાદાનં પ્રયત્નેન સપૃ તંતૂનનેકસઃ ॥૭૧॥

અર્થ:—ગૌદાન, જમીનદાન, અને સોનાદાન, અને ઘોડાદાન, અને દીવાનું દાન, અને અન્ન અગર સુદર વસ્ત્રાલંકાર અને કન્યાદાન કરશે અને યજ્ઞ અગ્નિષ્ટહોમાદિ કરશે.

વ્રતોત્સર્ગ વૃષોત્સર્ગ લિંગાદિસ્થાપનં તથા ॥

કરોતિયો મહાપ્રાજ્ઞો જ્ઞાત્વાયુઃક્ષણગત્વરમ્ ॥ ૭૨ ॥

અર્થ:—વ્રતોનું ઉદ્ધાપન વૃષોત્સર્ગ, અને પ્રતિમાની સ્થાપના, કે લિંગાદિ સ્થાપના જે બુધીવાન પુરૂષ કરશે તે મહાન ફળને પામશે.

વિપત્તિં વિપુલાં ચાપિ સંપત્તિમતિમંગુરામ ॥

અક્ષયા મુક્તિરેકાસ્તુ વિપાકસ્તસ્ય કર્મણઃ ॥ ૭૩ ॥

અર્થ:—વિપત્તિને બહુ મોટી સમજશે; અને સંપત્તિને
જુલાર મુખ આપવા વાળી સમજશે એ માણસ મુક્તિને પ્રાપ્ત
શે અને પરમપદને પામશે.

અન્યન્યાપિ શુભં કર્મ ચદત્ર મદ્ધયાયુતમ ॥

વિનાત્મઘાતમીશાન ત્યક્ત્વા પ્રાયોપવેશનમ ॥ ૭૪ ॥

અર્થ:—અને બીજું શુભકર્મ જો કેઈ શ્રદ્ધાચુકત થઈને
હિંપર કરશે અને હે પ્રભુ તમારી કૃપાથી આત્મઘાત વગર
તાના શરીરને ત્યાગ કરશે.

નૈઐશ્વર્યાઃ શ્રિયોદેતુસ્તદસ્તુ જગદીશ્વર ॥

નાનુશોચતિ નાખ્યાતિ કૃત્વા કલાંતરેપિ ચત્ ॥ ૭૫ ॥

અર્થ:—હે જગતના ઇશ્વર આ માણસો કેવલ મુક્તિને પ્રાપ્ત
શે અને કાલાન્તરમાં પણ પ્રશ્નિતાપને નહિ પામશે.

તદ્દિ હાક્ષયતામેતુ તસ્યેશત્વદ્વુ બ્રહ્માત્ ॥

તવ પ્રસાદાત્તસ્યેશ સર્વમક્ષયમસ્તુ તત્ ॥ ૭૬ ॥

અર્થ:—હે ઇશ્વર આપના અનુગ્રહથી સર્વપુણ્ય પ્રકારનું
બ માત્ર આ પુષ્કરિણી તીર્થના સેવનથી નષ્ટ થઈ જશે.

તદસ્તિ ચદ્વલ વિખ્યત્ત ચદ્વલુતં ચ સદાશિવ ॥

તત્સમાદેતત્ત્વ સર્વસમાક્ષેત્રમસ્તુ શુભોદયમ ॥ ૭૭ ॥

અર્થ:—જો આ વર્તમાનકાળમાં અગર ભૂતકાળમાં અગર
ભવિષ્યકાળમાં કંઈ પણ અસુલ થયું હોય તો તે સુલ દેવાવાળું થશે.

યથા સદાશિવ ત્વતો ન કિંચિદ્ ધિકં શિવમ્ ॥

તથા નંદવનાદ રમાતિક ચિન્માસ્તવધિક ફવચિત્ ॥ ૭૮ ॥

અર્થ:—હું ભગવાન સદાશિવ તમારાથી અધીક બીજું કંઈ
કલ્યાણરૂપ નથી. એવીજ રીતે આ આનંદવનથી - બીજું કોઈ
સ્થાન શ્રેષ્ઠ નથી.

વિના સાંખ્યેન યોગેન વિના રચાત્માવલોકનમ્ ॥

વિના વૃતતયોદાનૈઃ શ્રેયોઽસ્તુ પ્રાપ્તિનામિહ ॥ ૭૯ ॥

અર્થ:—સાંખ્ય વગર, યોગ વગર, આત્મજ્ઞાન વગર, વૃત
વગર, અને તપ વગર અગર દાન વગર વીગેરે સર્વ કર્મો વશ-
રનો હોય તો પણ આ કલ્પીકાળમાં પ્રાણીઓના કલ્યાણની પ્રાપ્તિ
આ કાશી ક્ષેત્રમાં થાય છે.

સમસ્તમુક્તિક્ષેત્રાણિ યત્સંસેવ્યોદિતં ફલમ્ ॥

પંચરાત્રાતદત્રાસ્તુ નિષેવ્ય મશ્નિકર્ણિકામ્ ॥ ૮૦ ॥

અર્થ:—સંપૂર્ણ મુક્તિવાળા ક્ષેત્રોના સેવનથી જે ફળની પ્રાપ્તિ
શાસ્ત્રકારોએ કહેલી છે એ ફળ પાંચ (૫) રાત્રી મશ્નિકર્ણિકાનું
શેવન કરવાથી થાય છે.

સર્વલીર્યેષુ સંસ્નાનાઘતપુણ્યં સમવાપ્યતે ॥

તતપુણ્યમાપ્યતે સમ્યક્ મશ્નિકર્ણિકમર્જનાત્ ॥ ૧૧૭ ॥

વિધિના તત્ર સંસ્નાયમૃદોમયકુશાદિભિઃ

સ્વશાખાવારણૈર્મૈત્રેદૂર્વાપામર્ગદર્ભકૈઃ ॥ ૧૧૮ ॥

સવતીર્થેષુ ચૈતૃણ્યં સર્વદાનેષુ યત્કૃતમ્ ॥

મણિકુળ્યાંવિધિસ્નાતઃ શ્રદ્ધયા તદ્વાપ્નુયાત્ ॥ ૧૧૯ ॥

કાશી ખંડ અધ્યાય ૨૬ મો ॥

અર્થઃ—સંપુર્ણ તીર્થોમાં સ્નાન કરવાથી જે ફળ તથા પુણ્યની પ્રાપ્તિ થાય છે તેના કરતાં પણ મણિકર્ણિકા તીર્થમાં વિધીપુર્વક એકદુબકી મારવાથી તે સર્વે ફળ મળી જાય છે.

(વિધી) સ્વશાસ્ત્ર પ્રમાણે સ્નાના સંબંધી વિધી કરીને પછી માટી અને ગાયનું છાણ તથા દર્ઝ-દુર્વા હંગાડો તથા દાસની સળી ગાયનું મુત્ર ગાયનું દૂધ, દહી (ઇત્યાદી) એ બધું યથા વિધીથી લઈ મણિકર્ણિકા તીર્થમાં સ્નાન કરવાથી બધા તીર્થોનાં સ્નાનનું ફળ થાય છે એટલુંજ નહિ પણ અને સર્વ વસ્તુઓનું દાન કરવાથી જે ફળની પ્રાપ્તિ થાય છે એ ફળ મણિકર્ણિકાની વચ્ચે સ્નાન કરવાથી થાય છે.

સર્વ તીર્થોમાં વાસ કરવાવાળા મહાશયો અને અન્ય પ્રાન્ત વાસીને ઉચિત છે કે ખરાબ કામોને છોડી ભગવાનના નામને સ્મરણ કરે તેનાથી (બધા) સર્વને સુખ થશે તથા અન્તમાં મોક્ષ પણ મળશે. ॥

કાશી પુરી પ્રવેશ.

કાશી ખંડ અધ્યાય સાતમો ॥

પ્રવેશએવ સંવીક્ષ્ય દેહુલીવિનાયકમ્ ।
અન્વલિખ્યેતતો લકત્યા સાબ્યસિદ્ધર્કર્કમૈઃ ॥ ૪ ॥
નિવેદ્ય મોહકાન્પંચવચ્ચયન્તનિજં જનમ્ ।
મહોપસર્ગવર્ગેભ્યસ્તતોતઃ ક્ષેત્રમાવિશેત્ ॥ ૫ ॥

કાશી ખંડ અધ્યાય ૩૦ મો.

ક્ષેત્રસ્ય પશ્ચાદિગ્ભાગે તં દેહુલીવિનાયકમ્ ।
સ્વયંઽધ્યાપાર્યામાસ રક્ષાર્થં શશિશેખરઃ ॥ ૨૧ ॥
અનુજ્ઞાતઃ પ્રવેશાનાં વિશ્વેશેન કૃપાવતા ॥
તે પ્રવેશંપ્રયચ્છન્તિ નાન્યેષાં હિ કદાચન ॥

અર્થઃ—કાશીપુરીમાં પહેલાં પ્રવેશ કરવાના સમયમાં શ્રી દેહુલી ગણપતિની પુજા અવશ્ય કરવી જોઈએ. ત્યારપછી કાશીની અંદર જવાની આજ્ઞા લેવી એ વિશ્વનાથનો હુકમ છે. ત્યારપછી કાશીમાં આવવાથી કંઈ વિઘ્ન આવતું નથી. (ઠેકાણું) ગણેશનું ચૈખએડી સ્ટેસનના પાસે શ્રી દેહુલી ગણેશ છે જિલ્લા ખના-રસ સીટી ।

આગત્ય દક્ષિ મશ્ચિકલ્પિકાયામુદગ્વહાં સ્વર્ગતરંગિણીસઃ ॥
સંક્ષીણપુણ્યેતરપુણ્યકર્મણાં નૃણાંગણૈઃ સ્થાણુગણૈરિવાવૃત ॥

સચ્ચૈલમાત્રુત્યજલેમલે મલે વિલંબમાલંબિતશુદ્ધબુદ્ધિઃ
સંતર્પ્યદેવર્ષિમનુષ્યદિવ્યપિતૃનપિસ્વાન્સહિ હર્મકાણ્ડવિત્

કાશી ખંડ અધ્યાય ૧૦૦ મો.

નિશામય મહાપ્રાણ લોમહર્ષણ વચ્ચિત્તે ।

યથાપ્રથમતો યાત્રા કર્તવ્યા યાત્રિકૈર્મુદા ॥ ૧૯ ॥

સચ્ચૈલમાદૈઃ સંસ્નાયચક્રપુષ્કરિણીજલે ॥

સંતર્પ્ય દેવાન્ સપિતૃન્ બ્રહ્મણાંશચ યથાર્થિનઃ ॥ ૨૦ ॥

અર્થઃ—યાત્રી મહાશયેને ઉચીત એછે કે શ્રી દેહલો
ગણેશજીની પુજા કરીને પહેલું મણિકર્ણીકા ચક્રપુષ્કરિણી આદિ
તીર્થમાં સ્નાન કરવું અને પિન્ડ દાન તથા તર્પણ કરી અથર્થ
તિર્થપુરોહિત બ્રાહ્મણોને પોતાની શક્તિ પ્રમાણે દાન દેવું
જોઈએ. પછી દેવ દર્શને જવું અને બીજી પણ કાશીની યાત્રા
કરવી એ કાશી ખંડનું પ્રમાણ છે.

કાશી ખંડ અધ્યાય ॥ ૨૧ ॥ ૨૬ ॥ ૩૪ ॥ ૪૪ ॥

॥ ૬૧ ॥ ૮૪ ॥ માં મણિકર્ણીકાનું વર્ણન છે.

કિમ્ નિર્વાણપદસ્ય ભદ્રપીઠં, મૃદુલં તદપમથોતુમોક્ષસદ્ભ્યાઃ

અથવા મણિકર્ણીકાસ્થતી, પરમાનન્દસુકન્દજન્મભૂમિઃ ॥

અરાચરેષુ સર્વેષુ, યાવન્તશચ સંચેતનાઃ ॥

તાવન્તઃ સ્નાન્તિ મધ્યાહ્ને, મણિકર્ણીજલેડમલે ॥

આગંબાકેશવાચ્ચૈવ, આહુરિશ્યન્દ્રમણ્ડપાત્ ।

આમધ્યાદેવસરિતઃ સ્વર્દારાન્મણિકર્ણીકા ॥

કાશી ખંડ અધ્યાય (૬૧) મો મણીકણ્ણિકા ધ્યાન.

અકુપુકરિણ્ણિચૈવ ખ્યાતાભૂમશ્ચિકણ્ણિકા ।
 દ્રવરુપં પરિત્યજ્ય લલનારુપધારિણી ॥
 પ્રત્યક્ષરુપિણી તત્ર મયૈક્ષિમશ્ચિકણ્ણિકા ।
 તસ્યારુપં પ્રવક્ષ્યામિ ભક્તાનાં શુભદં પરમ ॥
 યદ્રૂપધ્યાનતઃ પુંભિરાષણ્ણમસત્રિસંધ્યતઃ ।
 પ્રત્યક્ષરુપિણી દેવી દૃશ્યતે મશ્ચિકણ્ણિકા ॥
 અતુર્ભુજ વિશાલાક્ષી સ્ફુરદ્ભાલવિલોચના
 પરિચમાભિમુખી નિત્યં પ્રખદ્ધકરસંપુટા ॥
 ઈન્દીવરવર્તીમાલાં દધતી દક્ષિણે કરે ।
 વરોઘતકરેસવ્યેમાતુલુકગકલં શુભમ
 કુમારીરુપિણી નિત્યંનિત્યંદ્વાદશવર્ષકી ।
 શુદ્ધસ્ફટિકકાંતિરચ સુનીલસ્તિગ્ધમૂર્ધ્ન ॥
 છત્રપ્રવાલમાણિક્યરમણીયરદચ્છદા ।
 પ્રત્યગ્કેતકીપુષ્પલસદ્ધર્મમલ્લિમસ્તકા ॥
 સર્વાંગમુક્તાભરણા ચન્દ્રકાન્ત્યંશુકાવૃતા
 પુંકરીકમયીંમાલાં સશ્રીકાં બિભ્રતીહૃદિ ॥
 ધ્યાતવ્યાનેન રૂપેણ મુમુક્ષુભિરહનિશમ ।
 નિર્વાણલક્ષ્મીભવનંશ્રીમતી મશ્ચિકણ્ણિકા ॥

અર્થ:—પુર્વકાળમાં આ આનંદવનમાં મુખ્ય ભદ્રપિઠ
 સ્થાનપર શિવ તથા પાર્વતીજીની ઇચ્છાથી શ્રી શિવજીના ઉપ-

રના દક્ષિણ અંગમાંથી શ્રી વિષ્ણુભગવાનનો પ્રાદુર્ભાવ થયો. ત્યારપછી વિષ્ણુ ભગવાને થોડીવાર પછી પોતાના સુદર્શન ચક્રથી એક બહુ મોટો (તળાવ) પુષ્કર ખોદ્યો અને એ પુષ્કરના કીનારે એક લાકડાની સમાન ઊભા રહીને ઘોર તપસ્વર્યા કરવા માંડી. પચાસ હજાર વર્ષ સુધી કઠણ તપ કરવાનો શ્રી વિષ્ણુભગવાનના શરીરમાંથી (સ્વેદ) પરસીનો બહુ નીકળ્યો ત્યારે પુષ્કર ખરોખર ભરાઈ ગયું ત્યારે શિવજી મહારાજે વિષ્ણુભગવાનને કહ્યું કે હવે તપ કરવું છોડી દો હું આપને બહુજ પ્રસન્ન થયો છું વરદાન માંગો. અને સર્વ પ્રકારનું વરદાન આપ્યું. જે પરસેવો ભગવાનના અંગમાંથી નીકળતો હતો એને તો પુષ્કરનું અમૃતરૂપ પાણીનું સ્વરૂપ છોડી આદ્ય શક્તિરૂપ ધારણ કર્યું એ જગતજનુની માતાજીનું નામ મોક્ષ-લક્ષ્મી મણિકર્ણિકા વિશાલાક્ષી થયું. પુર્વકાળમાં આ ચક્ર પુષ્કરિણી મણિકર્ણિકા તીથીનો વિસ્તાર કાક્ષી ખંડના અનુસાર સ્વર્ગદ્વારથી તથા ગંગકેશવતક અને અડધાં ગંગાજી સુધી અને હરિશચન્દ્ર મૂણ્ડપ સુધી હતું. પરન્તુ ગૌમુખી નામક યન્ત્રના ઉત્તર ભાગમાં (અથાગ પરીપુર્ણ સ્વેદ) શ્રી વિષ્ણુ ભગવાનના શરીર-માંથી નીકળતો પરસેવો (કેસ) ગુપ્ત રાખ્યો છે. ભગવાનનો એ કેસમાંથી સ્વેદ પરમ અમૃતરૂપી પાણીરૂપ થઈને (અહર્નીશ) રાત દીવસ ગૌમુખી નામના ચંત્રથી (ધારા) નીકળ્યા કરે છે આ અમૃત બધાં પાપોને નાશ કરે છે જ્યારે શ્રીમાન ભૂપ ભાગીરથ તપસ્વા કરીને ગંગા માતાને પૃથ્વી મંડળ ઉપર સ્વયં યુગના અન્તમાં લઈ આવ્યા તથા ત્રેતયુગના આરંભમાં ગંગાજી હરીદ્વાર હતાં ત્યાંથી પ્રયાગ રાજમાં યમુના તથા સરસ્વતિ એ ત્રણ માતાજીનાં સંગમ થયા પછી અહિંથી

ત્રણ ધારાઓ નીકલીને શ્રી કાશીજીમાં આવી ત્યારે ચક્રપુષ્કરિણી મણિકર્ણીજાળના સંગમમાં મળીને જરાબર ગંગા સાગરમાં જઈને મળી ગયાં બહુ કાળા વિત્યાં પછી આ પુષ્કરિણી મણિકર્ણીકા તીર્થને બહુ વર્ષ થવાથી ટુટી ગયું. હવે વર્તમાન ચાલુ સમયમાં થોડો હિસ્સો મણિકર્ણીકા તીર્થના પુર્વ કાળનો છે તે ૭ કે ૬ પગથીયાં (સીડી) નીસરણીનો પુષ્કર છે. એ મણિકર્ણીકા ચક્રપુષ્કરિણી તીર્થમાં બધાથી છેલ્લી નીચેની સીડીમાં ગૌમુખો યંત્ર છે. એમાંથી રાત દહાડો અમૃત રૂપ પાણી નિકળ્યા કરે છે. આ મણિકર્ણીકા તીર્થની ખત્રી એ છે કે એના ઉપર ચારે તરફ લોખંડનો ઠઠેરો લગાવ્યો છે અને શ્રીમાન મહારાજ અલ્લવરનું ઉત્તર તરફ મકાન છે દક્ષીણે ગંગા યુમના સરસ્વતીની ધારા સોભા આપે છે આ મહાતિર્થ ચક્રપુષ્કરિણી મણિકર્ણીકામાં પુર્વ કાળથી નિત્ય મધ્યાન વખતે દેવતા, રૂપિ, મુનિ અને માણસો દરરોજ સ્નાન કરવા આવે છે. આ કાશીનું મુખ્ય તિર્થ મોક્ષ લક્ષ્મીનું ભૂવન છે.

સર્વ પ્રિય મહાશયોને ઉચીત એ છે કે ખુટ અગર જોડા પહેરીને આ પુસ્તકને વાંચવું નહિ અને આ પુસ્તકને અસુદ્ધ જગ્યાપર રાખવું નહિ ફેંકી દેવું નહિ સુદ્ધ સ્વસ્થ થઈને બાણસે અગર વાંચશે તો સર્વ આનંદને પ્રાપ્ત થશે.

ગીરીપુત્રં ગણેશ્વરં શુભકરં ધર્મર્થસમ્પત્કરં ।

વિઘ્નવ્યાધિવિનાશનં ગજમુખં કાર્યાબરં સુન્દરં ॥

વાણીશેષમહેશ્વરં ગુરુતરં દેવાધિદેવામ્બરં ।

મૂષકવાહનં રુદ્રપુત્રમખિલં કુર્વેતુના મંગલમ્ ॥ ૧ ॥

શાન્તાકારમ્બુજગાયનં પદ્મનાભં સુરેશં ।
વિશ્વાધારં ગગનસદૃશં મેઘવર્ણં શુભાદ્ભમ ॥
લક્ષ્મીકાન્તં કમલનયનં યોગિભિર્ધ્યાનગમ્યં ।
વન્દે વિષ્ણું ભવભયહરં સર્વલોકૈકનાથમ્ ॥

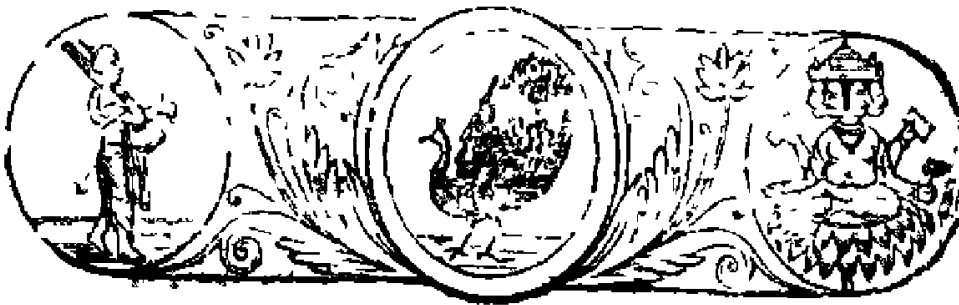
॥ શ્રી વિસ્વેશ્વર ધ્યાન. ॥

કંઠે યસ્ય નિરાજતે હિગરલં ગદ્ગાજલમ્ભતકે ।
વામાદ્ગે ગિરિરાજરાજતનયા બાયાભવાત્રીસતી ॥
નન્દાસ્કેદ્ગચ્છાધિરાજસાહિતઃ શ્રીવિશ્વનાથપ્રભુઃ ।
કાશીમદ્દિસાંસ્થિતોઽપિ સબુદ્ધયત્તદામગતમ્ ।

શરણાગતદીનાર્ત્તપરિત્રાણપરાયણે ।
સર્વસ્યાર્તિહરે દેવિનારાયણિનમોસ્તુતે ॥

॥ શ્રી હુઠિરાજ મણેશ પ્રાર્થના. ॥

હુઠિનાજગણેશાન મહાવિઘ્નૌઘનસાન ।
પંચકોશસ્યયાત્રાર્થં દેહ્યાણાં કૃપયા વિભો ॥

❀ કાશીરથ દેવસ્મરણાવળી. ❀

॥ શ્રી ગણેશાય નમઃ ॥

શ્રી પરબ્રહ્મપરમેશ્વરી દેવ્યૈ નમઃ ૧ કાશીદેવ્યૈ
નમઃ ૨ મણિકર્ણિકાદેવ્યૈ નમઃ ૩ સિદ્ધેશ્વરી દેવ્યૈ નમઃ ૪
અન્નપૂર્ણાદેવ્યૈ નમઃ ૫ ભૈરવીદેવ્યૈ નમઃ ૬ ભવાન્યૈ નમઃ
૭ હુંદિરાબય નમઃ ૮ જ્ઞાનવાપ્યૈ નમઃ ૯ દણ્ડપાણ્યે
નમઃ ૧૦ માધવાય નમઃ ૧૧ ઔકારેશ્વરાય નમઃ ૧૨
આત્માવીરેશ્વરાય નમઃ ૧૩ પિતામહેશ્વરાય નમઃ
૧૪ સાવિત્રીદેવ્યૈ નમઃ ૧૫ મહાકાલભૈરવાય નમઃ ૧૬
દુશ્વરગર્ગાય નમઃ ૧૭ સ્વામિકાર્તિકાય નમઃ ૧૮
મુક્તિમણ્ડપાય નમઃ ૧૯ વિશ્વેશ્વરી દેવ્યૈ નમઃ ૨૦
વિશ્વેશ્વરાય નમઃ ૨૧ પંચકોશીનાથશિવાય નમઃ
૧ મોહવિનાયકાય નમઃ ૨ પ્રમોહવિનાયકાય નમઃ ૩
૪ સુમુખ વિનાયકાય નમઃ ૪ દુર્મુખવિનાયકાય નમઃ
૫ ગણનાથવિનાયકાય નમઃ ૬ મણિકર્ણિકા તીર્થાય
નમઃ ૧ મન્દાકિન્યૈ નમઃ ૨ ગંગાય નમઃ ૩ યમુનાયૈ
નમઃ ૪ સરસ્વત્ય નમઃ ૫ વિષ્ણુપાદોદકતીર્થાય નમઃ
૬ ક્ષીરાબ્ધિતીર્થાય નમઃ ૭ ચક્રતીર્થાય નમઃ ૮
શ્વેતદ્વીપતીર્થાય નમઃ ૯ શંખતીર્થાય નમઃ ૧૦ મહા-

તીર્થાય નમઃ ૧૧ પદ્મતીર્થાય નમઃ ૧૨ ગરુડતીર્થાય
 નમઃ ૧૩ પદ્માદતીર્થાય નમઃ ૧૪ દત્તાત્રેયતીર્થાય નમઃ
 ૧૫ વામનતીર્થાય નમઃ ૧૬ ચણવારાહતીર્થાય નમઃ
 ૧૭ ગોપીગોવિંદતીર્થાય નમઃ ૧૮ શેષતીર્થાય નમઃ
 ૧૯ શેષભાદ્રવતીર્થાય નમઃ ૨૦ લક્ષ્મીતીર્થાય નમઃ
 ૨૧ નારદતીર્થાય નમઃ ૨૨ અંબરીષતીર્થાય નમઃ
 ૨૩ ભાર્ગવતીર્થાય નમઃ ૨૪ નરનારાયણતીર્થાય નમઃ
 ૨૫ વિદ્યારણ નૃસિંહતીર્થાય નમઃ ૨૬ લક્ષ્મી નૃસિંહ
 તીર્થાય નમઃ ૨૭ હયગ્રીવતીર્થાય નમઃ ૨૮ સાંખ્યા
 ખ્યતીર્થાય નમઃ ૨૯ મહિષાસુરતીર્થાય નમઃ ૩૦
 કિરણ્યગર્ભતીર્થાય નમઃ ૩૧ પિશંગલાતીર્થાય નમઃ
 ૩૨ નાગેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૩૩ ધ્રુતપાપાયે નમઃ
 ૩૪ કિરણ્યૈ નમઃ ૩૫ ખર્વનૃસિંહતીર્થાય નમઃ
 ૩૬ ઉદ્દાલકતીર્થાય નમઃ ૩૭ ખલ્વિનેશ્વર તીર્થાય
 નમઃ ૩૮ ગોપ્રતાર તીર્થાયનમઃ ૩૯ પ્રણવતીર્થાય
 નમઃ ૪૦ મૃકંડતીર્થાય નમઃ ૪૧ પિલપિલાતીર્થાય નમઃ
 ૪૨ નર્મદાયૈ નમઃ ૪૩ કિરણાદિત્યતીર્થાય નમઃ
 ૪૪ પિષ્પિલાતીર્થાય નમઃ ૪૫ તામ્ર વારાહતીર્થાય
 નમઃ ૪૬ બિંદુતીર્થાય નમઃ ૪૭ રામેશ્વરતીર્થાય નમઃ
 ૪૮ મૈત્રાવરુણતીર્થાય નમઃ ૪૯ વીરતીર્થાય નમઃ

૫૦ યમતીર્થાય નમઃ ૫૧ અરૂંધતીર્થાય નમઃ ૫૨
 હરિશચન્દ્રતીર્થાય નમઃ ૫૩ ઇક્ષ્વાકુતીર્થાય નમઃ ૫૪
 મરૂતીર્થાય નમઃ ૫૫ અગ્નિતીર્થાય નમઃ ૫૬
 ઇન્દ્રધુમ્નતીર્થાય નમઃ ૫૭ કાલતીર્થાય નમઃ ૫૮
 નીલગ્રીવતીર્થાય નમઃ ૫૯ સારસ્વતતીર્થાય નમઃ ૬૦
 પર્વતતીર્થાય નમઃ ૬૧ કુંબેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૬૨
 ઉમાતીર્થાય નમઃ ૬૩ મુક્તિતીર્થાય નમઃ ૬૪ અવિ-
 મુક્તિતીર્થાય નમઃ ૬૫ સ્કંદતીર્થાય નમઃ ૬૬ ભવાની
 તીર્થાય નમઃ ૬૭ નાભીતીર્થાય નમઃ ૬૮ ભાગીરથી
 તીર્થાય નમઃ ૬૯ માર્કંડેયતીર્થાય નમઃ ૭૦ પશુપતિ
 તીર્થાય નમઃ ૭૧ ત્રિસંધેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૭૨
 વિશ્વતીર્થાય નમઃ ૭૩ રૂદ્રવાસ્તીર્થાય નમઃ ૭૪
 તારકતીર્થાય નમઃ ૭૫ હુંદીતીર્થાય નમઃ ૭૬ ઇશાન
 તીર્થાય નમઃ ૭૭ બ્રહ્મનાભતીર્થાય નમઃ ૭૮ ખુર્કર્તરિ
 તીર્થાય નમઃ ૭૯ વસિષ્ઠતીર્થાય નમઃ ૮૦ યોગિની
 તીર્થાય નમઃ ૮૧ જ્ઞાનતીર્થાય નમઃ ૮૨ વિષ્ણુતીર્થાય
 નમઃ ૮૩ પિતામહેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૮૪ નંદીતીર્થાય
 નમઃ ૮૫ ગંગાકેશવતીર્થાય નમઃ ૮૬ અસિસંગમ
 તીર્થાય નમઃ ૮૭ ગજતીર્થાય નમઃ ૮૮ મહોદધી
 તીર્થાય નમઃ ૮૯ હંસતીર્થાય નમઃ ૯૦ હર્પાંપતીર્થાય

નમઃ ૯૧ કોટિતીર્થાય નમઃ ૯૨ ગૌરીતીર્થાય નમઃ
 ૯૩ મધુસાવતીર્થાય નમઃ ૯૪ કોકાવારાહતીર્થાય નમઃ
 ૯૫ સૌરતીર્થાય નમઃ ૯૬ ત્રિભુવનતીર્થાય નમઃ
 ૯૭ ગોખ્યાઘેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૯૮ માંધાતૃતીર્થાય
 નમઃ ૯૯ મુચુકુંદતીર્થાય નમઃ ૧૦૦ પરશુરામતીર્થાય
 નમઃ ૧૦૧ બલભદ્રતીર્થાય નમઃ ૧૦૨ નિષ્પાપતીર્થાય
 નમઃ ૧૦૩ બન્દીતીર્થાય નમઃ ૧૦૪ ક્ષોણીવારાહ
 તીર્થાય નમઃ ૧૦૫ અશોકતીર્થાય નમઃ ૧૦૬ ચિત્ર-
 રથેશ્વરતીર્થાય નમઃ ૧૦૭ જરાસંઘેશ્વરતીર્થાય નમઃ
 ૧૦૮ પૃથુતીર્થાય નમઃ ૧૦૯ જમદગ્નિતીર્થાય નમઃ
 ૧૧૦ દિવોદાસતીર્થાય નમઃ ૧૧૧ દશાશ્વમેધતીર્થાય
 નમઃ ૧૧૨ પ્રયાગતીર્થાય નમઃ ૧૧૩ કાતકેશ્વરતીર્થાય
 નમઃ ૧૧૪ શુક્રતીર્થાય નમઃ ૧૧૫ વિશાક્ષાક્ષીતીર્થાય
 નમઃ ૧૧૬ લલિતાતીર્થાય નમઃ ૧૧૭ શતતીર્થાય નમઃ
 ૧૧૮ વૈતરણ્યૈ નમઃ ૧૧૯ એતરણ્યૈ નમઃ ૧૨૦ મત્સ્યો-
 દરીતીર્થાય નમઃ ૧૨૧ તારાતીર્થાય નમઃ ૧૨૨ દુર્વાસા
 તીર્થાય નમઃ ૧૨૩ અશોકતીર્થાય નમઃ ૧૨૪ અવધુત
 તીર્થાય નમઃ ૧૨૫ વૃષેશતીર્થાય નમઃ ૧૨૬ શંખોદ્ધાર
 તીર્થાય નમઃ ૧૨૭ માનસરોવરાય નમઃ ૧૨૮ વિમલ
 તીર્થાય નમઃ ૧૨૯ માનસતીર્થાય નમઃ ૧૩૦ અસ્થિ-

ક્ષેપતડાગાય નમઃ ૧૩૧ પુષ્કરતીર્થાય નમઃ ૧૩૨
 સિદ્ધિવરતીર્થાય નમઃ ૧૩૩ ભોગતીર્થાય નમઃ ૧૩૪
 પિતૃતીર્થાય નમઃ ૧૩૫ માતૃતીર્થાય નમઃ ૧૩૬ સુધા-
 ખનિતીર્થાય નમઃ ૧૩૭ ઘૃતકુલ્યાતીર્થાય નમઃ ૧૩૮
 ગદાધરતીર્થાય નમઃ ૧૩૯ શિવતીર્થાય નમઃ ૧૪૦
 સત્યયુગે ક્ષીરપુર્ણતીર્થાય નમઃ ૧ ત્રેતાયાં ઘૃતપુર્ણ-
 તીર્થાય નમઃ ૨ દ્વાપરે મધુપુર્ણતીર્થાય નમઃ ૩ કલ્પો-
 જ્ઞપ્તપુર્ણતીર્થાય નમઃ ૪ કુરુક્ષેત્રાય નમઃ ૫ કપાલ-
 મોચનાય નમઃ ૬ પુષ્કરતીર્થાય નમઃ ૭ ઋણમોચન-
 તીર્થાય નમઃ ૮ કર્કરીકુણ્ડાય નમઃ ૧ ઘંટાકર્ણકુણ્ડાય
 નમઃ ૨ અગસ્ત્યકુણ્ડાય નમઃ ૩ અપ્સરકુણ્ડાય નમઃ
 ૪ એરાવતકુણ્ડાય નમઃ ૫ સૂર્યકુણ્ડાય નમઃ ૬ અમૃત-
 કુણ્ડાય નમઃ ૭ ઉર્વશીકુણ્ડાય નમઃ ૮ પ્રસન્નોદક-
 કુણ્ડાય નમઃ ૯ મુકુટકુણ્ડાય નમઃ ૧૦ ધ્રુવકુણ્ડાય
 નમઃ ૧૧ જનકીકુણ્ડાય નમઃ ૧૨ વિદ્યહરકુણ્ડાય નમઃ
 ૧૩ અંગારકકુણ્ડાય નમઃ ૧૪ ગંધર્વકુણ્ડાય નમઃ
 ૧૫ યક્ષણીકુણ્ડાય નમઃ ૧૬ ગૌતમકુણ્ડાય નમઃ ૧૭
 અત્રિકુણ્ડાય નમઃ ૧૮ અનારકકુણ્ડાય નમઃ ૧૯
 ભુવનકુણ્ડાય નમઃ ૨૦ રૂદ્રકુણ્ડાય નમઃ ૨૧ કુબેર-
 કુણ્ડાય નમઃ ૨૨ કામાક્ષાકુણ્ડાય નમઃ ૨૩ લક્ષ્મી

કુણ્ડાય નમઃ ૨૪ વાસુકીકુણ્ડાય નમઃ ૨૫ કામકુણ્ડાય
 નમઃ ૨૬ બ્રહ્મકુણ્ડાય નમઃ ૨૭ ઉગ્રકુણ્ડાય નમઃ ૨૮
 મરીચીકુણ્ડાય નમઃ ૨૯ કિમ્બીકુણ્ડાય નમઃ ૩૦ સ્વપ્ન
 કુણ્ડાય નમઃ ૩૧ અયોધ્યાકુણ્ડાય નમઃ ૩૨ લવકુશ
 કુણ્ડાય નમઃ ૩૩ અગ્નિકુણ્ડાય નમઃ ૩૪ શીતલ
 કુણ્ડાય નમઃ ૩૫ અનગ્નિકુણ્ડાય નમઃ ૩૬ વૈદ્યનાથ
 કુણ્ડાય નમઃ ૩૭ વૃદ્ધાર્કકુણ્ડાય નમઃ ૩૮ વાલિકુણ્ડાય
 નમઃ ૩૯ દિલીપકુણ્ડાય નમઃ ૪૦ સન્નિહત્યાકુણ્ડાય
 નમઃ ૪૧ પ્રભાસકુણ્ડાય નમઃ ૪૨ લોલાર્કકૂપાય નમઃ
 ૧ અમૃતકૂપાય નમઃ ૨ તક્ષકકૂપાય નમઃ ૩ ચતુઃસાગર
 કૂપાય નમઃ ૪ વૃદ્ધકાલકૂપાય નમઃ ૫ બ્રહ્મવર્તકૂપાય
 નમઃ ૬ ભદ્રકૂપાય નમઃ ૭ ગતીપ્રદીપ્તકૂપાય નમઃ
 ૮ ગૌરીકૂપાય નમઃ ૯ ચિત્રધંટકૂપાય નમઃ ૧૦ પુણ્યો
 દકકૂપાય નમઃ ૧૧ મંગલાગૌરીકૂપાય નમઃ ૧૨ હરિ
 કેશવકૂપાય નમઃ ૧૩ અઘોરકૂપાય નમઃ ૧૪ મહા
 મુદ્રાકૂપાય નમઃ ૧૫ ધર્મકૂપાય નમઃ ૧૬ સપ્તસાગર
 કૂપાય નમઃ ૧૭ યજ્ઞોદકકૂપાય નમઃ ૧૮ ભૈરવકૂપાય
 નમઃ ૧૯ માર્કણ્ડેયકૂપાય નમઃ ૨૦ કાલકૂપાય નમઃ
 ૨૧ શુક્રકૂપાય નમઃ ૨૨ ત્રિલોચનકૂપાય નમઃ ૨૩
 પારાશરકૂપાય નમઃ ૨૪ પિતૃકૂપાય નમઃ ૨૫ સાર

સ્વતકૂપાય નમઃ ૨૬ શુભયજ્ઞોદકકૂપાય નમઃ ૨૭
 વ્યાસકૂપાય નમઃ ૨૮ નલિકુબેરકૂપાય નમઃ ૨૯ કંઠકૂપાય
 નમઃ ૩૦ ગોકર્ણકૂપાય નમઃ ૩૧ ખાલચન્દ્રકૂપાય નમઃ
 ૩૨ આપસ્તંબકૂપાય નમઃ ૩૩ સિધ્ધેશ્વરકૂપાય નમઃ ૩૪
 ચન્દ્રકૂપાય નમઃ ૩૫ પ્રભાસકૂપાય નમઃ ૩૬ કાલ
 ભૈરવકૂપાય નમઃ ૩૭ મતંગકૂપાય નમઃ ૩૮ ગજ
 કૂપાય નમઃ ૩૯ મહાસમુદ્રકૂપાય નમઃ ૪૦ ધર્મહદાય
 નમઃ ૧ ચક્રહદાય નમઃ ૨ દધિકલ્પહદાય નમઃ ૩
 શૌનકહદાય નમઃ ૪ વાસુકીહદાય નમઃ ૫ શૂલહદાય
 નમઃ ૬ ભદ્રહદાય નમઃ ૭ હરપાપહદાય નમઃ ૮ જમ્બુ-
 દ્વીપાય નમઃ ૯ ક્ષારોદકસાગરાય નમઃ ૧ પ્લક્ષદ્વીપાય
 નમઃ ૨ ઇશ્વરસોદકસાગરાય નમઃ ૩ શાલ્મલી દ્વીપાય
 નમઃ ૪ સુરોદકસાગરાય નમઃ ૫ કુશદ્વીપાય નમઃ
 ૬ ઘૃતોદકસાગરાય નમઃ ૭ કૈાચદ્વીપાય નમઃ ૮ ક્ષીર-
 સાગરાય નમઃ ૯ શાકદ્વીપાય નમઃ ૧૦ દંધ્યુદકસાગરાય નમઃ
 ૧૧ પુષ્કરદ્વીપાય નમઃ ૧૨ શુઘ્ધોદકસાગરાય નમઃ ૧૩
 જ્યેષ્ઠાવાપ્યૈ નમઃ ૨ કર્કાટકવાપ્યૈ નમઃ ૩ રત્નવાપ્યૈ
 નમઃ ૪ સિદ્ધવાપ્યૈ નમઃ ૫ જૈગીષઁય ગુહાયૈ નમઃ
 ૬ અંધોરેશ્વરગુહાયૈ નમઃ ૭ કપિલેશ્વરગુહાયૈ નમઃ ૮
 ઔઞ્ઞારેશ્વરગુહાયૈ નમઃ ૯ અયોધ્યાયૈ નમઃ ૧૦ મથુરાયૈ નમઃ

૨ માયાયૈ નમઃ ૩ કાશ્યૈ નમઃ ૪ કાંચૈ નમઃ
 ૫ અવન્તિકાયૈ નમઃ ૬ દ્વારાવત્યૈ નમઃ ૭ આદિકેશવ-
 પીઠાય નમઃ ૧ ચોમિનીપીઠાય નમઃ ૨ પંચમુદ્રાપીઠાય
 નમઃ ૩ વિરાજપીઠાય નમઃ ૪ મંગલાપીઠાય નમઃ
 ૫ ધર્મશ્વરપીઠાય નમઃ ૬ સિદ્ધેશ્વરપીઠાય નમઃ
 ૭ મહાપીઠા નમઃ ૮ પિતૃપીઠાય નમઃ ૯ મણિકર્ણિક-
 શ્વરાય નમઃ ૧ મહાગણેશ્વરાય નમઃ ૨ મત્તેશ્વરાય
 નમઃ ૩-૪ મહાકાલેશ્વરાય નમઃ ૫ મરીચીશ્વરાય
 નમઃ ૬ માર્કણ્ડેશ્વરાય નમઃ ૭ મરૂતેશ્વરાય નમઃ
 ૮ માતલીશ્વરાય નમઃ ૯ મેક્ષેશ્વરાય નમઃ ૧૦
 મુણ્ડેશ્વરાય નમઃ ૧૧ મિત્રાવરુણેશ્વરાય નમઃ
 ૧૨ મધ્યમેશ્વરાય નમઃ ૧૩ મુણ્ડેશ્વરાય નમઃ ૧૪
 મુચુકુદેશ્વરાય નમઃ ૧૫ મુકુદેશ્વરાય નમઃ ૧૬ મહ-
 રાદ્રોશ્વરાય નમઃ ૧૭ મયુરેશ્વરાય નમઃ ૧૮ માંડવ્યે-
 શ્વરાય નમઃ ૧૯ મહાતેજોલિંગાય નમઃ ૨૦ મરૂકે-
 શ્વરાય નમઃ ૨૧ મહાત્રક્ષ્મીશ્વરાય નમઃ ૨૨ મુખ-
 પ્રેક્ષકેશ્વરાય નમઃ ૨૩ મહારૂદ્રેશ્વરાય નમઃ ૨૪ મહાસિદ્ધે-
 શ્વરાય નમઃ ૨૫ મહેશ્વરાય નમઃ ૨૬ મહોદરેશ્વ-
 નમઃ ૨૭ માદ્રીશ્વરાય નમઃ ૨૮ મહાવ્રતલિંગાય નમઃ
 ૨૯ મહોત્કટેશ્વરાય નમઃ ૩૦ મહાપાશુપતેશ્વરાય નમઃ

૩૧ મનુલિંગાય નમઃ ૩૨ મહાવાદેશ્વરાય નમઃ
 મણ્ડલેશ્વરાય નમઃ ૩૪ મહાયોગેશ્વરાય નમઃ
 મહાલસેશ્વરાય નમઃ ૩૬ માન્ધાત્રેશ્વરાય નમઃ
 મતઃપ્રકામેશ્વરાય નમઃ ૩૮ મોક્ષદારેશ્વરાય નમઃ
 (૧૨) સિદ્ધિવિનાયકાય નમઃ (૧૩) ગંગાકેશવાય નમઃ (૧૪)
 લલિતાદેવ્યે નમઃ (૧૫) જ્યોતિર્ણેશ્વરાય નમઃ ૧ જર
 ન્ધેશ્વરાય નમઃ ૨ જમ્બુકેશ્વરાય નમઃ ૩ જગખવદીશ્વર
 નમઃ ૪ જમૂતવાહનેશ્વરાય નમઃ ૫ જનકેશ્વરાય નમઃ
 જૈગીષંયેશ્વરાય નમઃ ૭ જયન્તેશ્વરાય નમઃ ૮ જ
 દગ્નીશ્વરાય નમઃ ૯ જૈમિનીશ્વરાય નમઃ ૧૦ જ
 હરેશ્વરાય નમઃ ૧૧ જાંગલેશ્વરાય નમઃ ૧૨ જા
 લેશ્વરાય નમઃ ૧૩ જલમેશ્વરાય નમઃ ૧૪ જરૂધીશ્વર
 નમઃ ૧૫ જલલિંગાય નમઃ ૧૬ જુક્તકેશ્વરાય નમઃ
 જલેશ્વરાય નમઃ ૧૮ જતુકર્ણેશ્વરાય નમઃ ૧૯ જટિલા
 ગાય નમઃ ૨૦ ૧૫) સોમેશ્વરાય નમઃ ૧ સર્વલિંગાય ન
 ૨ સુગ્રીવેશ્વરાય નમઃ ૩ સંગ્રમેશ્વરાય નમઃ ૪ સ્ક
 શ્વરાય નમઃ ૫ સાગરેશ્વરાય નમઃ ૬ સૂર્યાય
 મસેશ્વરાય નમઃ ૭ સનકેશ્વરાય નમઃ ૮ સિંધેશ્વર
 નમઃ ૯ સ્વર્ણભાર્દેશ્વરાય નમઃ ૧૦ સ્વર્ણક્ષેશ્વર
 નમઃ ૧૧ સનતકુમારેશ્વરાય નમઃ ૧૨ સત્યતપે વઃ

नमः १३ सनत्काक्षेश्वराय नमः १४ समुद्रेश्वराय नमः
 १५ स्थुत्तपणेश्वराय नमः १६ सोमनन्दीश्वराय नमः
 १७ सधुम्भेश्वराय नमः १८ स्वयम्भुलिङ्गाय नमः
 १९ सहस्राक्षलिङ्गाय नमः २० सुत्पतीकेश्वराय नमः
 २१ सत्येश्वराय नमः २२ सावित्रीश्वराय नमः २३
 स्वर्गद्वारेश्वराय नमः २४ संपर्तेश्वराय नमः २५
 स्वर्तीनेश्वराय नमः २६ सरस्वतीश्वराय नमः २७
 सांज्येश्वराय नमः २८ स्वन्त्येश्वराय नमः २९ (१६)
 दाल्भ्येश्वराय नमः १ दुर्वासेश्वराय नमः २ दक्षेश्वराय
 नमः ३ दध्याचीश्वराय नमः ४ दधिकदपेश्वराय नमः
 ५ दत्तात्रेयेश्वराय नमः ६ द्वारेश्वराय नमः ७ द्विवोः
 दासेश्वराय नमः ८ द्दीप्तेश्वराय नमः ९ दमनेश्वराय
 नमः १० द्रोणेश्वराय नमः ११ देवक्षेत्रेश्वराय नमः
 १२ देवपानेश्वराय नमः १३ द्वितीयेश्वराय नमः
 १४ दृष्ट्यातेश्वराय नमः १५ द्विषायणीश्वराय नमः
 १६ दृष्टोश्वराय नमः १७ देवदेवेश्वराय नमः १८ (१७)
 शूलटंकेश्वराय नमः १ श्री कण्ठेश्वराय नमः २ शंभो-
 श्वराय नमः ३ शुक्रेश्वराय नमः ४ शुक्रेश्वराय नमः
 ५ शैलेश्वराय नमः ६ शिलाहेश्वराय नमः ७ शुभे-
 श्वराय नमः ८ शचीश्वराय नमः ९ शूरेश्वराय नमः

१० शांतिद्वयेश्वराय नमः ११ शिवेश्वराय नमः १२
 शशाङ्केश्वराय नमः १३ शान्तेश्वराय नमः १४
 शातातपेश्वराय नमः १५ शनैश्चरेश्वराय नमः १६
 शालङ्कायनेश्वराय नमः १७ शिलवृत्तीश्वराय नमः
 १८ शिशुषणुलिङ्गाय नमः १९ शङ्करेश्वराय नमः
 २० शक्तिपेश्वराय नमः २१ शङ्करालिङ्गाय नमः २२
 श्रेष्ठलिङ्गाय नमः २३ शुभेश्वराय नमः २४ शिव-
 लिङ्गाय नमः २५ शातन्वीश्वराय नमः २६ शङ्कुकर्ण-
 श्वराय नमः २७ शुभेश्वराय नमः २८ शम्भुवर्णेश्वराय
 नमः २९ १८ आदिवाराहाय नमः १ द्वाकावाराहाय
 नमः २ ताम्रवाराहाय नमः ३ धर्णीवाराहाय नमः ४
 यज्ञवाराहाय नमः ५ क्षोणीवाराहाय नमः ६ १९
 दशाश्व मेघेश्वराय नमः (२०) पन्दीद्वयै नमः
 द्वागिन्य नमः गणननायै नमः गृध्रास्त्यै नमः २ उष्ट्र-
 त्रीवार्यै नमः ३ वाराह्यै नमः ४ उलुङ्गिकार्यै नमः ५
 भयूर्यै नमः ६ अष्टक्यै नमः ७ कुब्ज्यै नमः ८
 सुष्टोदयै नमः ९ अश्वद्रव्यै नमः १० विरूपाक्ष्यै
 नमः ११ सिंहमुष्यै नमः १२ काकतुण्डिकार्यै नमः
 १३ हयग्रीवार्यै नमः १४ यावकाननायै नमः १५ शिव-
 रावार्यै नमः १६ विकटाननायै नमः १७ कोटराक्ष्यै नमः

૧૮ વિકટલોચનાયૈ નમઃ ૧૯ લલજિજ્ઞાસાય નમઃ ૨૦
 વાનરાનનાયૈ નમઃ ૨૧ ઋક્ષાક્ષૈ નમઃ ૨૨ કેકરાક્ષૈ નમઃ
 ૨૩ બૃહતુડાયૈ નમઃ ૨૪ કપાલહસ્તાયૈ નમઃ ૨૫
 રક્તાક્ષૈ નમઃ ૨૬ શૈન્યૈ નમઃ ૨૭ પાશહસ્તાયૈ નમઃ
 ૨૮ પ્રચંડાયૈ નમઃ ૨૯ ત્ર્યંબકમાય નમઃ ૩૦ પાપ-
 હંચૈ નમઃ ૩૧ રૂઢિરપાયિન્યૈ નમઃ ૩૨ ગર્ભલક્ષાયૈ
 નમઃ ૩૪ અંત્રમાદિન્યૈ નમઃ ૩૫ સુખપ્રિયાયૈ નમઃ
 ૩૬ શુકાક્ષ્ય નમઃ ૩૭ કપોતિકાય નમઃ ૩૮ દણ્ડહસ્તાયૈ
 નમઃ ૩૯ શિશુદ્ધ્યૈ નમઃ ૪૦ કાલ્યૈ નમઃ ૪૧ વસા-
 ધરાયૈ નમઃ ૪૨ શિવહસ્તાય નમઃ ૪૩ સ્થુલકેશ્યૈ નમઃ
 ૪૪ સર્પાસૈ નમઃ ૪૫ લલિતાય નમઃ ૪૬ લક્ષ્મ્ય નમઃ
 ૪૭ વિશાલાક્ષ્યૈ નમઃ ૪૮ વિશ્વભુજાયૈ નમઃ ૪૯
 વારાહ્યૈ નમઃ ૫૦ વિન્ધ્યૈ નમઃ ૫૧ વિરૂપાક્ષ્ય નમઃ
 ૫૨ વિજયભરણ્યૈ નમઃ ૫૩ વિકટલોચનાયૈ નમઃ
 ૫૪ વદનપ્રેક્ષણાયૈ નમઃ ૫૫ પ્રેતવાહન્યૈ નમઃ ૫૬
 કૌંઠ્યૈ નમઃ ૫૭ વૃષાનનાયૈ નમઃ ૫૮ ધૂમ્રનિશ્વાસાયૈ
 નમઃ ૫૯ ઓમૈકચરણાયૈ નમઃ ૬૦ ઉર્ધ્વદૃષ્યૈ નમઃ
 ૬૧ તાપનદૃષ્યૈ નમઃ ૬૨ શોષણદૃષ્યૈ નમઃ ૬૩ કોટ્યૈ
 નમઃ ૬૪ વિદ્યુત્પ્રભાયૈ નમઃ ૬૫ માળાયૈ નમઃ ૬૬
 અદ્વાદહાસાયૈ નમઃ ૬૭ મૃગાક્ષૈ નમઃ ૬૮ દંદશુકાય

નમઃ ૬૯ મૃગશીર્ષાયૈ નમઃ ૭૦ વ્યાત્તાસ્યૈ નમઃ ૭૧
 સ્થુલનાસિકાયૈ નમઃ ૭૨ બલાકાસ્યૈ નમઃ ૭૩ કટ-
 પુતનાયૈ નમઃ ૭૪ કામક્ષાયૈ નમઃ ૭૬ મૃગલોચનાયૈ
 નમઃ ૭૬ (૨૧) સર્વેશ્વરાય નમઃ ૨૨, કેદારેશ્વરાય નમઃ
 ૧ કુબેરેશ્વરાય નમઃ ૨ કાલેશ્વરાય નમઃ ૩ કર્ણાદેશ્વરાય
 નમઃ ૪ કંબલાશ્વતરાભ્યાં નમઃ ૫ કહ્લોદેશ્વરાય નમઃ ૬
 કર્કાટકેશ્વરાય નમઃ ૭ કનકેશ્વરાય નમઃ ૮ કપાલે-
 શ્વરાય નમઃ ૯ કૃષ્ણેશ્વરાય નમઃ ૧૦ કુંતીશ્વરાય નમઃ
 ૧૧ કર્ણેશ્વરાય નમઃ ૧૨ કપિલેશ્વરાય નમઃ ૧૩ કૌ-
 સ્તુભેશ્વરાય નમઃ ૧૪ કરવીરેશ્વરાય નમઃ ૧૫ કોટિશૈ-
 નમઃ ૧૬ કાલીશ્વરાય નમઃ ૧૭ કુંડેશ્વરાય નમઃ ૧૮
 કુખ્માંડેશ્વરાય નમઃ ૧૯ કરંધમેશ્વરાય નમઃ ૨૦ કુર્કુ-
 દેશ્વરાય નમઃ ૨૧ કિરાતેશ્વરાય નમઃ ૨૨ કૌસુમે-
 શ્વરાય નમઃ ૨૩ કલ્પિંદ્રમેશ્વરાય નમઃ ૨૪ કુંતલેશ્વ-
 રાય નમઃ ૨૫ કંકેશ્વરાય નમઃ ૨૬ કાત્યાયનેશ્વરાય
 નમઃ ૨૭ કૃત્તિવાસેશ્વરાય નમઃ ૨૮ કશ્યપેશ્વરાય
 નમઃ ૨૯ કલિંગેશ્વરાય નમઃ ૩૦ કઠેશ્વરાય નમઃ
 ૩૧ કંડુકેશ્વરાય નમઃ ૩૨ ક્રીકસેશ્વરાય નમઃ ૩૪
 કપોતવૃત્તેશ્વરાય નમઃ ૩૫ કુરુસેશ્વરાય નમઃ ૩૬
 કલસેશ્વરાય નમઃ ૩૭ કલિયુગેશ્વરાય નમઃ ૩૮ કુડો-

દરેશ્વરાય નમઃ ૩૯ ખટ્વંગેશ્વરાય નમઃ ૧ ખુર્કત-
 રીશ્વરાય નમઃ ૨ (૨૩) હનુમદીશ્વરાય નમઃ ૧ હિર-
 ણ્યકશ્યપેશ્વરાય નમઃ ૨ હલિસેશ્વરાય નમઃ ૩ હરિ-
 કેશેશ્વરાય નમઃ ૪ હિરણ્યાક્ષેશ્વરાય નમઃ ૫ હસ્તિ-
 પાલેશ્વરાય નમઃ ૬ હેતુકેશ્વરાય નમઃ ૭ હરિશ્યન્દ્રેશ્વરાય
 નમઃ ૮ હરિદીશ્વરાય નમઃ ૯ હર્ષિતત્રિઙ્ગાય નમઃ
 ૧૦ હાટકેશ્વરાય નમઃ ૧૧ હરિતેશ્વરાય નમઃ ૧૨
 હિમવદીશ્વરાય નમઃ ૧૩ હિરણ્યગર્ભેશ્વરાય નમઃ ૧૪
 (૧૪) લોલાકાર્કાય નમઃ ૧ ઉત્તરાકાર્કાય નમઃ ૨ સાંખા-
 દિત્યાય નમઃ ૩ દ્રુપદાદિત્યાય નમઃ ૪ મયુષાદિત્યાય
 નમઃ ૫ ખલોદકાદિત્યાય નમઃ ૬ અરુણાદિત્યાય નમઃ
 ૮ કેશવાદિત્યાય નમઃ ૯ વિમલાદિત્યાય નમઃ ૧૦
 ગંગાદિત્યાય નમઃ ૧૧ યમાદિત્યાય નમઃ ૧૨ રૂઝ્મૈરવાય
 નમઃ ૧ ચણ્ડભૈરવાય નમઃ ૨ અસિતાંગભૈરવાય
 નમઃ ૩ કપાલીભૈરવાય નમઃ ૪ ક્રોધભૈરવાય નમઃ
 ૫ સંહારભૈરવાય નમઃ ૬ ભીષણભૈરવાય નમઃ
 આશાભૈરવાય નમઃ ૮ આદિભૈરવાય નમઃ ૯ કંડુકા-
 ભૈરવાય નમઃ ૧૦ ભુતભૈરવાય નમઃ ૧૧ ખટ્કભૈરવાય
 નમઃ ૧૨ આનંદભૈરવાય નમઃ ૨૩ અસંખ્યાતભૈરવાય
 નમઃ ॥ અગ્નિજ્વલપ્રમુખપંચ પષ્ટિવેતાલસૈન્યેભ્યો નમઃ

દંડમુર્તયે નમઃ ૧ કુલેસ્તમ્ભાય નમઃ ૨ મણીમહી-
 પનાગાય નમઃ ૨ સમ્ભ્રમાય નમઃ ૧ ઉદ્ભ્રમાય નમઃ
 ૨ કુણ્ડાય નમઃ ૩ મુણ્ડાય નમઃ (૨૪) અર્ધવિનાકાય
 નમઃ ૧ અવિમુક્તાય નમઃ ૧ રૂદ્રાવાસાય નમઃ ૧
 દુર્ગવિનાકાય નમઃ ૨ ભીમચંડીવિનાયક નમઃ ૩
 દેહલીવિનાકાય નમઃ ૪ ઉદ્દંડ વિનાકાય નમઃ ૫
 પાસપાણી વિનાકાય નમઃ ૬ ખર્વવિનાકાય નમઃ ૭
 સિદ્ધ વિનાકાય નમઃ ૮ લેખ્યોદર વિનાકાય નમઃ ૯
 કૂટદંતવિનાકાય નમઃ ૧૦ શાલટંક વિનાકાય નમઃ
 ૧૧ કૂષ્માંડવિનાકાય નમઃ ૧૨ મુંડવિનાકાય નમઃ ૧૩
 વિકટદ્વિજવિનાકાય નમઃ ૧૪ રાજપુત્ર વિનાકાય નમઃ
 ૧૫ પ્રણવ વિનાકાય નમઃ ૧૬ વક્રતુંડ વિનાકાય નમઃ
 ૧૭ એકદંત વિનાકાય નમઃ ૧૮ ત્રિમુખ વિનાયકાય
 નમઃ ૧૯ પંચાસ્ય વિનાયકાય નમઃ ૨૦ હેરમ્ખ
 વિનાયકાય નમઃ ૨૧ વિઘ્નરાજ વિનાયકાય નમઃ ૨૨
 વરદ વિનાયકાય નમઃ ૨૩ મોહકપ્રિય વિનાયકાય નમઃ
 ૨૪ અભયદ વિનાયકાય નમઃ ૨૫ કપોતાક્ષ વિના-
 યકાય નમઃ ૨૬ ક્ષિપ્રપ્રસાદન વિનાકાય નમઃ ૨૭
 ચિંતામણી વિનાયકાય નમઃ ૨૮ દંતહસ્ત વિનાયકાય
 નમઃ ૨૯ પિંચિંડલ વિનાયકાય નમઃ ૩૦ ઉદ્દંડ

भुष विनायकाय नमः ३१ सिंहतुंड विनायकाय नमः
 ३२ स्थुलहंत विनायकाय नमः ३३ यतुर्हत विनायकाय
 नमः ३४ ज्येष्ठ विनायकाय नमः ३५ काल विनायकाय
 नमः ३६ कुलिप्रिय विनायकाय नमः ३७ द्वितुंड
 विनायकाय नमः ३८ गज विनायकाय नमः ३९
 नागेश विनायकाय नमः ४० भण्डिकर्ण विनायकाय नमः
 ४१ आशा विनायकाय नमः ४२ सृष्टि विनायकाय नमः
 ४३ यक्ष विनायकाय नमः ४४ गजकर्ण विनायकाय
 नमः ४५ मंगल विनायकाय नमः ४६ चित्रघट
 विनायकाय नमः ४७ मित्र विनायकाय नमः ४८
 मोह विनायकाय नमः ४९ प्रमोह विनायकाय नमः
 ५० सुभुष विनायकाय नमः ५१ दुर्भुष विनायकाय
 नमः ५२ गणनाथ विनायकाय नमः ५३ ज्ञान
 विनायकाय नमः ५४ द्वार विनायकाय नमः ५५
 अविमुक्त विनायकाय नमः ५६ सीमा विनायकाय
 नमः ५७ सेना विनायकाय नमः ५८ हृन्विश्यन्द्र
 विनायकाय नमः ५९ क्षेमंकर विनायकाय नमः ६०
 पिंदु विनायकाय नमः ६१ भागीरथ विनायकाय नमः
 ६२ दुग्ध विनायकाय नमः ६३ दधि विनायकाय नमः
 ६४ मधु विनायकाय नमः ६५ शर्करा विनायकाय

નમઃ ૬૬ મૃત વિનાયકાય નમઃ ૬૭ બુદ્ધિ વિનાયકાય
 નમઃ ૬૮ સંકટ હરણુ વિનાયકાય નમઃ ૬૯ (૨૫)
 અસીસંગમેશ્વરાય નમઃ (૨૬) દુર્ગાકુણ્ડાય નમઃ (૨૭)
 દુર્ગાવિનાયકાય નમઃ (૨૮) દુર્ગાદેવ્યૈ નમઃ ॥

॥ દુર્ગાજીવી પ્રાર્થના ॥

જય દુર્ગે મહાદેવી જય કાશીનિવાસિનિ ।

ક્ષેત્રવિઘ્નહરે દેવિ પુનર્દર્શનમસ્તુ તે ॥

(૨૯) વિશ્વક્ષેનેશ્વરાય નમઃ ૧ બૃહસ્પતીશ્વરાય
 નમઃ ૨ વલ્લીશ્વરાય નમઃ ૩ વભૃતકેશ્વરાય નમઃ
 ૪ બ્રહ્મચંદ્રેશ્વરાય નમઃ ૫ બુધેશ્વરાય નમઃ ૬
 બ્રહ્મીશ્વરાય નમઃ ૭ અહોશ્વરાય નમઃ ૮ બ્રાહ્મલે-
 શ્વરાય નમઃ ૯ અહોરાત્રેશ્વરાય નમઃ ૧૦ બ્રાહ્મકે-
 શ્વરાય નમઃ ૧૧ (૩૦) કર્દમેશ્વરાય નમઃ (૩૧)
 કર્દમતીર્થાય નમઃ (૩૨) કર્દમકૂપાય નમઃ (૩૩)
 સોમનાથેશ્વરાય નમઃ (૩૪) વિરૂપાક્ષાય નમઃ (૩૫)
 નીલકંઠેશ્વરાય નમઃ ॥

॥ कर्हमेश्वरकी प्रार्थना ॥

कर्हमेश महादेव काशीवासजनप्रिय ।

त्वत्पुजनान महादेव पुनर्दर्शनमस्तुते ॥

(३६) नागनाथेश्वराय नमः १ नध्रुवेश्वराय
नमः २ नन्दिश्वराय नमः ३ नारदेश्वराय नमः ४
निग्नगेश्वराय नमः ५ निकुंभेश्वराय नमः ६ नकु-
लीश्वराय नमः ७ निवासेश्वराय नमः ८ निर्जले-
श्वराय नमः ९ नलकुण्डरेश्वराय नमः १० नन्दीसेने-
श्वराय नमः ११ नक्षत्रेश्वराय नमः १२ नैगमेश्वराय
नमः १३ निःपापेश्वराय नमः १४ नन्देश्वराय नमः
१५ नागेश्वराय नमः १६ नैर्ऋत्येश्वराय नमः १७
नर्मदेश्वराय नमः १८ नूपुरेश्वराय नमः १९ (३७)
आमुण्डायै नमः (३८) भोक्षेश्वराय नमः (३९) (४०)
कुङ्कुमेश्वराय नमः वीरभद्रेश्वराय नमः (४१) (४२)
विक्रान्तदुर्गायै नमः (४३) उन्मत्तभैरवाय नमः (४४)
नीलगणाय नमः (४५) कालकूटगणाय नमः (४६)
विमलदुर्गायै नमः (४७) महादेवाय नमः (४८) नन्दि-
श्वराय नमः (४९) भृङ्गीश्वराय नमः (५०) गण-
प्रियाय नमः (५१) विष्णुपात्राय नमः (५२) यक्षेश्वराय

નમઃ (૫૩) વિમલેશ્વરાય નમઃ (૫૪) મોક્ષદાય નમઃ
 (૫૫) જ્ઞાનદાય નમઃ (૫૬) ક્ષેમેશ્વરાય નમઃ (૫૮)
 અમૃતેશ્વરાય નમઃ ૧ અગ્નીશ્વરાય નમઃ ૨ અંગિ-
 રસેશ્વરાય નમઃ ૩ અંતકેશ્વરાય નમઃ ૪ અવિમુક્તે-
 શ્વરાય નમઃ ૫ અત્રીશ્વરાય નમઃ ૬ આષાઢેશ્વરાય
 નમઃ ૭ અનુસૂયેશ્વરાય નમઃ ૮ અદિતેશ્વરાય નમઃ
 ૯ અદહાસેશ્વરાય નમઃ ૧૦ અનારકેશ્વાય નમઃ ૧૧
 આહુતેશ્વરાય નમઃ ૧૨ આપસ્તંબેશ્વરાય નમઃ ૧૩
 અવધુતેશ્વરાય નમઃ ૧૪ આદિત્યેશ્વરાય નમઃ ૧૫
 અરુણેશ્વરાય નમઃ ૧૬ અગસ્તીશ્વરાય નમઃ ૧૭
 અપ્સરેશ્વરાય નમઃ ૧૮ અશ્વિનીકુમારાભ્યાં નમઃ
 ૧૯ અધોરેશ્વરાય નમઃ ૨૦ અપમૃત્યુહરેશ્વરાય નમઃ
 ૨૧ અજયેશ્વરાય નમઃ ૨૨ અક્ષપાદેશ્વરાય નમઃ
 ૨૩ અલકેશ્વરાય નમઃ ૨૪ આમર્દકેશ્વરાય નમઃ
 ૨૫ આતત્યેશ્વરાય નમઃ ૨૬ અકોધનેશ્વરાય નમઃ
 ૨૭ અંબિકેશ્વરાય નમઃ ૨૮ અયોગંધેશ્વરાય નમઃ
 ૨૯ અનલેશ્વરાય નમઃ ૩૦ અમ્બરોષેશ્વરાય નમઃ
 ૩૧ અર્દ્રકેશ્વરાય નમઃ ૩૨ અમરેશ્વરાય નમઃ ૩૩
 અશ્વત્થામેશ્વરાય નમઃ ૩૪ અદાલક્યેશ્વરાય નમઃ ૩૫
 અંગારેશ્વરાય નમઃ ૩૬ ઇન્દ્રધમ્નેશ્વરાય નમઃ ૧

ઇશાનેશ્વરાય નમઃ ૨ ઇન્દ્રેશ્વરાય નમઃ ૩ ઉમાશ-
 ઙ્કારાભ્યાં નમઃ ૧ ઉપશાંતીશ્વરાય નમઃ ૨ ઉદ્ધવ-
 રેતેશ્વરાય નમઃ ૩ ઉગ્રસિદ્ધેશ્વરાય નમઃ ૪ ઉત-
 થ્યેશ્વરાય નમઃ ૫ ઉપમન્વીશ્વરાય નમઃ ૬ ઉદ્ધા-
 કેશ્વરાય નમઃ ૭ ઉપધન્યેશ્વરાય નમઃ ૮ ઉમાપતીશ્વરાય
 નમઃ ૯ ઐરાવતેશ્વરાય નમઃ ૧ એશ્વર્યેશ્વરાય નમઃ
 ૨ (૫૯) ગન્ધર્વસાગરાય નમઃ (૬૦) ભીમચંડીદેવ્યૈ
 નમઃ ૧ ચંડીવિનાયકાય નમઃ (૬૧) રવિરક્તાક્ષગન્ધર્વાય
 નમઃ નરકાર્ણવતારક શિવાય નમઃ ॥

॥ ભીમચંડી દેવીકી પ્રાર્થના ॥

ભીમચણ્ડી પ્રચણ્ડાનિ મમ વિધ્વાનિ નાશય ।

નમસ્તેઽસ્તુ ગમિષ્યામિ પુનર્દર્શનમસ્તુ તે ॥

(૬૩) એક પાદગણાય નમઃ (૬૪) મહાભીમગણાય
 નમઃ (૬૫) ભૈરવગણાય નમઃ (૬૬) ભૈરવીદેવ્યૈ નમઃ
 (૬૭) ભુભુઃસ્વર્લિંગાય નમઃ ૧ ભુતનાથાય નમઃ ૨
 ભારભુતેશ્વરાય નમઃ ૩ ભાગીરથેશ્વરાય નમઃ ૪ ભૈરવે-
 શ્વરાય નમઃ ૫ ભદ્રેશ્વરાય નમઃ ૬ ભગેશ્વરાય નમઃ
 ૭ ભુતીશ્વરાય નમઃ ૮ ભસ્મગાવલિદ્ગાય નમઃ ૯
 ભરદ્વાજેશ્વરાય નમઃ ૧૦ ભીષ્મેશ્વરાય નમઃ ૧૧ ભીમે-

श्वराय नमः १२ सुवर्तिङ्गाय नमः १३ भवानीशङ्क-
राय नमः १४ सोमनाथेश्वराय नमः (६८) सिंधुसागराय
नमः (६९) कालनाथाय नमः (७०) कपर्दीश्वराय नमः
(७१) कामेश्वराय नमः (७२) गणेश्वराय नमः (७३)
वीरभद्राय नमः (७४) आर्यभुजाय नमः (७५) गणु-
नाथाय नमः (७६) देहली विनायकाय नमः । उग्र-
विघ्नकर्त्रे नमः १ भक्तानाम् भयदात्रे नमः २ वाम-
भार्ज्वाधिकाय नमः ३ पापिशास्त्रे नमः ४ विघ्नहत्र
नमः ५ तपोवन परित्रात्रे नमः ६ सीतारक्षकाय नमः
७ आयुर्कर्त्रे नमः ८ रोगहर्त्रे नमः ९ निधिदात्रे नमः
१० द्विजधिपाय नमः ११ तुलिदाय नमः १२ गणेश्वराय
नमः १३ विश्वरक्षा कृते नमः १४ गणुनाथाय नमः
१५ गुणप्रियाय नमः १ (७७) उद्दंड विनायकाय
नमः (७८) उत्कलेश्वराय नमः (७९) इन्द्राणीदेव्यै नमः
(८०) तपोवनसुभ्यै नमः (८१) वरुणानघै नमः (८२)
रामेश्वराय नमः ॥

॥ रामेश्वरकी प्रार्थना ॥

श्रीरामेश्वर रामेण पूजितस्त्वं सनातन ॥
आज्ञां ददहि महादेव पुनर्दर्शनमस्तु ते ॥
इंद्रेश्वराय नमः १ भेश्वराय नमः २ रेवतेश्वराय

नमः ३ राक्षसेश्वराय नमः ४ रत्नेश्वराय नमः ५
 रघुनाथेश्वराय नमः ६ रावणेश्वराय नमः ७ ऋष्यशृङ्गे-
 श्वराय नमः ८ रुद्रासेश्वराय नमः ९ ऋगुरुश्वराय
 नमः १० सीमनाथाय नमः (८३) भरतेश्वराय नमः
 ४ लक्ष्मणेश्वराय नमः १ लाङ्गुलीश्वराय नमः २
 लिङ्गितेश्वराय नमः ३ लोभेश्वराय नमः ४ लक्ष्मी-
 श्वराय नमः ५ (८५) शत्रुघ्नेश्वराय नमः (८६)
 धोवाञ्जुमीश्वराय नमः (८७) नहुषेश्वराय नमः (८८)
 असंख्यातीर्थाय नमः (८९) असंख्यातलिङ्गाय नमः
 (९०) देवसंध्येश्वराय नमः १६ धर्मेश्वराय नमः
 १ धुंधुमारेश्वराय नमः २ ध्रुवेश्वराय नमः ३ धरणी-
 श्वराय नमः ४ पाशपाणि विनायकाय नमः (९१)

॥ पाशपाणि गणेशाङ्गी प्रार्थना ॥

पाशपाणिगणेशाय नमः सततं लङ्कामिय ।

आशां ददहि गणेशेष्ट पुनर्हरि नमस्तु ते ॥

(९२) पृथ्वीश्वराय नमः १ पशुपतेश्वराय नमः
 २ प्रह्लादेश्वराय नमः ३ पञ्चशिखेश्वराय नमः ४
 प्रहस्तेश्वराय नमः ५ पतितेश्वराय नमः ६ पिशाते-
 श्वराय नमः ७ पित्रीश्वराय नमः ८ पवनेश्वराय नमः

९ प्रयागेश्वराय नमः १० प्रसन्नवहनेश्वराय नमः ११
 पंचयुडेश्वराय नमः १२ पंचनद्वेश्वराय नमः १३
 प्रतीकेश्वराय नमः १४ प्रियवक्त्रेश्वराय नमः १५ पुष्प-
 दंतेश्वराय नमः १६ पर्जन्येश्वराय नमः १७ पुलस्त्ये-
 श्वराय नमः १८ पापलक्षेश्वराय नमः १९ पिंगले-
 श्वराय नमः २० पर्वतेश्वराय नमः २१ पारुदेवश्वराय
 नमः २२ पांडवेश्वराय नमः २३ परद्रव्येश्वराय नमः
 २४ प्रयुडेश्वराय नमः २५ प्रभातेश्वराय नमः २६
 पंचाक्षरेश्वराय नमः २७ पाराशरेश्वराय नमः २८
 पुद्गरवेश्वराय नमः २९ परान्तेश्वराय नमः ३० प्रति-
 ग्रहेश्वराय नमः ३१ परापद्मेश्वराय नमः ३२ परशु-
 रामेश्वराय नमः ३३ इन्द्रगुणेश्वराय नमः १ (६३)
 स्वर्गलूभ्यै नमः (६४) यूपसरोवराय नमः (६५)
 वृषभध्वजतीर्थाय नमः उपनिषादातीर्थाय नमः (६६)
 वृषभध्वजेश्वराय नमः

॥ वृषभध्वज शिवकी प्रार्थना ॥

वृषभध्वज देवेश पितृणां मुक्तिदायक ।

आज्ञां देहि भूतदेव पुनर्दर्शनमस्तु ते ॥

वृद्धकालेश्वराय नमः २ वीरभद्रेश्वराय नमः

३ पृषेश्वराय नमः ४ व्यासेश्वराय नमः ५ व्याघ्रेश्वराय
 नमः ६ विजयेश्वराय नमः ७ वैराग्येश्वराय नमः
 ८ वाक्त्रिश्वराय नमः ९ वृद्धशिश्वेश्वराय नमः १०
 विश्वेश्वराय नमः ११ वैद्यनाथाय नमः १२ वाम-
 देवेश्वराय नमः १३ विमलेश्वराय नमः १४ विश्वक-
 र्मेश्वराय नमः १५ वेदेश्वराय नमः १६ विद्येश्वराय नमः
 १७ वितेश्वराय नमः १८ वातेश्वराय नमः १९
 विशाणेश्वराय नमः २० विवस्वतेश्वराय नमः २१
 विशाक्षेश्वराय नमः २२ वागीश्वराय नमः २३ वाङ्-
 म्येश्वराय नमः २४ वरुणेश्वराय नमः २५ विराघेश्वराय
 नमः २६ वत्सवेश्वराय नमः २७ विजयेश्वराय नमः
 २८ वासुकिश्वराय नमः २९ वासुकिश्वराय नमः
 ३० विद्येश्वराय नमः ३१ पृषभेश्वराय नमः ३२
 वाङ्मयेश्वराय नमः ३३ विभाणेश्वराय नमः ३४
 विनतेश्वराय नमः ३५ विदितेश्वराय नमः ३६
 वाङ्मयेश्वराय नमः ३७ वारिसेश्वराय नमः ३८ विश्वा-
 नरेश्वराय नमः ३९ वैराग्येश्वराय नमः ४० वाराह-
 श्वराय नमः ४१ पृत्रेश्वराय नमः ४२ व्याघ्रपदेश्वराय
 नमः ४३ याज्ञवल्क्येश्वराय नमः १ यदृशेश्वराय नमः
 २ यज्ञेश्वराय नमः ३ योगिनीश्वराय नमः ४ यक्षे-

श्वराय नमः ५ ययातीश्वराय नमः ६ यमुनेश्वराय
 नमः ७ यमेश्वराय नमः ८ योगेश्वराय नमः ९
 गण्णाध्यक्षेश्वराय नमः १० गोप्रक्षेश्वराय नमः ११ गोभि-
 क्षेश्वराय नमः १२ गृहेश्वराय नमः १३ गौतमेश्वराय
 नमः १४ गरुडेश्वराय नमः १५ गंधर्वेश्वराय नमः
 १६ गोक्षेत्रेश्वराय नमः १७ गंगेश्वराय नमः १८
 गङ्गेश्वराय नमः १९ गङ्गाधरेश्वराय नमः २० गणेश-
 श्वराय नमः २१ गालवेश्वराय नमः २२ गोक्षेत्र-
 महाप्रक्षेश्वराय नमः २३ गायत्रीश्वराय नमः २४
 धंटाक्षेत्रेश्वराय नमः २५ अक्षेश्वराय नमः २६ अथर्वेश्वराय
 नमः २७ अंताक्षेत्रेश्वराय नमः २८ अतुर्भुजेश्वराय नमः
 २९ अतुर्वक्षेत्रेश्वराय नमः ३० अतुः सागरेश्वराय नमः
 ३१ अत्रिगुप्तेश्वराय नमः ३२ अक्षेश्वराय नमः ३३
 अत्रिगुप्तेश्वराय नमः ३४ अक्षेश्वराय नमः ३५
 अत्रिगुप्तेश्वराय नमः ३६ अक्षेश्वराय नमः ३७ अक्षेश्वराय
 नमः ३८ अक्षेश्वराय नमः ३९ अक्षेश्वराय नमः ४०
 अक्षेश्वराय नमः ४१ अक्षेश्वराय नमः ४२ अक्षेश्वराय
 नमः ४३ अक्षेश्वराय नमः ४४ अक्षेश्वराय नमः ४५
 अक्षेश्वराय नमः ४६ अक्षेश्वराय नमः ४७ अक्षेश्वराय
 नमः ४८ अक्षेश्वराय नमः ४९ अक्षेश्वराय नमः ५०

નમઃ ૮ તક્ષકેશ્વરાય નમઃ ૯ તિલ્લભાદેશ્વરાય નમઃ
૧૦ ત્રિશૂલી વરાય નમઃ ૧૧ તત્વસાક્ષાશ્વરાય નમઃ ૧૨
તત્કાલેશ્વરાય નમઃ ૧૩ જ્ઞાનેશ્વરાય નમઃ ૧ મહાસ્મશાને-
વરાય નમઃ ૧ મહાસ્મશાનાય નમઃ ૧ આનન્દકાનનાય

મઃ ૧ ૬૭ઃ જ્વાલાનૃસિંહાય નમઃ ૧ લક્ષ્મીનૃસિંહાય
નમઃ ૨ અત્યુગ્રનૃસિંહાય નમઃ ૩ કોક્ષાહલનૃસિંહાય નમઃ
૪ ખર્ષનૃસિંહાય નમઃ ૫ ગિર્નૃસિંહાય નમઃ ૬ ગીર્વા-
ણનૃસિંહાય નમઃ ૭ પ્રચંડનૃસિંહાય નમઃ ૮ મહાખલ-
નૃસિંહાય નમઃ ૯ વિકટનૃસિંહાય નમઃ ૧૦ મહાભય-
નૃસિંહાય નમઃ ૧૧ વિદારણનૃસિંહાય નમઃ ૧૨ (૬૮)
વરૂણાસંગમાય નમઃ (૬૯) આદિક્ષવાય નમઃ ૧
ઝવરાકેશવાય નમઃ ૨ જ્ઞાનકેશવાય નમઃ ૩ તાદ્ય-
કેશવાય નમઃ ૪ ત્રિભુવનકેશવાય નમઃ ૫ નારદકેશવાય
૬ નિર્વાણકેશવાય નમઃ ૭ મહાહકેશવાય નમઃ ૮ ભૃગુ-
કેશવાય નમઃ ૯ ભીષ્મકેશવાય નમઃ ૧૦ હયગ્રીવ
કેશવાય નમઃ ૧૧ વામનકેશવાય નમઃ ૧૨ સંકર્ષણાય
નમઃ ૧ વામનાય નમઃ ૧ અનિરૂદ્ધાય નમઃ ૧ અધો-
ક્ષમય નમઃ ૧ મધુસૂદનાય નમઃ ૧ દામોદરાય નમઃ
૧ મધુમ્નાય નમઃ ૧ માધવાય નમઃ ૧ પુરૂષોત્તમાય
નમઃ ૧ જનાર્દનાય નમઃ ૧ ગોવિન્દાય નમઃ ૧

શ્રીધરાય નમઃ ૧ વાસુદેવાય નમઃ ૧ પદ્મનાભાય નમઃ
 ૧ હરયે નમઃ ૧ ત્રિવિક્રમાય નમઃ ૧ કૃષ્ણકેશાય નમઃ
 ૧ રુચ્યુતાય નમઃ ૧ નારાયણાય નમઃ ૧ ઉપેન્દ્રાય
 નમઃ ૧ રાધાકૃષ્ણાય નમઃ ૧ કાલિમાધવાય નમઃ ૧
 જ્ઞાનમાધવાય નમઃ ૨ પ્રયાગમાધવાય નમઃ ૩ વીર-
 માધવાય નમઃ ૪ વૈકુંઠમાધવાય નમઃ ૫ શેષમાધવાય
 નમઃ ૬ શાખમાધવાય નમઃ ૭ શ્વેતમાધવાય નમઃ
 ૮ અતન્તવામનાય નમઃ ૩ દધિવામનાય નમઃ ૨
 અર્ધવામનાય નમઃ ૩ ભૃગુનારાયણાય નમઃ ૩ લક્ષ્મી-
 નારાયણાય નમઃ ૩ શાખનારાયણાય નમઃ ૪ ગોપી-
 ગોવિદાય નમઃ ૧ ગોપાલમૂર્તયે નમઃ ૧ ગદાધરાય
 નમઃ ૧ હૃદયગ્રામાય નમઃ ૧ કમલમૂર્તયે નમઃ ૧
 મત્સ્યમૂર્તયે નમઃ ૧ રામમૂર્તયે નમઃ ૧ સીતાર્થે નમઃ
 ૧ લક્ષ્મણાય નમઃ ૧ ભરતાય નમઃ ૧ શત્રુઘ્નાય નમઃ
 ૧ લવકુશાય નમઃ ૨ હનુમતે નમઃ ૧ પરશુરામાય
 નમઃ ૧ કૃષ્ણબલરામાય નમઃ ૨ જગદીશાય નમઃ
 ૧ સુભદ્રાર્થે નમઃ ૧ બલભદ્રાય નમઃ ૧ જલશાયિ-
 મૂર્તયે નમઃ ૧ બુદ્ધમૂર્તયે નમઃ (૧૦૦) સંગમેશ્વરાય
 નમઃ (૧૦૧) અર્ધવિનાયકાય નમઃ (૧૦૨) મહાદે-
 શ્વરાય નમઃ (૧૦૩) ત્રિલોચનેશ્વરાય નમઃ (૧૦૪)

पंचमगार्थ नमः (१०५) विंदुमाधवाय नमः (१०६)
 गलस्तीश्वराय नमः (१०७) भङ्गमङ्गागौर्यै नमः (१०८)
 वशिष्ठवामदेवाभ्यां नमः (१०९) पर्वतेश्वराय नमः
 (११०) भद्रेश्वराय नमः (१११) सप्तावरण विनायकाय
 नमः (११२) सिद्धिविनायकाय नमः (११३) षट्पञ्चास्य
 विनायकेभ्यो नमः (११४) भण्डिकण्डिश्वराय नमः (११५)
 भण्डिकण्डि तीर्थाय नमः (११६) विश्वेश्वराय नमः (११७)
 दुर्द्विराज्य नमः (११८) दंडपाण्ड्ये नमः (११९) कालभैरवाय
 नमः (१२०) मुक्ति-एडपाय नमः (१२१) विष्णुवे नमः
 (१२२) ज्ञानवाप्यै नमः (१२३) मोहविनायकाय नमः १ प्रमो-
 हविनायकाय नमः २ सुमुग्धविनायकाय नमः ३ दुर्मुग्ध-
 विनायकाय नमः ४ गणनाथविनायकाय नमः ५ आह्नि-
 त्थाय नमः (१२४) पञ्चकोशात्मक ज्योतिर्लिंगाय नमः
 (१२५) कुक्कुटभण्डपाय नमः १ वैराग्यभण्डपाय नमः
 २ शृंगारभण्डपाय नमः ३ सात्त्विकभण्डपाय नमः
 अक्षयवराय नमः १ अन्नपूर्णायै नमः १ साक्षीविनाय-
 काय नमः १ सदाशिवाय नमः १ ॥

॥ વિરાટ શિવજીકા દયાન ॥

પીઠં યસ્યા ધરિત્રી જલધરશિખરં લિંગમાકાશરૂપં ।
 નક્ષત્રૈઃ પુષ્પમાલા ગ્રહગણકુસુમૌનેત્રચન્દ્રાર્કવન્દી
 કુક્ષોઃ સપ્ત સમુદ્રાભુજગિરિશિખરો સપ્તપાતાલપાદૈઃ ।
 વેદાશ્યત્વારિ વાયાદશદિશવસનાત્ પાતુવોનીલકંઠઃ ॥

મણિદ્વાપાય નમઃ ૧ અપર્ણાદેવ્યૈ નમઃ ૧ અયુત-
 ભુજાયૈ નમઃ ૨ અભિષકાયૈ નમઃ ૩ અમૃતેશ્વર્યૈ નમઃ
 ૪ અશ્વારૂઢાયૈ નમઃ ૫ અરૂંધત્યૈ નમઃ ૬ અમોઘાક્ષી-
 દેવ્યૈ નમઃ ૭ અદ્વૈગ્યાદેવ્યૈ નમઃ ૮ અભૈન્યાદેવ્યૈ નમઃ
 ૯ અતંગાલક્ષ્મીદેવ્ય નમઃ ૧૦ અમૃતાદેવ્યૈ નમઃ ૧૧
 ઔષધીદેવ્ય નમઃ ૧૨ અમ્બાયૈ નમઃ ૧૩ ઇશ્વરીદેવ્યૈ
 નમઃ ૧ ઇન્દ્રાણીદેવ્યૈ નમઃ ૨ ઇન્દ્રાક્ષીદેવ્યૈ નમઃ ૩
 ઉમાયૈ નમઃ ૧ ઉવતિસાક્ષીદેવ્યૈ નમઃ ૨ ઉવશીદેવ્યૈ
 નમઃ ૩ ઉમાનદેવ્યૈ નમઃ ૪ ઉગ્રચણ્ડાયૈ નમઃ ૫ ઔરાવત્યૈ
 નમઃ ૧ ઐકાદશ્યૈ નમઃ ઐં નમઃ ૧ ઐકાકોતિદેવ્યૈ
 નમઃ ૨ કાલીદેવ્યૈ નમઃ ૧ કાલરાત્ર્યૈ નમઃ ૨ કૌમ્યૈ નમઃ
 ૩ કૌમાર્યૈ નમઃ ૪ કૂખ્યાયૈ નમઃ ૫ કાત્યાયનીદુર્ગાય
 નમઃ ૬ કામુકીદેવ્ય નમઃ ૭ કામચારીણીદેવ્યૈ નમઃ

૮ કુમુદાદેવ્યૈ નમઃ ૯ કપિલાદેવ્યૈ નમઃ ૧૦ કુમલાદેવ્યૈ નમઃ
 ૧૧ કલ્યાણીદેવ્યૈ નમઃ ૧૨ કળીરાદેવ્યૈ નમઃ ૧૩ કુઠવી-
 દેવ્યૈ નમઃ ૧૪ કલાદેવ્યૈ નમઃ ૧૫ કુશુદકાદેવ્યૈ નમઃ ૧૬
 કૌચકાલીદેવ્યૈ નમઃ ૧૭ કુમારીદેવ્યૈ નમઃ ૧૮ કૌશિકી-
 દેવ્યૈ નમઃ ૧૯ કમલાદેવ્યૈ નમઃ ૨૦ યત્રદિવ્યૈ નમઃ ૨૧
 કરાલીદેવ્યૈ નમઃ ૨૨ કામદાદેવ્યૈ નમઃ ૨૩ કાલવિકર્ણી-
 દેવ્યૈ નમઃ ૨૪ ખિખીચણ્ડ્ય નમઃ ૧ ગાયત્રાદેવ્યૈ નમઃ
 ૧ ગૌચ્ય નમઃ ૨ ગૌરીદેવ્યૈ નમઃ ૩ ગિરિજાદેવ્યૈ નમઃ
 ૪ ગોમતીદેવ્યૈ નમઃ ૫ ગોધદેવ્યૈ નમઃ ૬ ગંધમાલોદે-
 વ્યૈ નમઃ ૭ ઘોરરૂપીણિદેવ્યૈ નમઃ ૧ ઘટંકાય નમઃ ૨ ચર્મ-
 મુણ્ડાય નમઃ ૧ ચર્ચિકાયૈ નમઃ ૨ ચિત્રાંગદાય નમઃ
 ૩ ચિત્રઘંટાયૈ નમઃ ૪ ચિત્રગ્રીવાયૈ નમઃ ૫ ચંદ્રિકા-
 દેવ્યૈ નમઃ ૬ ચંદ્રિકાદેવ્યૈ નમઃ ૭ ચંદ્રભાગાયૈ નમઃ ૮
 ચણ્ડીદેવ્યૈ નમઃ ૯ છાગવકાયૈ નમઃ ૧ જ્યેષ્ઠાગાયૈ
 નમઃ ૧ જ્વાલાદેવ્યૈ નમઃ ૨ જ્યન્તીદેવ્યૈ નમઃ ૩ જલ-
 પ્રિયાદેવ્યૈ નમઃ ૪ જ્યાદેવ્યૈ નમઃ ૫ ત્રિપુરાસુન્દરીદેવ્યૈ
 નમઃ ૧ દિગામ્મરીદેવ્યૈ નમઃ ૧ ત્રૈલોક્ય સુન્દર્યૈ નમઃ ૨
 ત્વરિતાયૈ નમઃ ૩ તાલજંઘેશ્વર્યૈ નમઃ ૪ તુલ્યાદેવ્યૈ નમઃ
 ૫ તારાદેવ્યૈ નમઃ તુષ્ટીદેવ્યૈ નમઃ ૬ તુલસાયૈ નમઃ ૧૦
 તિલોત્તમાયૈ નમઃ ૧૧ તિલયાપુરીદેવ્યૈ નમઃ ૧૪ તારા-

વતીદેવ્યૈ નમઃ ૧૫ ત્રિદેવ્યૈ નમઃ ૧ દીપ્તાયૈ નમઃ ૨
 દેવથાન્યૈ નમઃ ૩ દ્વારેશ્વર્યૈ નમઃ ૪ દ્વાપદ્યૈ નમઃ ૫ દૂર્વા-
 ચંડ્યૈ નમઃ ૬ દેવકીદેવ્યૈ નમઃ ૭ દેવમાતાદેવ્યૈ નમઃ ૮
 દેહરાદેવ્યૈ નમઃ ૯ દચ્છાનીદેવ્યૈ નમઃ ૧૦ ધૂમ્રાક્ષોદેવ્યૈ
 નમઃ ૧ ધર્ણીદેવ્યૈ નમઃ ૨ ધિર્તા દેવ્યૈ નમઃ ૩ ધૂમા-
 વત્યૈ નમઃ ૪ ધર્મધાત્યૈ નમઃ ૫ નારાયણીદેવ્યૈ નમઃ ૧
 નારસિંહ્યૈ નમઃ ૨ નન્દનીદેવ્યૈ નમઃ ૩ નિશાકીદેવ્યૈ
 નમઃ ૪ નંધદેવ્યૈ નમઃ ૫ નીલરૂપાયૈ નમઃ ૬ નિરાકાર્યૈ
 નમઃ ૭ પાર્વત્યૈ નમઃ ૧ પંચકપર્દિન્યૈ નમઃ ૨ પ્રહુ-
 તાદેવ્યૈ નમઃ ૩ પાડલાદેવ્યૈ નમઃ ૪ પ્રચણ્ડાદેવ્યૈ નમઃ
 ૫ પુશ્પાવતીદેવ્યૈ નમઃ ૬ પારાદ્વારાદેવ્યૈ નમઃ ૭
 પિંગલેશ્વરીદેવ્યૈ નમઃ ૮ પુષ્ટીદેવ્યૈ નમઃ ૯ પ્રભાદેવ્યૈ
 નમઃ ૧૦ પાટનદેવ્યૈ નમઃ ૧૧ પાપહનીદેવ્યૈ નમઃ
 ૧૨ પરેશ્વરીદેવ્યૈ નમઃ ૧૩ પૃથ્વીદેવ્યૈ નમઃ ૧૪ પ્ર-
 કૃતિદેવ્યૈ નમઃ ૧૫ વિશાલાક્ષીગૌર્યૈ નમઃ ૧ વિકટાયૈ
 નમઃ ૨ ળગલામુખીદેવ્યૈ નમઃ ૩ બ્રાહ્મ્યૈ નમઃ ૪
 વિશ્વાયૈ નમઃ ૫ વાગીશ્વર્યૈ નમઃ ૬ બ્રહ્મચારણીદુ-
 ગાયૈ નમઃ ૭ વિશુકામપ્રપૂર્ણીદેવ્યૈ નમઃ ૮ બિલ્વ-
 પત્રિકાયૈ નમઃ ૯ વિમલાયૈ નમઃ ૧૦ બીરાદેવ્યૈ નમઃ
 ૧૧ વિંધ્યવાસિન્યૈ નમઃ ૧૨ વ્રતમભાવીદેવ્યૈ નમઃ

૧૩ આરુહાદેવ્યે નમઃ. ૧૪ વિશ્વમુખીદેવ્યે નમઃ. ૧૫
 વૈષ્ણવીદેવ્યે નમઃ. ૧૬ વારાણસીદેવ્યે નમઃ. ૧૭ અમરપ-
 દેવ્યે નમઃ. ૧૮ અલ્લકલાયે નમઃ. ૧૯ ચાણીદેવ્યે નમઃ.
 ૨૦ અલ્લાણીદેવ્યે નમઃ. ૨૧ વિનાયકીદેવ્યે નમઃ. ૨૨
 ભદ્રકાલ્યે નમઃ. ૨૩ ભદ્રાચ નમઃ. ૨૪ ભદ્રકર્ણિકાયે નમઃ.
 ૨૫ ભીમાદેવ્યે નમઃ. ૨૬ ભીમસુરીદેવ્યે નમઃ. ૨૭ ભૈમ-
 સુરીદેવ્યે નમઃ. ૨૮ આમરીદેવ્યે નમઃ. ૨૯ ભિમ્બીદેવ્યે
 નમઃ. ૩૦ ભુવનેશ્વરીદેવ્યે નમઃ. ૩૧ ભીષણીદેવ્યે નમઃ.
 ૩૨ ભગશાલિન્યે નમઃ. ૩૩ ભગોદરીદેવ્યે નમઃ. ૩૪
 ભગહારાદેવ્યે નમઃ. ૩૫ ભગવિષ્ણુવૈ નમઃ. ૩૬ ભગાયે
 નમઃ. ૩૭ ભોગવતીદેવ્યે નમઃ. ૩૮ મંગલાગૌર્યે નમઃ.
 ૩૯ મહાકાલીદેવ્યે નમઃ. ૪૦ મહામુદ્રાયે નમઃ. ૪૧ મોહેશ્વર્યે
 નમઃ. ૪૨ મહારંગાયે નમઃ. ૪૩ મુદાયે નમઃ. ૪૪ મહાસદ્મ્ય
 નમઃ. ૪૫ મુખનિર્માલિકાગૌર્યે નમઃ. ૪૬ મહામાયાદેવ્ય
 નમઃ. ૪૭ માસોપવાસિન્યે નમઃ. ૪૮ મહાગૌરીદુર્ગાયે નમઃ.
 ૪૯ મહુટકાલ્યે નમઃ. ૫૦ મુક્તેશ્વરીદેવ્યે નમઃ. ૫૧
 મન્દાદેવ્યે નમઃ. ૫૨ માધવદેવ્યે નમઃ. ૫૩ મહાદેવ્યે
 નમઃ. ૫૪ મંગલાયે નમઃ. ૫૫ મુહુપતિલાયે નમઃ. ૫૬
 મૃગાવતીદેવ્યે નમઃ. ૫૭ મૈત્રાદેવ્યે નમઃ. ૫૮ મહેશ્વરા-
 દેવ્યે નમઃ. ૫૯ માણવીદેવ્યે નમઃ. ૬૦ મહાભાગાદેવ્યે
 નમઃ. ૬૧ માતાદેવ્યે નમઃ. ૬૨ મેષાદેવ્યે નમઃ. ૬૩

भन्मथादेव्यै नमः २६ भंगलायंहीदेव्यै नमः २७ मुन्द-
 रीदेव्यै नमः २८ भनिकायै नमः २९ भलोदर्यै नमः ३०
 मातंगीदेव्यै नमः ३१ योगमायायै नमः १ यमदंष्ट्राय
 नमः २ योगनिद्रायै नमः ३ राजराजेश्वर्यै नमः १
 राधायै नमः २ रेणुकायै नमः ३ रम्भाय नमः ४
 इन्द्रायै नमः ५ इन्द्रसुन्दर्यै नमः ६ रमणायै नमः ७
 रतिप्रियायै नमः ८ इक्ष्मिण्यै नमः ९ रक्तहन्ताय नमः
 १० रौद्रीदेव्यै नमः ११ सिंगधारणीदेव्यै नमः १ ललि-
 ताभिषेकायै नमः २ लुलायै नमः ३ वेदाभातायै नमः
 १ श्रीरादेव्यै नमः २ विन्दनैनायै नमः ३ विधानि-
 कायै नमः ४ सौभाग्यगौर्यै नमः १ सिद्धलक्ष्म्यै नमः
 २ स्कन्दमातायै नमः ३ सन्मार्गदायिन्यै नमः ४ संग-
 न्धार्यै नमः ५ सुभनन्दायै नमः ६ स्वाहादेव्यै नमः
 ७ सुभद्रायै नमः ८ सरस्वत्यै नमः ९ सुरिभिषिकायै
 नमः १० सतिदेव्यै नमः ११ सीतायै नमः १२ सर्व-
 भंगलायै नमः १३ सपत्नीदेव्यै नमः १४ स्वधायै नमः
 १५ सुभुक्षप्रेक्षिकायै नमः १६ शांतिकरीगार्यै नमः १
 शैलेश्वर्यै नमः २ शिवदूत्यै नमः ३ शतनेत्रायै नमः
 ४ शवचाहिन्यै नमः ५ सहस्रास्थ्यै नमः ६ शुभगौर्यै
 नमः ७ शीतलायै नमः ८ शृङ्गारगार्यै नमः ९
 शङ्कायै नमः १० शुभादेव्यै नमः ११ शिवधरिणीदे-

યૈ નમઃ ૧૨ શતવાદિન્યૈ નમઃ ૧૩ શતાક્ષીદેવ્યૈ નમઃ
 ૧૪ શાકંભર્યૈ નમઃ ૧૫ શામ્બરીદેવ્યૈ નમઃ ૧૬ શક્તિ-
 દેવ્યૈ નમઃ ૧૭ શિવાયૈ નમઃ ૧૮ શુભિન્ય નમઃ ૧૯
 શાન્તાર્યૈ નમઃ ૨૦ શંકરીદેવ્યૈ નમઃ ૨૧ હેઽગ્નિજ્ઞા-
 દેવ્યૈ નમઃ ૧ હયકુણ્ડીદેવ્યૈ નમઃ ૨ હર્ત્રી દેવ્યૈ નમઃ
 ૩ હેમવતા દેવ્ય નમઃ ૪ ક્ષિણ્ણમસ્તાર્યૈ નમઃ ૧ ક્ષેમ-
 ક્કરી દેવ્યૈ નમઃ ૨ ક્ષમાર્યૈ નમઃ ૩ ત્રિપુરાદેવ્યૈ નમઃ
 ૧ ત્રિપુરામાલીદેવ્યૈ નમઃ ૨ ત્રિસન્ધાયૈ નમઃ ૩ ત્રિપુ-
 રાભૈરવ્યૈ નમઃ ૪ ત્રૈલોક્યસુન્દર્યૈ નમઃ ૫ ત્રિપુરસુન્દ-
 રીદેવ્યૈ નમઃ ૬ જ્ઞાનેશ્વરી દેવ્ય નમઃ ૭ ભુવનેશ્વરી-
 દેવ્યૈ નમઃ ૮ ભુવનેશ્વરાય નમઃ ૯ શ્રીસંકટાર્યૈ નમઃ
 ॥ પરમેશ્વરી આદ્યા કી પ્રાર્થના ॥

સર્વસ્વરૂપે સર્વેશે સર્વશક્તિસમન્વિતે ।

ભયેભ્યસ્ત્રાહિનોદેવિ દુર્ગે દેવિ નમોસ્તુતે ॥

॥ શુભમ્ ॥

(કૃપાના સાગર) સર્વ પ્રાણીઓની રક્ષા કરવાવાળાં દેવી દેવતા ! આ પુસ્તકમાં જો કંઈ ભૂલ અથવા ચુક થઈ હોય તો ક્ષમા કરશો કેમકે બાળકોથી ચુક થઈ જાય છે, તો દેવી દેવતા માતા પિતા છે તો બાળકોના ગુન્ડા માફ કરે છે.

શ્રી પરમેશ્વરી માતાજી આપની કૃપાથી લખ્યું છે. આપના ચરણ કમળમાં શ્રી ગૌરીશંકર દીક્ષીતની ભક્તિ હરનીશ થયા કરે.

श्री गणेशाय नमः ।

॥ विद्या देनेवाला संकष्टनाशनस्तोत्र ॥

नारद उवाच । प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपुत्रं
विनायकम् ॥ भक्त्या व्यासं समरेनित्यभायुः कामार्थ-
सिद्धये ॥ १ ॥ प्रथमं वष्टुष्टं च ऐकहन्तं द्वितीय-
कम् ॥ तृतीयं कृष्णपिङ्गाक्षं गजवक्त्रं चतुर्थकम् ॥ २ ॥
लम्बोदरं पञ्चमं च षष्ठं विष्टयेवच । सप्तमं विघ्न-
राजं च पूजयित्वा तथाष्टमम् ॥ ३ ॥ नवमं आसन्न्यद्रं
च दशमं तु विनायकम् । ऐकादशं गणपतिं द्वादशं
तु गजाननम् ॥ ४ ॥ द्वादशैतानि नामानि त्रिसंध्यं यः
पठेन्नरः । तस्य विघ्नभयं तस्य सर्वसिद्धिहरं प्रभो
॥ ५ ॥ विद्यायां लभते विद्यां धनार्थी लभते धनम् ।
पुत्रार्थी लभते पुत्रान्भोग्यार्थी लभते गतिम् ॥ ६ ॥
जपेद्गणपतिस्तोत्रं षड्भिर्भाषैः इत्थं लभेत् ॥ संव-
त्सरेण सिद्धिं च लभते नात्रसंशयः ॥ ७ ॥ अष्टक्यो
ब्राह्मणैक्यश्च त्रिभित्वा यः समर्पयेत् ॥ तस्य विद्या
लभेत्सर्वा गणेशस्य प्रसादतः ॥ ८ ॥ श्रीनारदपुराणे
संकष्टनाशनं नाम गणेशस्तोत्रं संपूर्णम् ॥ २ ॥

॥ ભય હરનેવાલા કાલભૈરવાષ્ટક ॥

દેવરાજસેવ્યમાનપાવનાંદ્રિપંકજં વ્યાસયજ્ઞસૂત્રમિન્દુશે-
 ખરં કૃપાકરમ્ । નારદાદિયોગિવૃન્દવંદિતં દિગંખરં કા-
 શિકાપુરાધિનાથકાલભૈરવં ભજે ॥ ૧ ॥ જ્ઞાનુકોટિભાસ્વરં
 ભવાબ્ધિતારકં પરં નીલકંઠમાપ્સિતાર્થદાયકં ત્રિલોચ-
 નમ્ । કાલકાલમંબુજક્ષમક્ષશૂલક્ષરં કાશિકાપુરાધિનાથ
 કાલભૈરવં ભજે ॥ ૨ ॥ શૂલટંકપાશદંડપાણિમાદિકા-
 રણં શ્યામકાયમાદિદેવમક્ષરં નિરામયમ્ । ભીમચક્રમં
 પ્રભું વિચિત્રતાંડવપ્રિયં કાશિકાપુરાધિનાથકાળ ॥ ૩ ॥
 ભુક્તિમુક્તિદાયકં પ્રશસ્તયા વિગ્રહં ભક્તવત્સલં સ્થિ-
 તંસમસ્તલોકવિગ્રહમ્ । નિર્દેણુન્મનોજહેન્નકિંકિણીલસ-
 લકટિં કાશિકાપુરાધિનાથ કાળ ॥ ૪ ॥ ધર્મસેતુપાલકં ત્ર-
 ધર્મમાર્ગનાશકં કર્મપાશમોચકં સુશર્મદાયકં વિભુમ્ ।
 સ્વર્ણવર્ણશેષપાશશોભિતાંગમંડલં કાશિકાપુરાધિ ॥ ૫ ॥
 રત્નપાદુકાપ્રભાભિરામપાદયુગ્મકં નિત્યમઠિતીયમિષ્ટ દૈ-
 વતં નિરંજનમ્ । મૃત્યુદર્પનાશનં કાલદ્રંપ્રભોક્ષણં કા-
 શિકાપુરાધિ ॥ ૬ ॥ અદૃહાસભિન્નપદ્મજંડકોશસંતતિં
 દષ્ટિપાતનષ્ટપાપજલમુગ્રશાસનમ્ । અષ્ટસિદ્ધિદાયકં કપા-
 લમાલિકંધરં કાશિકાપુરાધિનાળ ॥ ૭ ॥ ભૂતસંવનાયકં
 વિશાલકીર્તિદાયકં કાશિવાસલોકપુણ્યપાપશોધકં વિભૂમ્ ।

नीतिमार्गकोविदं पुरातनं जगत्पतिं काशिकापुरा० ॥ ८ ॥
 कालैरवाष्टकं पठन्ति ये मनोहरं ज्ञानमुज्जितसाधनं विचि-
 त्रपुण्यवर्धनम् । शोकमोहदैन्यलोभकोपतापनाशनं ते प्रयांति
 कालैरवांघ्रिसन्निधिं ध्रुवम् ६ । श्रीशङ्कराचार्यविरचितं
 कालैरवाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ ज्ञान हेनेवाला श्रीविश्वनाथाष्टक ॥

गंगातरंगरमणीयजटाकलापं गौरीनिरंतरविभूषि-
 तं वामभागम् । नारायणप्रियमनंगमहापदारं वाराणसी-
 पुरपतिं भज विश्वनाथम् ॥ १ ॥ वायामगोचरमने-
 कगुणस्वरूपं वागीशविष्णुसुरसेवितपादपीठम् । वामेन-
 विग्रहवरेण कलत्रवन्तं वाराणसीपुरपतिं भज विश्वना-
 थम् । २ । भूताधिपं सुजगत्भूषणभूषितांगं व्याघ्राजिनां-
 प्यरधरं जटिलं त्रिनेत्रम् । पाशांकुशाभयवरप्रदशूत्रपाणिं
 वाराणसीपुरपतिं भज० । ३ ॥ शीतांशुशोभितकिरीटविरा-
 जमानं भास्वक्षुण्णनक्षत्रिशोपितपञ्चधाणुम् । नागाधि-
 पारयित्वा सुरकर्णपूरं वाराणसी० ॥ ४ ॥ पञ्चाननं दुरित-
 भत्तमतंगजनां नागांतकंदनुजपुंगवपन्नगानाम् । द्वावा-
 नसं भरणशोकजराटवीनां वाराणसीपुर० ॥ ५ ॥ तेजोभयं

सगुणनिर्गुणमद्वितीयमानंदकंदमपराजितमप्रमेयम् । ना-
 गात्मकंसकलनिष्कलमात्मरूपं वाराणसीपुरं ॥६॥ आशां
 विहाय परिहृत्य परस्य निहां पापे रतिं यस्तुनिवार्य
 मनः समाधा । आदाय हृत्कमल मध्यगतं परेशं वारा-
 णसीपुरं ॥७॥ रागादिदोषरहितं स्वजनानुरागं वैराग्य-
 शांतिनिलयं गिरिजसहायम् । माधुर्यं धैर्यं सुभगं गर-
 लाभिरामं वाराणसीपुरं ॥ ८ ॥ वाराणसीपुरपतेः स्त-
 वनं शिवस्य व्याख्यातमष्टकमिदं पठते मनुष्यः । विद्यां-
 श्रियं विपुलसौख्यमनंतकीर्तिं संप्राप्य देहविलये लभते यमो-
 क्षम् ॥ ९ ॥ व्यासाष्टकमिदं पुण्यं यः पठेच्छिवसन्निधा
 शिवलोकां भवाप्नोते शिवेन सह मोहते ॥१०॥ श्रीव्या-
 सकृतं विश्वनाथाष्टकं संपूर्णम् ॥

॥ वंश हेनेवाला वीरेश्वरस्तोत्र ॥

ऐकं ब्रह्मैवाद्वितीयं समस्तं सत्यं सत्यनेह नानास्ति
 किञ्चित् । ऐकोद्भूतो न द्वितीयोऽवतस्थे तस्मादेकं त्वां प्रपद्ये
 महेशम् ॥ १ ॥ ऐकः कर्ता त्वं हि सर्वस्य शम्भो ना-
 नारूपेष्वेकैरूपोऽप्यरूपः ॥ यद्वत्प्रत्यम्बवर्क्यैकोऽप्यनेक-
 स्तस्मान्नान्यं त्वां विनेशं प्रपद्ये ॥ २ ॥ रज्जौ सर्पः

शुद्धितक्रयां यशोभ्यं नैरेः पृरस्तन्मृगाभ्ये मरीचौ । यद्-
 वत्तद्वद्विश्वगेष प्रपद्योयस्मिंज्ञाते तं प्रपद्येभहेशम् ॥ ३ ॥
 तोये शैत्यं दाहकत्वं य वन्हौ तापो भानौ शीतभानौ
 प्रसाहः ॥ पुष्पेगन्धोद्गुग्धमक्ष्ये य सर्पिर्यत्तच्छम्भोत्वं
 ततस्त्वां प्रपद्ये । ४ ॥ शब्दंगृणास्यश्रवास्त्वंहिनिघ्नेर-
 द्वाणुस्त्वंव्यधिरायासिदूरात् । व्यक्तः पश्येस्त्वं रसज्ञोऽप्य-
 निर्व्वः इस्त्वांसभ्यग्वेत्येतस्त्वांप्रपद्ये ॥ ५ ॥ नो वेदस्त्वा-
 भीशसाक्षाद्वेद नोवा विष्णुर्नोविद्यातापिसस्य नोयो-
 गीन्द्रा नेन्द्रमुज्याश्यदेवा भक्तोवेदत्वामतस्त्वां प्रपद्ये
 ॥ ६ ॥ नोते गोत्रं नापिजन्मापि नाभ्यानोवाऽप्यनैव-
 शीलं नदेशः धृत्यंभूतोपीश्वरस्त्वंत्रिस्रोऽयाः सर्वान्का-
 मान्पूरयेस्तद्वत्तत्त्वां ॥ ७ ॥ त्वत्तः सर्वं त्वंहि-
 सर्वस्मरागे त्वगौरीशस्त्वंय नग्मेऽनिशांतः ॥ त्वंवै-
 वृद्धस्त्वं युवा त्वं य आसस्तत्किं यत्तद् आस्यतस्त्वां-
 नतोऽस्मि ॥ ८ ॥ स्तुत्वेतिविप्रोनिपपात भूमौसहस्रव-
 द्वावहतीवद्वृष्टः ॥ तावत्सप्तालोऽपिज्ञवृद्धवृद्धः प्रोवाय
 भूदेव परंवृष्टीहि ॥ ९ ॥ तत उत्थाय एष्टात्मा मुनि-
 वैश्वानरः इति । प्रत्यग्रवीतिमज्ञातं सर्वज्ञस्य तव प्रभो
 ॥ १० ॥ सर्वान्तरात्मा भगवान् सर्वः सर्वगतोभगवान् ॥
 याऽ ॥ प्रतिनियुङ्क्ते मांडिभीशोहैन्यकारिणीम् ॥ ११ ॥

धृति श्रुत्वा वयस्तस्य देवो वैश्वानरस्यह । शुभेःशुचि-
 त्रतस्यास्यशुचिस्मिन्त्वा प्रवीन्मिशुः ॥ १२ ॥ आलङ्कि-
 वाय ॥ त्वयाशुभेःशुचिभक्त्यांयोमिक्षापः कृतोद्दृष्टिः ॥ अचि-
 रेणैव कालेन सन्निविष्यत्यसंशयः ॥ १३ ॥ तवपुत्रत्व-
 भेष्यामिशुचिभक्त्यां मह्यमने । ज्ञातोऽग्रहपतिर्नाम्ना
 शुचिस्सर्वाभरप्रियः ॥ १४ ॥ अभिक्षापाष्टकं पुण्यं
 स्तोत्रमेतत्त्वयेरितम् । अष्टत्रिकाक्षपठनात्कामदं शिवस-
 न्निधौ ॥ १५ ॥ ऐतत्स्तोत्रस्य पठनं पुत्रपौत्रधनप्रदं ॥
 सर्वं शान्तिकरं चापि सर्वापत्परिनाशनम् ॥ १६ ॥ स्वर्गा-
 पवर्गसंपत्तिकारकं नात्र संशयः ॥ प्रातस्तथायमुस्नातो सिं-
 गमलयन्त्यं शाभरं ॥ १७ ॥ वर्षं जपन्निदं स्तोत्रमपुत्रः
 पुत्रवान्भवेत् ॥ वैशाखे कार्तिके भादे विशेषनियमैर्युतः
 ॥ १८ ॥ यः पठेत् स्नानसमये लभते सकलं कलं ।
 कार्तिकस्य तु भासस्य प्रसादाद्दृढमव्ययः ॥ १९ ॥ तव-
 पुत्रत्वभेष्यान्न्यस्तत्वन्यस्तत्पठिष्यति । अभिक्षापाष्ट-
 कमिदं नश्ये यन्न्यस्तस्ययित् ॥ २० ॥ गोपनीयं प्रयत्नेन
 महावन्द्याप्रभुनिर्कृतम् । स्त्रिया व पुरुषेणापि नियमाद्विज्ञा-
 नसन्निधौ ॥ २१ ॥ अष्टत्रिकाक्षमिदं स्तोत्रं पुत्रदं नात्र संशयः ।
 धृत्युक्तेष्वान्तदधे आलः सोऽपि विप्रोऽग्रहं गतः ॥ २२ ॥
 धृति श्रीस्कन्दपु । णि कृशाण्डे वीरेश्वरस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

सर्वपापनाशक श्रीविष्णुशतनामस्तोत्र ।

नारद उवाच । वासुदेवं हृषीकेशं वामनं जलशा-
 यिनम् । जनाहंनं हरिं कृष्णं श्रीक्ष्णं गरुडवज्रम् ॥ १ ॥
 वाराहं धूम्रीकाक्षं नृसिंहं नरकांतकम् । अव्यक्तं शा-
 श्वतं विष्णुभक्तमजमव्ययम् ॥ २ ॥ नान्यत्तुं गदा-
 ध्यक्ष गोविन्द कीर्तिमान्नमः । गोवर्धनेश्वरं देवं
 भृङ्गं भृङ्गनेश्वरम् ॥ ३ ॥ वेत्तारं यज्ञपुङ्गवं यज्ञेशं
 यज्ञराजम् अष्टपाणिं गदापाणिं शङ्खपाणिं नमोत्तमम्
 ॥ ४ ॥ चतुर्भुजं द्रुपदमनं भूगर्भं पीतवामनम् । त्रिविक्रमं
 त्रिकालं त्रिमूर्तिं नन्दकेश्वरम् ॥ ५ ॥ नामं रामं
 हयग्रीवं भागं रौद्रं लघोद्भवम् । श्रीमतिं श्रीधरं
 श्रीशं भगवं भगन्नायकम् ॥ ६ ॥ दामोदरं दामोपेतं
 केशवं केशिसूदनम् । वरेण्यं वरहं विष्णुमानहं वसु-
 देवजम् ॥ ७ ॥ हिरण्यरेतसं दीप्तं पुराणपुरोत्तमम् ।
 सकलं निष्कलं शुद्धं निर्गुणं गुणशाश्वतम् ॥ ८ ॥
 हिरण्यतनुसंकाशं सूर्यायुतसमप्रभम् । मेघश्यामं चतु-
 र्भाहुं कुशलं कभसेक्षणम् ॥ ९ ॥ ज्योतिरूपमरूपं च स्व-
 रूपं रूपसंस्थितम् । सर्वज्ञं सर्वरूपस्थं सर्वेशं सर्व-
 तोमुष्मम् ॥ १० ॥ ज्ञानं कूटस्थमयत्नं ज्ञानहं परमं

प्रभुम् । योगीशं योगनिष्ठात योगिनं योगरूपेणम् ॥ ११ ॥
 धरुवरं सर्वभूतानां वन्दे भूतभयं प्रभुम् धृतिनामश-
 तंहिव्यं वैष्णवं भद्रं पापहृत् ॥ १२ ॥ व्यासेन कथितं
 पूर्वं सर्वपापप्रणाशनम् । यः पठेत्प्रातस्तथाय स भवे-
 द्वैष्णवो नरः ॥ १३ ॥ सर्वपापविशुद्धात्मा विष्णुसायुज्य-
 माप्नुयात् । त्रायणसहस्राणि कन्यादानशतानि च ॥ १४ ॥
 गवां लक्षसहस्राणि भुक्तिभागी भवेन्नरः । अश्वमेधायुतं
 पुण्यं क्वं प्राप्नोति मानवः ॥ १५ ॥ श्रीविष्णुपुराणे
 विष्णुशतनामस्तोत्रं संपूर्णम् ॥

सर्व सिद्धि हेनेवाला श्रीकृष्णष्टोत्तर- शतनाम स्तोत्र.

अस्य श्रीकृष्णष्टोत्तरशतनामस्तोत्रस्य श्रीशेष-
 ऋषिः अनुष्टुप्छन्दः श्रीकृष्णोद्देवता श्रीकृष्णप्रोत्यर्थः
 श्रीकृष्णष्टोत्तरशतनामजपे विनियोगः ।

शेष उवाच । श्रीकृष्णः कमलानाथो वासुदेवः सना-
 तनः । वसुदेवात्मजः पुण्योत्तोलामानुषविग्रहः ॥ १ ॥
 श्रीवत्सकौस्तुभधरो यशोदावत्सलोद्धरिः । यतुर्भुजस्तय-
 कासिगदाशम्भांजुनयुधः ॥ २ ॥ देवकीनन्दनः श्रीशोभन-

ગોપપ્રિયાત્મજઃ । યમુનાવગસંહારી બલભદ્રાપ્રયાતુજઃ
 ॥ ૩ ॥ પૂતનાશ્ચિતહરઃ શકટાસુરભંજનઃ । નંદપ્રજ્જ-
 નાનંદીસન્ધિદાનંદવિગ્રહઃ ॥ ૪ ॥ નવનીતનગહારી મુચુ-
 કુંદમસાદકઃ । ષોડશસ્ત્રીસહસ્રેયશ્ચિન્મગેભધુરાકૃતિ ॥ ૫ ॥
 શુકવાગમમુનાબંધુર્ગોવિન્દોગોવિદ્યાંપતિઃ । વત્સપાલનસ-
 ચારી ઘેતુકાસુરભંજનઃ ॥ ૬ ॥ દણ્ડીકૃતદણાવર્તો યમ-
 લાઘ્નનભંજનઃ । ઉત્તાલતાલભેત્તા ચ તમાલરયામલા-
 કૃતિઃ ॥ ૭ ॥ ગોપગોપીશ્વરો યોગી સૂર્યકેટિ મપ્રભઃ ।
 ઇલાપતિઃ પરંજ્યોતિર્યાદ્યેન્દ્રાયદ્વદ્વદ્વઃ ॥ ૮ ॥ વનમાલી
 પીતવાસા પારિજ્ઞનાપહારકઃ ગોવર્ધનાચ્છોદ્ધર્તા ગોપાલઃ
 સર્વપાલકઃ ॥ ૯ ॥ અન્ને નિરજન્નઃ કાન્નજનકઃ કંજ-
 લોચનઃ । મધુહામધુરાનાથો દ્વારકાનથો બલી ॥ ૧૦ ॥
 વૃંદાવનાન્તસંચારી તુલસીદામભૂપણ્ડ ॥ સ્વમંતકમણે-
 હર્તા નરનારાયણાત્મકઃ ॥ ૧૧ ॥ કુબ્જકૃષ્ણાંબરધરોભાષી
 પરમધૂપા । મુષ્ટિકાસુરચાણૂરમહાયુદ્ધવિશારદઃ ॥ ૧૨ ॥
 સંસારવેરીકંસારિર્મુરારિર્નરકાંતકઃ અનાદિર્અલચારી ચ
 કૃષ્ણાબ્યસનકર્ષકઃ ॥ ૧૩ ॥ શિશુપાલશિરશ્છેત્તા દુર્યો-
 ધનકુલાંતકૃત । વિદુરાકૂરવરદોવિશ્વરૂપપ્રદર્શકઃ ॥ ૧૪ ॥
 સત્યવાક્ સત્યસંકલ્પઃ સત્યભામારતોજયી । સુભદ્રાપૂર્વ-
 જ્ઞેવિષ્ણુભાષિમુક્તિપ્રદાયકઃ ॥ ૧૫ ॥ જગદ્ગુરુજગન્ના-

થોવેણુવાદવિશારદઃ । વૃષભાસુરાવંચસા આણાસુરખ-
 લાંતકૃત્ ॥ ૧૬ ॥ હુધિષ્ઠિરમતિષ્ઠાતા બર્હિબર્હાવતંસકઃ ।
 પાર્થસારથિરવ્યકતોગીતામૃતમોદદાધઃ ॥ ૧૭ ॥ કાલોય-
 ક્ષિમાણિક્યરંજિતશ્રીપદાંબુજઃ । દામોદરોયજ્ઞમેક્તા દાન-
 વેંદ્રવિનાશનઃ ॥ ૧૮ ॥ નારાયણઃ પરંબ્રહ્મપન્નગાશન-
 વાહનઃ । જલેકીડાસમાસક્તગોપીવન્ધ્રાપહારકઃ ॥ ૧૯ ॥
 પુણ્યક્ષોકસ્તીર્થકરોવેદવિવાદયાનિધિઃ । સર્વતીર્થાત્મકઃ
 સર્વશહુરૂપો પરાત્પરઃ ॥ ૨૦ ॥ ઇત્યેવં કૃષ્ણદેવસ્યના-
 મ્નામષોત્તરં શતમ્ । કૃષ્ણેન કૃષ્ણભક્તેન શ્રુતવાગીતા-
 મૃતપરા ॥ ૨૧ ॥ સ્તોત્રંકૃષ્ણપ્રિયકરં કૃતં તસ્માન્મયાપુરા ।
 કૃષ્ણનામામૃતં નામ પરમાનંદદાયકમ્ ॥ ૨૨ ॥ અનુરૂદ્ર-
 વહુઃસ્વપ્નં પરમાયુષ્ય વર્ધનમ્ । દાનં શ્રુતં તપસ્તીર્થ-
 યત્કૃતાંતિવહ્નન્મનિ ॥ ૨૩ ॥ પઠતાં શૃણ્વતાં ચૈવ કોટિ-
 કોટિગુણં ભવેત્ । પુત્રમદ્પુત્રાણામગતીનાંગતિપ્રજમ્
 ॥ ૨૪ ॥ ધનાવહં દરિદ્રાણાં જયંચ્છૂનાં જયાવહમ્ । શિ-
 શૂનાં ગોકુલાનાં ચ પુષ્ટિદં પુષ્ટિવર્ધનમ્ ॥ ૨૫ ॥
 વાતગ્રહજ્વરાદીનાં શમનં શાંતિમુક્તિદમ્ । સમસ્તકામદં
 સઘઃ કોટિજન્માધનાશનમ્ ॥ ૨૬ ॥ અન્તેકૃષ્ણસ્મરણુદં
 ભવતાપભયાપહમ્ કૃષ્ણાય યાદવેંદ્રાય જ્ઞાનમુદ્રાય યોગિને ।
 નાથાય રૂકિમણીસહાય નમોવેદાંતવેદિને ॥ ૨૭ ॥ ઇમં

મંત્ર મહાદેવ જપન્નેવદિવાનિશમ્ । સર્વગ્રહાનુગ્રહભાક્
 સર્વપ્રિયતમો ભવેત્ ॥ ૨૮ ॥ પુત્રપૌત્રઃ પરિવૃતઃ સર્વ-
 સિદ્ધિસમૃદ્ધિમાન્ । નિર્વિશ્વભોગાનન્તેઽપિકૃષ્ણસાચુજ્ય-
 માપ્નુયાત્ ॥ ૨૯ ॥ શ્રીનારદપંચરાત્રેજ્ઞાનામૃતસારે ઉમા-
 મહેશ્વરસવાદે ધરણોશેપસંવાદે શ્રીકૃષ્ણાષ્ટાત્તરશતના-
 મસ્તોત્ર સંપૂર્ણમ્ ॥

અન્ન દેનેવાલા શ્રીઅન્નપૂર્ણસ્તોત્ર ।

નિત્યાનંદકરી વરાભયકરી સૈાદ્યરત્નાંકરી નિર્મૂતા-
 ખિલધોરપાવનકરી પ્રત્યક્ષમાહેશ્વરી ॥ પ્રાણેયાચક્ષવંશ-
 પાવનકરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાવત્સંબનકરી
 માતાન્નપૂર્ણેશ્વરી ॥ ૧ ॥ નાનારત્નવિચિત્રભૂષણકરી હેમાં-
 બરાદંબરી મુક્તાહારવિલંબમાનવિલસદ્વક્ષોજકુંભાંતરી ।
 કાશ્મીરાગુરુવાસિતારચિકરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ
 કૃપા ॥ ૨ ॥ યોગાનંદકરો રિપુક્ષયકરો ધર્માર્થનિષ્ઠાકરી
 ચંદ્રાર્કાનલભાસમાનલહરી ત્રૈલોક્યરક્ષાકરી । સર્વેશ્વર્ય-
 સમસ્તવાંછનકરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપા ॥
 ૩ ॥ કૈલાસોચલકંઠરાલયકરી ગૌરી ઉમા શંકરી કૌમા-
 રીનિગમાર્થગોચરકરી ઓંકારબીજકરી । મોક્ષદ્વારકપા-

ટપાટનકરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૪ ॥
 દશ્યાદશ્યપ્રભૂતવાહકરી બ્રહ્માંડભાંડોદરી લીલાનાટકસૂ-
 ત્રભેદનકરી વિજ્ઞાનંદીપાંકુરી । શ્રીવિશ્વેશમતઃ પ્રસાદન-
 કરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૫ ॥ ઉર્વી-
 સર્વજનેશ્વરી ભગવતી માતાનપૂર્ણેશ્વરી વેણી નીલ
 સમાન કુતલહરિ નિત્યાનંદનેશ્વરી સર્વાનંદકરી દશા-
 શુભકરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૬ ॥
 આદિક્ષાતમમસ્તવર્ણનકરી શંભેશ્વિભાવાકરી કાશ્મીરા-
 ત્રિજલેશ્વરી ત્રિલહરીનિત્યાંકુરાશર્વરી । કામાકાંક્ષકરી
 જનાદયરોકાશાપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપા ॥ ૭ ॥
 દેવિ સર્વવિચિત્રરત્નરચિતા દાક્ષાયણીચંદરી વામસ્વા-
 દુપયોદયપ્રિયકરી સૌભાગ્યમાહશ્વરી ભક્તભીષ્ટકરી
 દશાશુભકરી કાશાપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૮ ॥
 ચંદ્રાર્કનલકોટિકોટિસદશાચંદ્રાંશુવિલાસરી ચંદ્રાર્કાગ્નિસમા-
 નકુંતલધરી । ચંદ્રાર્કવર્ણેશ્વરી માળા પુસ્તક પાશસાં-
 કુશધરી કાશીપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૯ ॥
 ક્ષત્રમાણુકરી મહાઽભયકરોમાતાકૃપાસાગરી સાક્ષાન્મોક્ષ-
 કરી સદાશિવકરી વિશ્વેશ્વરી શ્રીધરી । દક્ષાકંઠકરી
 નિરામયકરી કાશાપુરાધીશ્વરી ભિક્ષાં દેહિ કૃપાં ॥ ૧૦ ॥
 અમ્નપૂર્ણે સદાપૂર્ણે શંકરપ્રાણુવલ્લભે । જ્ઞાનવૈરાગ્યસિદ્ધ-

અર્થઃ લિક્ષાંદેહિ ચ પાર્વતી૦ ॥ ૧૧ ॥ માતા ચ પાર્વ-
તીદેવી પિતાદેવોમહેશ્વરઃ । બાંધવા શિવલક્ષ્મણ સ્વ-
દેશોભુવનત્રયમ્ ॥ ૧૨ ॥ શ્રીશંકરાચાર્યવિરચિતં અન્ન-
પૂર્ણાષ્ટકસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

દુઃખ નિવૃત્તિ કરનેવાલા

શ્રીસંકટાનામાષ્ટક.

નારદ ઉવાચ । જૈગીષન્ન મુનિશ્રેષ્ઠ સર્વજ્ઞ સુખ-
દાયક । આખ્યાતાનિ સુદુષ્યાણિ શ્રતાનિત્વત્પ્રસાદતઃ
॥ ૧ ॥ ન ત્વંપિતમધિગચ્છામિ તવ વાગમૃતેન ચ । વદ-
સ્વૈકં મહામાત્ર સંકટાખ્યાનમુત્તમમ્ । ૨ ॥ ઇતિતસ્ય-
વચઃ શ્રુત્વા જૈગીષન્નોઽધ્રવીત્તતઃ । સંકટનાશનં સ્તોત્રં
શ્રણુ દેવર્ષિસત્તમ ॥ ૩ ॥ દ્વાપરેતુ પરાવૃત્તે ભ્રષ્ટરાજ્યો
યુધિષ્ઠિરઃ । ભ્રુત્સિઃ સહિતોરાજ્યનિર્વેદં પરમ ગતઃ
॥ ૪ ॥ તદાનિંતુ તતઃ કાશીં પુરીં યાતો મહામુનિઃ । માર્ક-
ણ્ડેય ઇતિ ખ્યાતઃ મહાગિર્યૈર્મહાયશઃ ॥ ૫ ॥ તન્દષ્ટ્વા
સસમુત્થાય પ્રણિપત્ય સુપૂજિતઃ । ઈમર્યમ્જ્ઞાતવદનએ-
તત્ત્વં માં નિવેદય ॥ ૬ ॥ યુધિષ્ઠિર ઉવાચ । સંકટં મે
મહત્પ્રાપ્તમેતાદગ્વદનં તત એતન્નિવારણોપાયં કિંચિદ્

- श्रुद्धि मुने भम । ७ ॥ मार्कण्डेय उवाच । आनन्दका-
नने देवी संकटानाम विश्रुता । विरेश्वरोत्तरे भागे
पूर्वे यन्देश्वरस्य च ॥ ८ ॥ शृणुनामाष्टकं तस्याः सर्व-
सिद्धिकरं नृणाम् । संकटा प्रथमं नाम द्वितीयं विष्ण-
या तथा । ९ ॥ तृतीयं कामदा प्रोक्तं चतुर्थं दुःप्रहा-
रिणी, शर्वाणी पञ्चमं नाम षष्ठं कात्यायनी तथा ॥ १० ॥
सप्तमं भीमनयना सर्वरोगहराऽष्टम् नामाष्टकमिदं पुण्यं
त्रिसंध्यं श्रद्धायाऽन्वितः ॥ ११ ॥ यः पठेत्पाठयेद्वापि
नरोमुच्येत संकटात् । धृत्युक्त्वा तु द्विजश्रेष्ठमपिर्वानाणुसी-
यथै ॥ १२ ॥ धृति तस्य वचः श्रुत्वा नारदो हर्षनि-
र्भरः । ततः संपूज्यतां देवीं वीरेश्वरसमन्विताम्
॥ १३ ॥ क्षुण्णैस्तु दशभिर्युक्तां शोचनत्रयभूषिताम् भासा-
कमंडलुयुतां पद्मशोभगहयुताम् ॥ १४ ॥ त्रिशूलमश्नुरां
अङ्गयम्विभूषिताम् । वरदाभयहस्तां तां मण्डप्य विधि-
नन्दनः ॥ १५ ॥ वरत्रयं गृहीत्वा तु ततो विष्णुपुर यथै ।
येतत्स्तोत्रस्य पठनं पुण्यंैत्रविवर्धनम् ॥ १६ ॥ संक-
ष्टनाशनं चैव त्रिभुजाकेषु विदुतम् । गोपनीयं प्रयत्नेन
महावन्द्यामसूतिकृतम् ॥ १७ ॥ श्रीपद्मपुराणे संकटाना-
माष्टकं संपूर्णम् ॥

भोक्ष दनेवाला श्रीमण्डिकण्डिकास्तोत्र ।

त्वत्तीरे मण्डिकण्डिके हरिहरौ सायुज्यमुक्तिप्रदौ
 वाहं तौ कुतः परस्परमुत्तौ नतोः प्रयाणोत्सवे ।
 भद्रयोभनुजोऽयमस्तु हरिणा प्रोक्तः शिवस्तत्क्षणात्तन्म-
 द्याद्भगुलांश्छनो गरुडगः पीताम्बरानिर्गतः ॥ १ ॥
 र्धद्राघास्त्रिदशाः पतन्तिनियतंभोगक्षये ते पुनर्नयन्ते
 मनुजस्तनोऽपि पशवः कीटाः पतंगादयः । येमातर्म-
 ण्डिकण्डिके तवजलेमज्जन्तिनिष्कम्बपाः सायुज्येऽपि-
 डिरीटकैस्तुलधरा नारायणाः स्युर्नराः ॥ २ ॥ काशी-
 धन्यतमा ! मुक्तिनगरी सालंकृता गङ्गाया तत्रेयंम-
 ण्डिकण्डिका सुप्रकरो मुक्तिर्हितकिङ्करी । स्वर्लोकास्तु-
 तितः महैव विष्णुधैः काश्यासमं ब्रह्मणा काशाक्षोणि-
 तलेस्थिता गुह्यतरा स्वर्गो लघुः प्रेगतः ॥ ३ ॥ गङ्गा-
 तीरमनुत्तमं त्वं सकलं तत्रापिकाश्युत्तमा तस्यां सा-
 मण्डिकाण्डिके नमतमा यत्रेश्वरोमुक्तिदः । देवानामपि
 दुर्लभं स्थनमिदं पापौघनाशक्षमं पूर्वोपार्जितपुण्य-
 पुङ्गवगणैः पुण्यैः प्राप्यते ॥ ४ ॥ दुष्प्रभाधि-
 निमग्नः पुनर्विहास्तेषां कथं निष्कृतिर्ज्ञात्वातद्धि विरं-
 यिनाः ॥ वाराणसोशर्मदा । लोकाः स्वर्गमुपा-

સ્તતોઽપિ લઘ્વોભોગાંતપોતપ્રદાઃ કશીમુકિનપુરી સદા-
શિવકરોધર્થકામેશ્વરી ॥ ૫ ॥ એકોવેણુધરોધરાધરધરઃ
શ્રીવત્સભૂષાધરો યોદ્ધેકઃ કિલ્લશાંકરો વિષમરોગગાધરો-
માધવઃ । યે માતર્મણિકર્ણિકેતવજલેમજ્જન્તિ તે માનવા
રૂદ્રા વા હરયો ભવન્તિખલુવસ્તેષાં ખલુત્વં કથમ્ ॥૬॥
ત્વત્તીરે મરણં તુ મંગલકરં દેવરપિશ્તાધ્યંતેશકસ્તં
મનુજં સહસ્રનયનૈર્દ્રષ્ટું સદાતત્પરઃ । આયાંતં સવિતા
સહસ્રકિરણુઃ પ્રત્યુદ્ગતોઽભૂતસદા પુણ્યોઽસૌ વૃષગોઽથવા
ગરુડગઃ કિં મંદિરં યાસ્યતિ ॥ ૭ ॥ મધ્યાહ્ને મણિ-
કર્ણિકાસ્વપનજં પુણ્યં ન વક્તું ક્ષમઃ સ્વીયૈષ્ટશર્તેશ્યતુ-
ર્મુખસુરોવેદાર્થદીક્ષાગુરુઃ । યોગાભ્યાસખલેન ચન્દ્રશિ-
ખરસ્તત્પુણ્યપારં ગતસ્ત્વત્તીરેપ્રકરેતિસુપ્તપુરુષં નારાયણં
વા શિવમ્ ॥ ૮ ॥ કૃચ્છૈઃ કોટિશર્તૈઃ સ્વપાપનિધનૈર્ય-
ચ્ચાશ્વમેઘૈઃ ફલં તત્સર્વં મણિકર્ણિકાસ્નપનજેપુણ્યેમ-
વિષ્ટં ભવેત્ । સ્નાત્વા સ્તોત્રમિદં નરઃ પઠતિ ચેત્સં-
સારપાથોનાધિં તીર્ત્વા પદ્મસવત્પ્રયાતિ સદનં તેજોમ-
યંબ્રહ્મણુઃ ॥ ૯ ॥ શકૂકરાચાર્ય્યવિરચિતં મણિકર્ણિકા-
ષ્ટકસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ।

भोक्षहेनेवाला श्रीवाल्मीकिकृत गंगाष्टक ।

भात शत्रुसुतासपति वसुधाश्रृंगारहारावली स्वर्गा-
 रोहणुवैजयन्तिभवती भागीरथी प्रार्थये त्वत्तीरे
 वसतस्त्वदंशु पिपतस्त्वद्वीथिषु प्रेपतस्त्वन्नामस्मरत-
 स्त्वदपि तदश स्यान्मेशरीः व्ययः ॥ १ ॥ त्वत्तीरेतश्को-
 टरांतगतोगेविहंगोवरं त्वन्तीरे नन्कांतधारिणिवरं
 भर्त्येऽथवाक्यच्छपः नैवान्यत्र नदांघ्रिसिंधुः घटासघट्ट-
 वंटासुतकारत्रस्तसमस्तपेरिवनिनालज्यस्तुतिर्भूपतिः २।
 उक्षापक्षीतुरगडिरगः केऽपिवावारणोवावाणसुस्यांजनन-
 भरणुकेशदुःआसहिष्णुः । नत्वन्यत्रप्रचिरलरणुकिंकि-
 णिकुवाणुभिश्चं वारस्त्रोभश्यभरमत्ता वीजितोत्तूभपालः
 ॥ ३ ॥ उकेनिष्कुपितं श्वभिः कुवलितं गोभांयुभिक्षु-
 कितं स्नोतेभिश्यलितं तटांशुलुलितं वीथीभिरांदोलितम् ।
 दिव्यस्त्रीकरयात्रयाभरभरत्संवीज्यमानं कदा द्रक्ष्येऽहं
 परमेश्वरिन्निपथगे भागीरतिस्वंपुः ॥ ४ ॥ अभिन-
 वभिसवल्लीपादपद्मस्यविष्णोर्भदनमथनमोक्षेर्भालतीपुष्प-
 भाला । जयतिजययताका काप्यसोभोक्षलक्ष्म्याः क्षपित-
 कलिकलंका जह्नुवीनः पुनातु ॥ ५ ॥ ऐतत्तालतभालसा-
 लसरलव्यालोलवल्लीलताच्छन्नं सूर्यकरप्रतापरहितं शं-
 भेदुहुहोभवलम् । गंधर्वाभरसिद्धकिन्नरवधूतुंगस्तनास्का-

સિતં સ્નાનાયપ્રતિ વાસરં ભવતુમેગાંગં જલં નિર્મલમ્
 ॥ ૬ ॥ ગાંગંવારિ મનોહારિમુરારિચરણચ્યુતમ્ । ત્રિપુ-
 રારિશિરશ્ચારી પાપહારિપુનાતુમામ્ ॥ ૭ ॥ પાપાપહારે
 દુરિતારિ તરંગધારિ શૈલપ્રચારી ગિરિરાજગુહાવિહારી ।
 ઝંઙારકારિ હરિપાદરજેપહારિ ગાંગંપુનાતુસતતંશુભકા-
 રિવારિ ॥ ૮ ॥ ગંગાષ્ટકં પઠતિયઃ પ્રયતઃ પ્રભાતે
 વાલ્મીકિના વિરચિતં શુભદં મનુષ્યઃ પ્રક્ષાલ્યગાત્રકલિ-
 કલમપપંકમાશુભોક્ષં લભેત્પતતિ નવનરોભવાબ્ધૈ ॥૯॥
 શ્રીવાલ્મીકિનાવિરચિતં ગંગાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ॥

શ્રીકાશી દેવી ધ્યાન ।

શ્યામાષોઽશવાર્ષિકો સુકરુણામૂર્તિર્દધાનાં વરં હસ્તા-
 લ્યામભયં ચ વિશ્વજનનાવિદેતિ સા ગીયતે ॥ યાદષ્ટા-
 સ્મરાશુદ્ધગતાપિસતતં યા કાર્તિતા સંસ્તુતા યાસ્પૃષ્ટા
 નૃભિરાત્મતત્વમમલ દદ્યાદધ્રુવંકારિકા ॥ કાશારહસ્યે
 અ૦ ॥ ૧૮ ॥

મોક્ષ દેનેવાલા કાશીપંચક ।

મનોનિવૃત્તિઃ પરમોપશાંતિઃ સા તીર્થવર્યા મણિ-
 ક્ષણિકા ચ । જ્ઞાનપ્રવાહા વિમલાદિગંગા સાકાશિકાઙ્ગ-

નિજબોધરૂપા ॥ ૧ ॥ યસ્યામિદં કલ્પિતમિદ્રજલં ચરા-
ચરંભાતિમનોવિક્ષાસમ્ । સચ્ચિત્સુખૈકાપરમાત્મરૂપા સા-
કાશિઃ ॥ ૨ ॥ કોશેષુ પંચસ્વધિરાજમાના બુદ્ધિર્ભવા-
નીપ્રતિદેહગેહં । સાક્ષીશિવઃ સર્વગતોઽતરાત્મા સાકાશિઃ
॥ ૩ ॥ કાશ્યા હિ કાશતે કાશી કાશી સર્વપ્રકાશિકા ।
સા કાશી વિદિતાયેન તેન પ્રાપ્તાહિ કાશિકા ॥ ૪ ॥
કાશીક્ષેત્રં શરોરં ત્રિભુવનજનનો વ્યાપિનો જ્ઞાનગંગા
ભક્તિઃ શ્રદ્ધા ગયેયં નિજગુરુચરણુક્યાનયોગઃ પ્રયાગઃ ।
વિશ્વેશોઽયંતુરીયઃ સકલજનમનઃ સાક્ષિભૂતાંઽતરાત્મા
દેહે સર્વે મદીયે યદિવસતિ પુનસ્તીર્થમન્યત્કિમસ્તિ
॥૫॥ શ્રીમચ્છંકરાચાર્યવિરચિતં કાશીપંચકં સંપૂર્ણમ્ ॥

ઋણભોગ્યકુમંગલસ્તોત્ર ।

(કર્જી દૂર કરનેવાલા)

મંગલોભૂમિપત્રશ્ચ ઋણહર્તાધનપ્રદઃ સ્થિરાસ-
નોમહાકાયઃ સર્વકામવિરોધકઃ ॥ ૧ ॥ લોહિતો લોહિતા-
ક્ષશ્ચ સામગાનાં કૃપાકરઃ ધરાત્મજઃ કુળે ભૌમે ભૂતિદો
ભૂમિનન્દનઃ ॥૨॥ અંગારકો યમશ્ચ વસર્વશોભાપહારકઃ ।
પૃષ્ઠેઃ કર્તાઽપહર્તા ચ સર્વકામફલપ્રદઃ ॥ ૩ ॥ એતાનિ
કુળનામાનિ નિત્યંયઃ શ્રદ્ધયાપઠેત્ । ઋણં નજયતે તસ્ય

धनं शीघ्रमवाप्नुयात् ॥ ४ ॥ धरणीगर्भसंभूतं विद्यु-
 त्कांतिसमप्रलम्बकुमारं शक्तिहस्तं य भंगलं प्रणुमाभ्य-
 हम् ॥ ५ ॥ स्तोत्रभंगारकस्यैतत्पठनीयं सदानृभिः । न
 तेषां लैभजपीडास्वदपाडपिलवति क्वयित् ॥ ६ ॥ अंगा-
 रक महाभाग भगवन्भक्तवत्सल । त्वां नमामि भमा-
 शेषमृणुमाशुविनाशाय ॥ ७ ॥ ऋणुरोगादिहारिधूं ये
 आन्येयापमृत्यवः । भयकक्षेशभनस्तापा नश्यंतु भम
 सवदा ॥ ८ ॥ अतिवक्त्रदुराराध्य भोगभुक्तजितात्मनः ।
 तुष्टोददासि साम्राज्यं इष्टोदरसि तत्क्षणात् ॥ ९ ॥
 विरिंविशकृत्रिणूनां मनुष्याणां तु काकथा तेनत्वं
 सर्वं त्वेनग्रहराजेमहाभल ॥ १० ॥ पुत्रान्देहिधनं देहि-
 त्वामि शत्रुं गतः ऋणुहारिधूः ऋणेशत्रुणां य भया-
 तत ॥ ११ ॥ येनिर्द्धादशभिः श्लोकैर्यः स्तौति य धरा-
 सुतम् महतां त्रियमाप्नोति ह्यपरोधनदोयुवा ॥ १२ ॥
 श्रीरुद्रपुराणे भार्गवप्रोक्तं ऋणुभोयक भंगलस्तोत्रं
 सम्पूर्णम् ॥

अलपीडाहरेनेवाहा श्रीनवग्रहस्तोत्र ।

जपाकुसुमसंकाशं काश्यपेय महाद्युतिं । तमोरिं
 सर्वपापघ्नं प्रणुतोऽस्मिन्निवाकरम् ॥ १ ॥ दधिशंभु-

पारामक्षीराण्यवसमुद्भवम् । नमामि शाशिनं सोमं
 शंभोमृकुटलूषणम् ॥ २ ॥ वरणीगर्भसंभूतं विधुत्कां-
 तिसमप्रभम् । कुमारं शक्तिहस्तं च भंगलं प्रणुमाभ्य-
 षम् ॥ ३ ॥ प्रियंशुकलिकाश्यामं इषेणाप्रतिभंयुधम् ।
 सभ्यं सौम्यशुणोपैतं तं युधं प्रणुमाभ्यषम् ॥ ४ ॥ देवानां
 च इषीणां च गुहं कायनसन्निभम् युद्धिभूतं त्रिलोकेशं
 तं नमामि पृष्ठस्थितिम् ॥ ५ ॥ हिमकुन्दमृणालाभं दैत्यानां
 परमं गुहम् । सर्वशास्त्रप्रकृतारं भार्गवं प्रणुमाभ्यषम्
 ॥ ६ ॥ नीलांजनसमाभास दविपुत्रं यमाग्रजम् । छाया-
 भार्ताण्डसंभूतं तं नमामि गनैश्चरम् ॥ ७ ॥ अर्धकायं
 महावीर्यं चंद्रादित्यविमर्दनम् । सिद्धिकागर्भसंभूतं तं रा-
 ह्यं प्रणुमाभ्यषम् ॥ ८ ॥ यज्ञशायुष्यसंकाशं तारकाग्रहम-
 स्तकम् रौद्ररौद्रात्मकं दोर तंकेतुं प्रणुमाभ्यषम् ॥ ९ ॥
 धृतिव्यासमुष्माद्गीत यः पठेतसुसमहितः । दिवावा-
 यद्विवारात्रा विघ्नशान्तिर्भाविष्यति ॥ १० ॥ नरनारीनृ-
 पाणां च भवेद्दुःस्वप्ननाशनम् ऐश्वर्यमतुलं तेषामा-
 रोग्यं पुष्टिवर्धनम् ॥ ११ ॥ ग्रहनक्षत्राणि पीडास्तस्क-
 राग्निसमुद्भवाः ताः सर्वाः प्रशम यांति व्यासेष्मते-
 नसंशयः । १२ ॥ श्रीव्यासविरचित नवग्रहस्तोत्रं
 संपूर्णम् ॥

સર્વવિષભય દૂર કરનેવાલા

શ્રીનવનાગનામસ્તોત્ર ॥

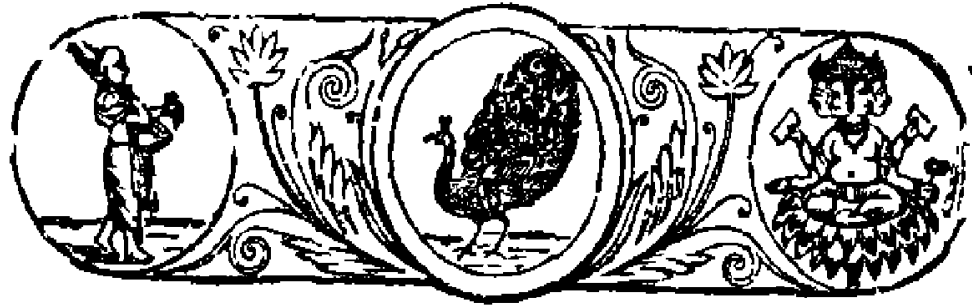
અનંતં વાસુકિં શેષં પદ્મનાભં ચ કંબલમ્ । શં-
ખપાલં ધાર્તરાષ્ટ્રં તક્ષકં કાલિયં તથા ॥ ૧ ॥ એતાનિ
નવનામાનિ નાગાનાં ચ મહાત્મનામ્ । સાયંકાલે પઠેન્નિ-
ત્યં પ્રાતઃકાલે વિશેષતઃ ॥૨॥ તસ્મૈવિષભયં નાસ્તિસર્વત્ર
વિજયીભવેત્ ॥ ૩ ॥ શ્રીનવનાગનામસ્તોત્રં સંપૂર્ણમ્ ॥

ભક્તિદેનેવાલા શ્રીજગન્નાથાષ્ટક ।

કદાચિત્કાલિંદીતટવિપિનસહ્ગીતકરવો મુદ્રાભીરી-
નારીવદનકમલાસ્વાદમધુપઃ । રમાશમ્ભુષ્ણલામરપતિગ-
ણેશાર્ચિતપદો જગન્નાથઃ સ્વામી નયનપથગામી ભવતુ
મે ॥ ૧ ॥ ભુજે સન્ધ્યે વેણું શિરસિ શિખિપિચ્છં કટિ-
તટે દુકૂલં નેત્રાંતે સહચરકટાક્ષં વિદધતે । સદા શ્રીમ-
દૃન્દાવનવસતિત્રીણાપરિચયો જગન્નાથઃ સ્વામી ॥ ૨ ॥
મહાંભોધેસ્તીરે કનકરૂચિરે નીલશિખરે વસન્પ્રાસાદાંતઃ
સહજખલભદ્રેણ ખત્તિના । સુભદ્રામધ્યસ્થઃ સકલસુરસે-
વાવસરદો જગન્નાથઃ સ્વામી ॥ ૩ ॥ કથાપારાવારઃ

સજ્જલજલદશ્રેણિરૂચિરો રમાવાણીરામરપુરદમસપન્નેક્ષણ
 મુખૈઃ સુરેન્દ્રેરાધ્યઃ શ્રુતિગણશિખાગીતચરિતો જગન્નાથ
 સ્વામીં ॥ ૪ ॥ રથારૂઢો ગચ્છન્પથિ મિલિતભૂદેવપટલૈ
 સ્તુતિપ્રાદુર્ભાવં પ્રતિપદમુપાકર્ણ્યસદયઃ । દયાસિંધુ
 ર્બંધુઃ સકલજગતાં સિંધુસુતયા જગન્નાથઃ સ્વામીં ॥ ૫ ॥
 પરબ્રહ્માપાડઃ કુવલયદલોત્પુલ્લનયનો નિવાસી નીલાદ્રૈ
 નિહિતચરણોડનંતશિરસિ । રસાનંદો રાધાસરસવપુરા
 લિંગનસુખો જગન્નાથઃ સ્વામીં ॥ ૬ ॥ ન 'વ પ્રાર્થ્ય
 રાજ્યં ન ચ કનકતાં ભોગવિભવં ન યાચેડહં રમ્ય
 નિખિલજનકાલ્યાં વરવધૂમ્ । સદા કાલે કાલે પ્રથમપ
 તિના ગીતચરિતો જગન્નાથઃ સ્વામીં ॥ ૭ ॥ હર ત્વ
 સંસારં દ્રુતતરમસારં સ્મરપતે હર ત્વં પાપાનાં વિતતિમ
 પરાં યાદવપતે । અહો દીનાનાથં નિહિતમચલં નિશ્ચિ
 તપદં જગન્નાથઃ સ્વામીં નયનપથગામી ભવતુ મે ॥ ૮ ॥

છતિ શ્રીજગન્નાથાષ્ટકં સંપૂર્ણમ્ ।

શિવપાર્વતી સંવાદોક્ત નિત્ય યાત્રાવિધિ:

(કાશી રહસ્ય અધ્યાય-૧૬-શ્લોક=૫=ના અનુસાર)

ગંગા મણિકર્ણિકા સ્નાન.	૬ વિષ્ણુ સ્મરણ
૧ લવાની અન્નપૂર્ણા	૧૦ કાલ ભૈરવ
૨ હુંડીરાજ	૧૧ સ્વામિકાર્તિક (પંચગંગા ઘાટ)
૩ જ્ઞાનવાપી (માર્જન)	૧૨ ગિંદુ માધવ
૪ હંડપાણિ (જ્ઞાનવાપીના પશ્ચીમ)	૧૩ આત્મા વિશ્વેશ્વર (સંક- ટાજી પાસે)
૫ મોહાદી પંચ વિનાયક-મોહ- વિનાયક પ્રમોહ વિં સુમુખ વિં	૧૪ સંકટા દેવિ
હુમુંખ વિં ગણનાથ વિં	૧૫ કાશી દેવી (લલીતાઘાટ)
જ્ઞાનવાપીના પાસે.	૧૬ મણિકર્ણિકા ઇતિ, વિદેશી- યોના માટે અધિક
૬ વિષ્ણુ પુંજન (જ્ઞાનવાપી પાસે)	૧૭ દુર્ગાદેવી
૭ વિશ્વેશ્વર	૧૮ વીરાટીકા દેવી અર્થાત કૌડી માતા (દુર્ગાજીના સામે)
૮ મુક્તિ મંડપ	

અથ શ્રીકાશી યાત્રાવિધિઃ ॥

[શવતનયવરિઠં સવંકલ્યાણમૂર્તિં પરશુકમલહસ્તં શોભિતં
મોહકેન ॥ અરુણકુમુદમાલાવ્યાલલમ્બોદરં ચમમ હૃદયનિવાસં
શ્રીગણેશં નમામિ ॥૧॥ વિશ્વેશં માધવં દુર્ધિં દણ્ડપાણિં ચ
ભૈરવમ્ ॥ વન્દે કાશીં ગુહં ગંગાં ભવાનીં મણિકર્ણિકામ્ ॥૧॥

કાશીયાત્રાવિધાનમ્ ।

(શ્રીકાશીખંડ અ. ૬)

તીથં યાત્રાં ચિકીર્ષુઃ પ્રાગ્વિધાયોપોષણું ગૃહે ॥ ગણેશં ચ પિતૃ-
ન્વિપ્રાન્ સાધૂન્ શક્તયા પ્રપૂજ્ય ચ ॥૨॥ કૃતપારણકો હૃષ્ટો ગચ્છે-
ન્નિયમધૂક્ પુનઃ ॥ અગાત્યાજ્યર્ચ્ય ચ પિતૃન્યથોક્તકલભાગમવેત્ ॥૩॥

અર્થ-તીર્થયાત્રા કરવા પહેલા પોતાના દેશમાં પોતાને ઘેર
પ્રાદ્યણુદ્વારા ગણેશપૂજન, ધૃતનું પિંડશ્રદ્ધ કરવું, સકુટુમ્બ પ્રાદ્યણુ
સાધુને ભોજન કરાવવું, પછી તીર્થોને પ્રણામ કરીને યાત્રાનો
આરંભ કરવો.

અથ શ્રી કાશી પ્રાપ્તિ વિધિઃ ॥

વિધાય ચ પ્રાક્ સ હિ પંચતીર્થિકાં વિશ્વેશમારાધ્ય તતો
યથાસ્વમ્ ॥ પુનઃ પુનર્વીક્ષ્ય પુરીં પુરારેરિદં મયાલોકિ ન વેતિ
વિસ્મિતઃ ॥૮॥

અથ તીર્થે કર્તવ્યતામાહ કાશીખણ્ડે અ. ૮ ॥ અનુપેખ્ય ત્રિ-
રાત્રાણિ તીર્થાન્યનભિગમ્ય ચ ॥ અદત્વા કાંચનં ગાંધ્ય દરિદ્રા નામ

જાયતે ॥૧૮॥ અગ્નિષ્ટોમાદિભિર્ચરેરિદ્ધિં વિપુલદક્ષિણેઃ ॥ ન તત્કલ-
મવાપ્નોતિ તીર્થાભિગમનેન યત ॥૧૯॥ યસ્ય હસ્તૌ ચ
પાદૌ ચ મનશ્ચૈવ સુસંયતમ્ ॥ વિદ્યા તપશ્ચ કીર્તિશ્ચ સ તીર્થ-
ફલમશ્નુતે ॥૨૦॥ પ્રતિગ્રહાદુપાવૃત્તઃ સંતુષ્ટો યેન કેનચિત્ ॥
અહંકારવિમુક્તશ્ચ સ તીર્થફલમશ્નુતે ॥૨૧॥ અદ્ભ્યોઽકે વિશ-
રગ્યોઽલ્પવાહારો જિતેન્દ્રિયઃ ॥ વિમુક્તઃ સર્વસંગેર્થઃ સ તીર્થ-
ફલમશ્નુતે ॥૨૨॥ અઠોપનોડમલમતિઃ સત્પ્રવાહી દૃઢમ્ભઃ ॥
આત્મોપમશ્ચ ભૂતેષુ સ તીર્થફલમશ્નુતે ॥૨૩॥ તીર્થાન્યનુસર-
ન્ધીરઃ શ્રદ્ધાનઃ સમાહિતઃ ॥ કૃતપાપો વિશુદ્ધેત કિં પુનઃ
શ્રદ્ધયાન્વિતઃ ॥૨૪॥ તિર્થગ્યેનિં ન વૈ ગચ્છેત્ કુદેશે નૈવ
જાયતે ॥ ન દુઃખૈઃ સ્વાત્સ્વર્ગં ભાક્ત્ય મોક્ષોડપાપં ચ વિહંતિ ॥૨૫॥
અશ્રદ્ધાનઃ પાપાત્મા નારતિકોડચ્છિન્નસંશયઃ ॥ હેતુનિષ્ઠશ્ચ
પચ્યેતે ન તીર્થફલભાગિનઃ ॥૨૬॥ તીર્થાનિ ચ યથોક્તેન
વિધિના સંચરંતિ ચે ॥ સર્વદ્વંદ્વસહા ધીરાસ્તે નરાઃ સ્વર્ગ-
ભાગિનઃ ॥૨૭॥

અથ પ્રથમદિનકૃત્યમ્ ।

(શ્રીકાશીખણ્ડ અધ્યાય ૧૦૦)

નિશામય મહાપ્રાત્ર લોમહર્ષણ વચ્ચિ તે ॥ યથા પ્રથમતો યાત્રા
કર્તાવ્યા યાત્રિકૈર્મુદા ॥૨૮॥ સચૈત્રમાદૌ સસ્નાય ચક્રુપુષ્કરિણી-
જલે ॥ સંતર્પ્ય દેવાન્ સપિતૃન્ પ્રાદક્ષિણીંશ્ચ તથાર્ચિનઃ ॥૨૯॥ આદિત્ય
દ્રોપદીં વિષ્ણું દણ્ડપાણિં મહેશ્વરમ્ ॥ નમસ્કૃત્ય તતો ગચ્છેદ્
દંડું હૃદિવિનાયકમ્ ॥૩૦॥ જ્ઞાનવાપી મુપરપૃશ્ય નન્દિકેશં તતઃપરં ॥

વિશ્વેશ્વરં તતોજ્યર્ચ્યં મહાકાલેશ્વરં તતઃ ॥૨૨॥ તતઃ પુનર્દ-
શ્વપાણિં એત્યેવા પંચતીર્થિકા ॥ દેવદંતિની વિધાતવ્યા મહાકલ-
મભીષ્મુભિઃ ॥ તતો વિશ્વેશ્વરી યાત્રા કાર્યા સર્વાર્થસિદ્ધિદા
॥૨૩॥ દ્વિસપ્તાયતનાનાં ચ કાર્યા યાત્રા પ્રયત્નતઃ ॥ કુણ્ડાં પ્રતિ-
પદં પ્રાપ્ય ભૂતાવિધિ યથાવધિ ॥૨૪॥ અથવા પ્રતિભૂતં ચ
ક્ષેત્ર સિદ્ધિમભીષ્મુભિઃ ॥ તત્તત્તીર્થકૃતસ્નાનસ્તત્તલ્લિંગકૃતાર્ચનઃ
॥ ૨૫ ॥ મૌનેન યાત્રાં કુર્વાણુઃ ફલં પ્રાપ્નોતિ યાત્રિકઃ ॥

અથ ગંગાધ્યાનમ્ ।

(શ્રીકાશીખંડ અ૦ ૨૭) ચતુર્ભુજં ત્રિનેત્રાં ચ નદીનદ-
નિષેવિતામ્ ॥ લાવણ્યામૃતનિષ્પન્દસશીલદ્રાવ્યષ્ટિકામ્ ॥૨૬॥ પૂર્ણ-
કુન્દભસિતાં ભોજવરદાભયસત્કરામ્ ॥ તતો ધ્યાયેત્ સુસૌમ્યાં ચ
ચન્દ્રાયુતસમપ્રભામ્ ॥ ૨૭ ॥ આમરૈર્વાજયમાનાં તાં શ્વેતચ્છત્રો-
પશેભિતામ્ ॥ સુધાપ્લવાવિતભૂપૃષ્ઠાં દિવ્યગંધાનુલેપનામ્ ॥ ૨૮ ॥
ત્રૈલોક્યપૂજિતપદાં મહર્ષિભિરભિન્દુતામ્ ॥

અથ વિશ્વેશ્વરતિર્હુગાત્મકસ્વરૂપધ્યાનમ્ ।

(શ્રીકાશીખંડ અ૦ ૩૩) સર્વેષામેવતિર્હુગાનાં મૌલિત્વં
કૃત્તિપ્રાસસઃ ॥ ઓંકારેશઃ શિખા જ્ઞેયા લોચનાનિ ત્રિલોચનઃ ॥
ગોકર્ણભારભૂતેશૌ તત્કર્ણૌ પરિકર્તિતૌ ॥ ધર્મમેશમણિકર્ણૌ શૌ દ્વા
કરૌ દક્ષિણોત્તરૌ ॥ મહાશ્વરૂપર્દીશૌ ચરણાવતિનિર્મલૌ ॥ જ્યેષ્ઠે-
શ્વરૌ નિતંબશ્ચ નાભિર્વે મધ્યમેશ્વરઃ ॥ અવિમુક્તા મહાદેવઃ

શિરોભૂષા શ્રુતીશ્વરઃ ॥ ચન્દ્રેશો હૃદયં તસ્ય આત્મા વીરેશ્વરઃ
પરઃ ॥ લિંગં તસ્ય તુ કેદારઃ શુક્રં શુક્રેશ્વરં વિદુઃ ॥ અન્યાનિ
યાનિ લિંગાનિ પરઃ કેટિશ્ચતાનિ ચ ॥ જ્ઞેયાનિ નખલોમાનિ
વપુષો ભૂષણાન્યપિ ॥ દ્વાવેતૌ હક્ષિણૌ હસ્તૌ નિત્યનિર્વાણ્યદૌ
હિતૌ ॥ જન્તુનામભયં હત્વા પતતાં મોહસંગરે ॥

(શ્રીકાશીખંડ અ૦ ૫૬ શ્લોક ૪૪) પગચક્રેશ્ચા પરિ-
મિતા તનુરેષા પુરી મમ ॥ અવિચિન્નપ્રમાણુર્ધિર્ભક્તનિર્વાણ્યકારણું ॥
(શ્રીકાશીખંડ અ૦ ૭૫ શ્લોક ૧૫) મમેહ પરમં જ્યેષ્ઠીરા-
ષાતાલાદ્યવસ્થિતં ॥ અતીત્ય સપ્તલોકાદીનલિંગં લિંગરૂપધૃક્ ॥
સ્કંદપુરાણુ નાગરખણ્ડાંતર્ગત કાશીરહસ્યના અધ્યાય ૮ ની
ટીકાનુસાર.

ચારે યુગમાં શ્રીકાશીવિસ્તાર ।

કૃતે ત્રિશૂલવજ્રજ્ઞેયં ત્રેતાયાં ચક્રવર્તયા । દ્વાપરે તુ રથાકારં
શંખાકારં કલોયુગે ॥ ઇતિ શંખાકારપક્ષે પરિમાણુંતુ અન્યત્રોક્તં ।
મુખં શંખસ્ય ગંગાયાં પૃષ્ઠં દેહલીસન્નિધા । વામપાર્શ્વસ્થિતં તોચં
રામાખ્યં વરૂણાભિધમિતિ । અતએવ વૃષભધ્વજસ્ય વ્યાસેશ્વરસ્ય
ચ ક્ષેત્રાદ્રખહિર્ભાવઃ કાશીખણ્ડોક્તઃ સંગચ્છતે અન્યથા વર્તુલક્ષેત્રસ્ય
પૂર્વોક્તપરિમાણે સ્વીકૃતે વૃષભધ્વજવ્યાસેશ્વરયોઃ ક્ષેત્રાંતઃ પાતિ-
ત્વસંભવેન ખહિર્ભાવકથનમસંગતં સ્વાત્તરમાત્કલિયુગે શંખાકા-
રમેવ ક્ષેત્રં સંપ્રતિ પ્રહક્ષિણાયાં યથા વર્તતે તથૈવ ન ન્યૂનમધિકં
વેતિ બોધ્યમ્ ॥ ૬૭ ॥ અર્થાત-કાશીનો આકાર (૧) સતયુગમાં

ત્રિશૂલ જોવો હતો. (૨) ત્રેતાયુગમાં ચક્રાકાર હતો. (૩) દ્વાપરમાં રથાકારે હતો. (૪) કલિયુગમાં શંખાકાર છે.

(નિત્યયાત્રા શ્રીકાશીરહસ્યે અ૦ ૧૬ શ્લો૦ ૫)

(શ્રીમહાદેવજી શ્રીપાર્વતીજીને કહે છે.)

પ્રાતઃપ્રાતઃ સમુત્થાય હૃષિકરાજં નમેત્પુનઃ॥ ભવાન્નીં શંકરં
પશ્યાત્કાલભૈરવમેવચ ॥૬॥ હંડપાણિં ગણેશાંશચ કેશવાદિત્યચંડિકાઃ॥
તતઃ શૌચાદિકં કૃત્વા હંતધાવનપૂર્વકમ્ ॥૭॥ સ્નાનમુત્તરવાહિન્યાં
શ્રુત્યાદિષુ યથોદિતં ॥ તતઃ સંધ્યાતર્પણાદિ વિધાય સ્વાધિકારતઃ
॥૮॥ વિશ્વેશ્વરં સ્મરન્ગચ્છેત્પૂજાસાધનસંયુતઃ ॥૯॥ આદૌ દેવ્યા
મણ્ડપં સંપ્રવિશ્ય તત્ર સ્થિત્વા પૂજયેન્મહીભવાનીં ॥ સાંગોપાંગા-
ભાગભોક્તૈર્વિધાનેઃ સ્મૃત્વા નત્વા પ્રાર્થયેદન્નદ્વાત્રીમ્ ॥૧૦॥ તતો
હૃષિકં ગત્વા મધુરતરનૈવેદ્યવિભવૈ રૂપાસ્ય સ્મૃત્વા તં વિવિધભય-
વિધ્નાધિશમનં ॥ અયં નિત્યઃ પ્રોક્તો વિધિરતુલસૌખ્યૈકમુખદશ્ય-
તુથ્યાંનોયસ્ય પ્રભવતિ સકિંસૌખ્યનિલયઃ ॥૧૧॥ ગચ્છેત્તતો વિશ્વપતિં
મહામતિઃ પ્રહક્ષિણીકૃત્ય મુતારતીર્થં ॥ સ્નાત્વા તતો હંડપાતં
પ્રણમ્ય સંપૂજ્ય નિર્વાણમતં ચ પંચકમ્ (મોહાદિપંચવિનાયકમ્)
॥૧૨॥ તતો વિશ્વેશ્વરં નત્વા સ્નાપયેત્પંચકૈઃ શુભૈઃ ॥ સ્નાપયેન્ન
તતો ગાંગૈસ્તોયેદ્રંબપુરસ્કૃતૈઃ ॥૧૩॥ ગંધપુષ્પપ્રધૂપેશ્ય દીપૈર્નવેદ્ય-
કૈરપિ ॥ નાનાવિઘૈશ્યોપચારૈર્યાવિભવસત્કૃતૈઃ ॥૧૪॥ પૂજયિત્વા
મહાદેવં કાશીનાથં જગદ્ગુરુ ॥ પ્રહક્ષિણત્રયં કૃત્વા પ્રણમેદ્દશ-
પંચધા ॥૧૫॥

અથ નિત્યકર્મ ।

સર્વમહાનુભાવોને ઉચિત છે કે રાતભર સુઈ ચુકે તે પછી પ્રાતઃ કાલે ૪ વાગતે પોતપોતાના બિસ્તરા પરજ બેસીને પ્રથમ શ્રીહૃદિઠરાજગણેશને યાદ કરવા. પછી શ્રીભવાનીશંકર, શ્રીકાલભૈરવ, દંડપાણી, ૫૬ ગણેશ અને ૧૨ સૂર્ય, ૬૪ યોગિની એ સર્વે દેવી દેવતાઓના નામ હાથ હોડવા. પછી ભૂમિને પ્રણામ કરી બિસ્તરો છોડી ઉઠવું. પછી શૌચ (મળમૂત્ર) કરવા જવું. જે જગ્યાએ મલ મૂત્ર કરવું હોય તે જગ્યાને હાથ ભેડીને કહેવું કે—“યક્ષ ગંધર્વ રાક્ષસ દેવતા નાગ જે કોઈ આ જગ્યા પર હોય તે સર્વે હટી જાય, અમે મલમૂત્ર કરીએ છીએ. જ્યારે મલમૂત્ર કરી રહિયે ત્યારે પ્રથમ થોડી મટોડી લેતા જવી. ૧ વાર મટોડી લિંગમાં લગાવીને પાણીથી ધોવું, પછી ૩ વખત મટોડી ગુદામાં લગાવી જલથી ધોઈ નાખવું, પછી કાછડી મારી ડાહ્યા હાથમાં એક વખત મટોડી લગાવીને જલથી ધોતા જવું, એ પ્રમાણે ૧૦ વાર મટોડી લગાવી પાણીથી હાથ ધોવો. પછી બન્ને હાથમાં ૭ વખત મટોડી લગાવી ૭ વખત પાણીથી ધોવા. પછી ડાહ્યા પગમાં ૪ વખત મટોડી લગાવી ૪ વખત પાણીથી ધોવો. પછી જમણા પગ પર ૩ વખત મટોડી લગાવી ૩ વખત પાણીથી ધોવો. પછી શુદ્ધ પાણીથી હાથ પગ ધોઈ ૧૨ કોગળા કરવા. માત્ર પેશાબ કરવો હોય તો કાછડી ખોલીને પેશાબ કરવો; પછી લિંગને પાણીથી ધોઈ ૪ કોગળા શુદ્ધ પાણીથી કરવા, પગ અને જનોઈ પાણીથી ધોવા પછી ગંગા વિષ્ણુ સ્મરણ કરવું. આ વિધિ મનુસ્મૃતિમાં તથા વેદક્રમાં પણ છે.

એ પ્રમાણે કરવાથી શરીરમાં જલ્દી રોગ થતો નથી. જરૂર પડેથી પડવો છઠ કે નોમના વ્રતને દિવસે અથવા અમાસે મજબૂન કરવું જોઈએ, અને હરેજીના લોકડાનું હાતણું કરવું જોઈએ. હાતણું કરીને ધોયેલાં શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરીને દેવતાઓનું નામ લેતા લેતા મણિકર્ણિકા શ્રીગંગાજીને પ્રણામ કરીને સ્નાન કરવું. પછી શુદ્ધ વસ્ત્ર કે ઉતનાં વસ્ત્ર કે અખોટિયું પહેરી ભસ્મ (રાખેડી) લગાવી સંધ્યોપાસન (સંધ્યા) કરવી. બ્રાહ્મણ કે ક્ષત્રિય કે વૈશ્યે નિત્ય તર્પણ કરવું અથવા ચટપ્રાદ્ધ કરવાનું પણ લખ્યું છે. પછી બ્રાહ્મણોને યથાશક્તિ દક્ષિણા આપવી. વિદેશી ભાઈ-ઓએ પણ એવુંજ કર્મ કરવું જોઈએ; અને પોતપોતાના દેશોમાં સ્નાન કરતી વખતે શ્રીમણિકર્ણિકા શ્રીગંગાજીને યાદ કરતા જઈ સ્નાન કરે તો તે ઘણું ઉત્તમ છે.

અથ નિત્ય યાત્રાવિધિ.

કાશીપુરીમાં આવોને એવી રીતે યાત્રા કરે કે સ્નાન કરીને શ્રીવિશ્વેશ્વરને આખે રસ્તે યાદ કરતા જવું. પ્રથમ શ્રી ભવાની-દેવીના મંદિરમાં અથવા અન્નપૂર્ણાજી જઈ પુષ્પ (ફૂલ) ચઢાવે, પછી નમસ્કાર કરી વિધિ પ્રમાણે સાંગોપાંગ પૂજા કરે. જલ, રક્ત (લાલ) ચંદન, લાલ પુષ્પ, ચોખા (અક્ષત), ધૂપ, હીપ, નૈવેદ્યની દક્ષિણા યથાશક્તિ ચઢાવવી એ સામાન્ય વિધિ છે. પછી પ્રાર્થના કરવી.

પ્રાર્થના મંત્ર. ૧

માતર્ભવાનિ તવ પાદરજ્જો ભવાનિ માતર્ભવાનિ તવ હાશ્વ-
તરૌ ભવાનિ ॥ માતર્ભવાનિ ન ભવાનિ યથા ભવેસ્મિન્ ત્વદ્ભા-
ગ્ભવાન્યનુદ્ધિનં ન પુનર્ભવાનિ ॥ ૧ ॥

શ્રીભવાની દેવીજીકા ધ્યાન.

ઉદ્યહભાસ્કરસન્નિભાં ત્રિનયનાં માણિક્યવર્ણાં શિવાં પાશ
ચાંક્રશમિક્રિયાપમનિશં બાણાં હધાનાં પરામ્ ॥ ધ્યાત્વા કલ્પલતાં
સમસ્તફલદાં નિત્યાં નિતાંતપ્રિયાં વિશ્વેશસ્ય વિનાયકસ્ય જનની
ગૌરીં નમેદ્યો નુતામ્ ॥

૧ શ્રીભવાનીદેવી યા અન્નપૂર્ણા-મુઠ પ્રસિદ્ધ પોડશોપચારપૂજા ।
૨ શ્રીદુષ્ટિઠરાજગણેશ-મુઠ પ્રસિદ્ધ દ્વાપરપુષ્પજલચંદનલડૂનેવેદ ।
૩ જ્ઞાનવાપી-મુ. પ્રસિદ્ધ સ્નાન અથવા માર્જન કરીને દક્ષિણા આપવી ।
૪ શ્રીદણ્ડપાણી-મુઠ જ્ઞાનવાપી પાછળ પૂજન અને પ્રણામ કરીને
જ્ઞાનવાપીમાં જવું ૧ શ્રીમોદવિનાયક ૨ શ્રી પ્રમોદવિનાયક ૩
શ્રી સુમુખ વિનાયક ૪ શ્રી દુર્મુખ વિનાયક ૫ શ્રી ગણનાથ
વિનાયક-મુઠ જ્ઞાનવાપીની આસપાસ પૂજન કરવું ૬ શ્રીવિષ્ણુ
ભગવાન-મુઠ જ્ઞાનવાપીની પાસે ૭ શ્રી વિશ્વેશ્વર મુઠ પ્રસિદ્ધ
પ્રથમ પ્રણામ. પછી પંચામૃત સ્નાન. પછી શુદ્ધ ગંગાજલથી
સ્નાન કરવું. વસ્ત્ર, જનેઝી, ઉપવસ્ત્ર, ચન્દન, અક્ષત, બિલ્વપત્ર,
પુષ્પમાલા, ધૂપ, દીપ, નૈવેદ્ય, તામ્બૂલ, અત્તર. કર્પૂર આરતી, દક્ષિણા
યથાશક્તિ સ્તોત્ર પાઠ, રૂદ્રીપાઠ અને મંદિરની ૩ પરિક્રમા ૧૫
વાર હાથ જોડી પ્રણામ કરે, પછી નીચે લખેલા મંત્રથી સ્તુતિ કરે.

મંત્ર-જય વિશ્વેશ્વર વિશ્વાધાર વિશ્વરૂપ વિષ્ણુપ્રિય વામદેવ
મહાદેવ દેવાધિદેવ દિવ્યરૂપ દીનાનાથૈકશરણુદ શરણાગતવજ્રપંજર
સાધિતાબિલકાર્યં કાર્યાતીત કારણુકારણુ કામાદિતુલ્યદહન દાન-
વાંતકર દારિતાબિલદારિદ્ર્ય જિતેન્દ્રિયૈકગમ્ય કાશીસ્થસ્થાયરજ-
ગમનિવોલ્લસ્યક ત્રિદશાનાં નાયક કાશિકાપ્રિય નમસ્તે ૩ ઇત્યા-

હિનામળહુલેઃ સ્તોત્રેઃસ્તુત્વા પુનર્નમેત્ ॥ ૧૬ ॥ નિર્વાણમંડલં
સ્થિત્વા વિષ્ણું નત્વા પુનઃપુનઃ । દેવસ્ય દ્વિષ્ણુ ભાગે સાક્ષા
ન્મુક્તિઃ કરે સ્થિતા ॥ ૧૭ ॥ જ્ઞાનવાપીની પાસે મુક્તિમંડપમ
બેસી વારંવાર વિષ્ણુજીને યાદ કરવા જોઈએ.

શ્રીવિશ્વેશ્વરનું ધ્યાન.

જ્યોતિર્લિંગં વિભાવ્યાઘાવાપાતાલાત્સમુત્થિતં ॥ તન્મધ્ય
ભાવયેદેવં પંચવકત્રં ચતુર્ભુજં ॥ ષોડશાઞ્ઠં વરાભીતિપરશૂન્મૃગમેવ
ચ ॥ હૃદ્યાનં ચન્દ્રશિરસં ત્રિનેત્રકૃત્તિવાસસં ॥ નાનાકલ્પસમાયુક્તં
તસ્યાંકે ભુવનેશ્વરી ॥ ભાસ્વજ્જપાપ્રસૂનાભાં કુમારીં નવયૌવનાં ॥
પાશાંકુશવરાભીતિધારિણીં ચન્દ્રશેખરાં ॥ સર્વશ્રૃંગારવેષાઢયાં ધ્યાયે-
દેવં પરાંબિકાં ॥ લિંગસ્ય પાર્શ્વયોદ્યેયૌ બ્રહ્મવિષ્ણુસુરોત્તમૌ ॥ કુર્વા-
ણૌ તૌ સ્તુતિં શંભોઃ કરસંપુટશાલિનૌ ॥ લિંગસ્યોર્ધ્વં હંસરૂપં
ધ્યાયેદ્બ્રહ્માણુમવ્યયં લિંગાધસ્તાત્કોડરૂપં ધ્યાયેદ્વિષ્ણું સનાતન-
મિતિ ॥ શ્રીકાલભૈરવ-મુન્-ભૈરવભજન પ્રસિદ્ધ ૮ પરિક્રમા કરવી.
૯ શ્રીસ્વામી કાર્તિક-મુન્ બિન્દુમાધવઘાટ પૂજન । ૧૦ શ્રી કાશી
ભગવતી-મુન્ લલિતાઘાટપર । ૧૧ શ્રી મણિકર્ણિકાદેવી મુન્
પ્રસિદ્ધ મણિકર્ણિકા તીર્થ । ૧૨ શ્રીસંકટાજી ૧૩ વીરેશ્વર પ્રસિદ્ધ ।

(શ્રી કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૧ શ્લોક ૩)

મણિકર્ણ્યાં કૃતસ્નાનો મણિકર્ણીશવીક્ષણાત્ । જનની જઠરા-
વાસે વસતિં ન લભેન્નરઃ ॥ ૪ ॥ મણિકર્ણીશ્વરં લિંગમ્ પુરા
સંસ્થાપિતં મયા ॥ પ્રાગ્દારેતર્ગૃહસ્થાત્ર સમર્યૌ મોક્ષકાંક્ષિભિઃ
॥ ૪ ॥ શ્રીમણિકર્ણિકામહાતીર્થમાં સ્નાન કરીને શ્રીમણિકર્ણિકે-

શ્વર શિવ મોહલ્લા ગોમઠમાં છે. એ તેર દેવી દેવતા એનું નામ નિત્યયાત્રા છે. વિદેશિયોને પણ ઉચિત છે કે એ યાત્રા જરૂર કરે. એ યાત્રા નિત્ય કરવાથી માતાના પેટમાં વાસ નહિ થશે. ઉપર કાશીખણ્ડનું પ્રમાણ લખ્યું છે કે મોક્ષ થઈ જાય છે. શ્રીકાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૭માં લખ્યું છે કે મણિકર્ણિકા મોક્ષનું ભવન છે અને કેટલાક પુરાણોમાં મણિકર્ણિકા સમાન કોઈ તીર્થ, શ્રીશિવેશ્વરના સમાન સિદ્ધ, શ્રીગણેશના સમાન કોઈ નગરી નથી. જે દેવી દેવતાની પૂજા કરવી તેના વાહનની પૂજા પણ જરૂર કરવી જેમકે દેવીજીનું સિંહ, ગંગાજીનું વાહન મગર, શ્રી યમુનાજીનું કાચબો, શ્રીસરસ્વતીનું હંસ, ગણેશનું ઉંદર, શ્રી શિવજીનું વાહન નંદી, શ્રીવિષ્ણુ ભગવાનનું ગરૂડ, શ્રીબ્રહ્માજીનું હંસ, શ્રીભૈરવજીનું કુતરો, શ્રીસ્વામી કાર્તિકજીનું માર, એ સર્વે મહાશયોએ ખ્યાલ રાખવું જોઈએ. ઇતિ નિત્યયાત્રા ।

અનુક્રમયાત્રા ।

(શ્રીકાશીખણ્ડ અં ૧૦૦)

દ્રોપદાદિત્ય સું અક્ષૈવટ ।

દ્રોપદી સું અક્ષૈવટ ।

વિષ્ણુ સું-જ્ઞાનવાપીની પાસે ।

હરુડપાણી સું-જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।

મહેશ્વર સું જ્ઞાનવાપીના નૈઋત્યપીપરની નીચે અથવા મણિકર્ણિકા તીર્થની દક્ષિણ મઢીમાં.

કુંઠિરાજ મું પ્રસિદ્ધ ।
 જ્ઞાનવાપી મું પ્રસિદ્ધ ।
 નન્દિકેશ્વર મું જ્ઞાનવાપીની પૂવે ।
 તારકેશ્વર મું જ્ઞાનવાપીની પૂવે ।
 મહાકાલેશ્વર મું જ્ઞાનવાપીને અગ્નિ કોણે પીપળાની નીચે ।
 દણ્ડપાણી મું પ્રસિદ્ધ ।
 શ્રી વિશ્વેશ્વર મું પ્રસિદ્ધ ।
 શ્રી અન્નપૂર્ણા મું પ્રસિદ્ધ ।

ઇતિ અનુક્રમયાત્રા ।

આધા યાત્રા ।

આ યાત્રા ૮, ૯ યા ૧૪ તિથીએ કરવી.

- ૧ શ્રી પરમેશ્વરી સંકટા પ્રં બને તો નિત્ય હર્શન કરવા ।
- ૨ શ્રી સિદ્ધેશ્વરી પ્રં એજ જગ્યાએ દ્વિંગલ્લાજ, કલિમુગેશ્વર ।
- ૩ પીતામ્બરા દેવી પ્રસિદ્ધ ।
- ૪ શ્રી સરસ્વતી મું ગોમઠ ।
- ૫ શ્રી સીતલા મું કઠમિરીમલ્લની હવેલી પાસે સીતલા મલીમાં.
- ૬ શ્રી વાયત્રી મું વીરેશ્વરમાં.
- ૭ શ્રી ભુવનેશ્વરી મું લાહોરી ટોલ્લાના હરવાળા પર ।
- ૮ શ્રી સાવિત્રી મું ધર્મકૂપમાં વડની નીચે ।
- ૯ શ્રી મહાકાલી મું કાલિકા ગલી ।

નોટ—દેવતાએના મુકામ તેના નામેની સાથેજ છે.

- ૧૦ શ્રીઅન્નપૂર્ણા મું પ્રસિદ્ધ ।
- ૧૧ શ્રીત્રિપુરા લૈરવી દેવી મું ત્રિપુરાલૈરવી ।
- ૧૨ શ્રીદુર્ગાદેવી મું દુર્ગાકુન્ડ પર ।
- ૧૩ શ્રીરેણુકા મું રાની બડહરના બગીચા પાસે ।
- ૧૪ શ્રીકામાક્ષા લગવતી મું કમચ્છા પ્રસિદ્ધ ।
- ૧૫ શ્રીધૂપચણ્ડી મું નાટી આમલીની પાસે
- ૧૬ શ્રીવાગીશ્વરી મું બાબૂના બજારની પાસે ।
- ૧૭ શ્રીવારાણસી દેવી મું ત્રિલોચનઘાટ પર ।
- ૧૮ શ્રીકાશીદેવી મું લલિતાઘાટ પર । દ્વાદશીએ દર્શન ।
- ૧૯ શ્રીસિદ્ધલક્ષ્મી મું સિદ્ધવિનાયકની પાસે મણિકર્ણિકા પર ।
- ૨૦ શ્રી મણિકર્ણિકા દેવી મોક્ષ લક્ષ્મી પ્રસિદ્ધ મણિકર્ણિકા ।

ઇતિ આઘ્યાત્રા ।

અન્તર્ગૃહી યાત્રા ।

(ક્ષેત્રકૃત પાપનિવૃત્તિ બહુત ફલ । કાશી બણ્ડ અં ૧૦૦)
સ્નાન કરી નિત્યકર્મ કરી શ્રી વિશ્વેશ્વર થઇને મુક્તિમણ્ડપમાં
જઈ જ્ઞાનવાપીમાં માર્જન કરી સંકુલપ કરવો ૧ શ્રીમોહવિનાયક
૨ પ્રમોહવિનાયક ૩ સુમુખવિનાયક ૪ દુર્મુખવિનાયક ૫ શ્રી
ગણનાથવિનાયક (જ્ઞાનવાપીની આસપાસ છે) અને શ્રીવિશ્વેશ્વર-
ની પૂજા કરીને મણિકર્ણિકામાં સ્નાન કરી મૈન થઇને યાત્રા કરવી.

૧ મણિકર્ણિકા તીર્થાય નમઃ

૨ સિદ્ધવિનાયકાય નમઃ તત્રૈવ

- ૩ મણિકર્ણિકેશ્વરાય નમઃ મું ગોમઠ બર્હવાનના રાજાના
મકાનની પાસે ।
- ૪ શ્રી કમ્બદાશ્વતરાખ્યાં નમઃ મું તત્રૈવ ગોમઠ ।
- ૫ શ્રીવાસુકીશ્વરાય નમઃ મું સકટાણી દક્ષિણે ।
- ૬ શ્રી પર્વતેશ્વરાય નમઃ મું તત્રૈવ ।
- ૭ શ્રી ગંગાકેશવાય નમઃ મું લલિતાઘાટ ।
- ૮ શ્રી લલિતાદેવ્યે નમઃ । સમીપ ।
- ૯ શ્રીજ્વરાસન્બ્યેશ્વરાય નમઃ મું મીરઘાટ ।
- ૧૦ શ્રીસોમેશ્વરાય નમઃ મું માનમન્દીલ ।
- ૧૧ શ્રીદાલ્બ્યેશ્વરાય નમઃ મું માનમન્દીલ ।
- ૧૨ શ્રીશૂલટંકેશ્વરાય નમઃ મું દશાશ્વમેધઘાટ ।
- ૧૩ શ્રી વારાહેશ્વરાય નમઃ મું દશાશ્વમેધઘાટ ।
- ૧૪ શ્રી બ્રહ્મેશ્વરાય નમઃ મું બાલમકુન્ડનો ચૌહટ્ટે ।
- ૧૫ શ્રી અગસ્તીશ્વરાય નમઃ-મું અગસ્તકુન્ડા ।
- ૧૬ શ્રીકશ્યપેશ્વરાય નમઃ મું જંગમવાહી ।
- ૧૭ શ્રીહરિકેશ્વરાય નમઃ મું એજ જગ્યાએ.
- ૧૮ શ્રીવેદનાથ શિવાય નમઃ મું કોદંબની ચોકી
- ૧૯ શ્રીધ્રુવેશ્વરાય નમઃ મું મિસરપોખરા ।
- ૨૦ શ્રીગોકર્ણેશ્વરાય નમઃ કોદંબની ચોકી ।
- ૨૧ શ્રદ્ધાટંકેશ્વરાય નમઃ મું હડહા ।
- ૨૨ શ્રીઅસ્તિદ્વેપ તડાગાય નમઃ મું વેનિયાબાગ બગીચામાં ।
- ૨૩ શ્રીકીર્ત્તેશ્વરાય નમઃ મું હડહાપર ।
- ૨૪ શ્રીઆગ્રવાલેશ્વરાય નમઃ મું ગાંધીનગરમાં ।

- ૨૫ શ્રીચિત્રગુપ્તેશ્વરાય નમઃ મુઠ મછરહટ્ટા ।
 ૨૬ શ્રીચિત્રધંટાદુર્ગાયે નમઃ મુઠ ચંદ્રનઉની ગલી ।
 ૨૭ શ્રીપશુપતીશ્વરાય નમઃ મુઠ નન્દનસાવનો મહોદ્દે ।
 ૨૮ શ્રીપિતામહેશ્વરાય નમઃ મુઠ સીતલાગલીમાં ।
 ૨૯ શ્રીકલશેશ્વરાય નમઃ મુઠ નાગરોની બ્રહ્મપુરી ।
 ૩૦ શ્રીચન્દ્રેશ્વરાય નમઃ મુઠ સિદ્ધેશ્વરીમે ।
 ૩૧ શ્રીવીરેશ્વરાય નમઃ મુઠ સંકટાઘાટ પર ।
 ૩૨ શ્રીવિદ્યેશ્વરાય નમઃ મુઠ નીમવાલી બ્રહ્મપુરી ।
 ૩૩ શ્રીઅગ્નીશ્વરાય નમઃ મુઠ અગ્નીશ્વરઘાટ ।
 ૩૪ શ્રીઉપશાન્તીશ્વરાય નમઃ એજ જગ્યાએ ।
 ૩૫ શ્રીનાગેશ્વરાય નમઃ મુઠ ઘોસલાઘાટ ઉપર ।
 ૩૬ શ્રીહરિચન્દ્રેશ્વરાય નમઃ મુઠ સંકટાઘાટ ઉપર ।
 ૩૭ શ્રીચિન્તામણિવિનાયકાય નમઃ એજ જગ્યાએ ।
 ૩૮ શ્રીસેનાવિનાયકાય નમઃ મુઠ વલિષ્ઠેશ્વરના મંદિરમાં ।
 ૩૯ શ્રીવશિષ્ઠેશ્વરાય નમઃ એજ જગ્યાએ ।
 ૪૦ શ્રીવશિષ્ઠવામદેવાલ્યાં નમઃ એજ જગ્યાએ ।
 ૪૧ શ્રીકરુણેશ્વરાય નમઃ મુઠ લલિતાઘાટ ઉપર ।
 ૪૨ શ્રીત્રિસંધ્યેશ્વરાય નમઃ એજ જગ્યા પર
 ૪૩ શ્રીવિશાલાક્ષીગૌર્યે નમઃ મુઠ મીરઘાટ પર
 ૪૪ શ્રીધર્મશ્વરાય નમઃ મુઠ ધર્મરૂપમાં
 ૪૫ શ્રીવિશ્વબાહુકાયે નમઃ મુઠ એજ જગ્યાએ
 ૪૬ શ્રીઆશાવિનાયકાય નમઃ મુઠ મીરઘાટ હનુમાનજીમાં ।
 ૪૭ શ્રીવૃદ્ધાદિત્યાય નમઃ મુઠ મીરઘાટ પર ।

- ૪૮ શ્રીચતુર્વક્રેશ્વરાય નમઃ મું સંકરદત્તની ગુણી ।
 ૪૯ શ્રીબ્રહ્મીશ્વરાય નમઃ । પાસેજ
 ૫૦ શ્રીમનઃપ્રકાશેશ્વરાય નમઃ મું સાક્ષીવિનાયકમાં ।
 ૫૧ શ્રીધર્માન્દેશ્વરાય નમઃ મું કૌતવાલી ટોલા ।
 ૫૨ શ્રીચણ્ડાચણ્ડેશ્વરાય નમઃ મું કાલિકાગણી ।
 ૫૩ શ્રીભવાનીશક્ટરાજ્યાં નમઃ મું શુક્રેશ્વરની સામે ।
 ૫૪ શ્રીઅન્નપૂર્ણાયૈ નમઃ પ્ર૦ ।
 ૫૫ શ્રીહુંડિરાજય નમઃ પ્ર૦ ।
 ૫૬ શ્રીરાજરાજેશ્વરાય નમઃ મું જૈવિનાયકની પાસે ।
 ૫૭ શ્રીલાડ્ગુલીશ્વરાય નમઃ મું ખેવા બજારમાં
 ૫૮ શ્રી નંદુલીશ્વરાય નમઃ મું અક્ષૈવટમાં ।
 ૫૯ શ્રીપરાન્નેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।
 ૬૦ શ્રીપરદ્રવ્યેશ્વરાય નમઃ મું પાસેજ
 ૬૧ શ્રીનિબલદેશ્વરાય નમઃ મું પાસેજ
 ૬૨ શ્રીમાર્કંડેશ્વરાય નમઃ મું પાસેજ
 ૬૩ શ્રીઅપરેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીના ઉત્તર દરવાજા પર
 ૬૪ શ્રીગર્ગેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પૂર્વે પીપરની નીચે
 ૬૫ શ્રીજ્ઞાનવાપ્યૈ નમઃ-પ્ર૦
 ૬૬ શ્રીનન્દિકેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીમાં ।
 ૬૭ શ્રીતારકેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીમાં ।
 ૬૮ શ્રીમહાકાલેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પૂર્વે ।
 ૬૯ શ્રીહણ્ડપાણ્યૈ નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।
 ૭૦ શ્રીમહેશ્વરાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીના નૈઋત્યકોણે પીપરની નીચે

- ૭૧ શ્રી મોક્ષેશ્વરાય નમઃ સુ૦ પાસેજ ।
 ૭૨ શ્રીવીરભદ્રેશ્વરાય નમઃ સુ૦ જ્ઞાનવાપીની વાયુકોણે ।
 ૭૩ શ્રીઅવિમુક્તેશ્વરાય નમઃ સુ૦ જ્ઞાનવાપીને ઉત્તર દરવાજે ।
 ૭૪ શ્રીમોહવિનાયકાય નમઃ સુ૦ જ્ઞાનવાપીની આસપાસ
 ૭૫ શ્રીપ્રમોહવિનાયકાય નમઃ
 ૭૬ શ્રીસુમુખવિનાયકાય નમઃ ।
 ૭૭ શ્રીદુર્મુખવિનાયકાય નમઃ ।
 ૭૮ શ્રીગણનાથવિનાયકાય નમઃ ।
 ૭૯ શ્રીવિશેશ્વરાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૮૦ શ્રીઅન્નપૂર્ણાયે નમઃ પ્રસિદ્ધ પૂજન શ્રીમુક્તિમણ્ડમાં મૌન
 વિસર્જન ।

પ્રાર્થના મંત્ર ।

અંતર્ગૃહસ્ય યાત્રેયં યથાવદ્ધા મયા કૃતા ॥ ન્યૂનાતિરિક્તયા
 શંભુઃ પ્રીયતામનયા વિભુઃ ॥ મુક્તિમણ્ડપમાં બેસીને શ્રીવિષ્ણુ
 યા શ્રી સદાશિવજીને યાદ કરો ભૂરસી બ્રાહ્મણોને આપવી અને
 યાત્રા કરાવનાર બ્રાહ્મણને ભોજન દક્ષિણા આપવી. ઇતિ.

અથ નવ ગૌરી યાત્રા ।

પ્રતિમાસે શુકલતૃતીયાયાં સૌભાગ્યકૃત્વં ૮ યા ૯ ને દીને ।
 (શ્રીકાશીખણ્ડ અધ્યાય ૧૦૦ માં)

૧ શ્રીમુખનિર્માલિકાગૌર્યે નમઃ સુ૦ ગાયઘાટ હનુમાનજીનાં
 મંદિરમાં.

૨ શ્રીગોપ્રેક્ષતીર્થાય નમઃ સુ૦ ગૌ ઘાટ ।

- ૩ શ્રીજ્યેષ્ઠાગૌર્યે નમઃ મુન્ન ભૂતભૈરવ જ્યેષ્ઠાવાખ્યે નમઃ ।
- ૪ શ્રીસૌભાગ્યગૌર્યે નમઃ મુન્ન ગિરવેશ્વરમાં ।
- ૫ શ્રીશ્રંગારગૌર્યે નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપીના ઉત્તર દરવાજા પર
મૂર્તિ ગુપ્ત સ્થાન પૂજન ।
- ૬ શ્રીવિશાલાક્ષ્મીગૌર્યે નમઃ મુન્ન મીરઘાટ પર ।
- ૭ શ્રીવિશાલા તીર્થાય નમઃ મુન્ન મીરઘાટ પર ।
- ૮ શ્રીલલિતાગૌર્યે નમઃ મુન્ન લલિતાઘાટ પર ।
- ૯ શ્રીલલિતા તીર્થાય નમઃ તેજ જગ્યાએ ।
- ૧૦ શ્રીભવાની ગૌર્યે નમઃ મુન્ન કાલિકાગલી શુક્રેશ્વરની પશ્ચિમે ।
- ૧૧ શ્રીભવાની તીર્થાય નમઃ તેજ જગ્યાએ ।
- ૧૨ શ્રીમંગલાગૌર્યે નમઃ મુન્ન પંચગંગા પર ।
- ૧૩ શ્રીત્રિંદુ તીર્થાય નમઃ મુન્ન પંચગંગાપર ।
- ૧૪ શ્રીમહાલક્ષ્મીગૌર્યે નમઃ મુન્ન લક્ષ્મીકુણ્ડ અથવા તીર્થ ।

ધર્મ નવગૌરી યાત્રા ॥

અથ પટ્પંચાશદ્વિનાયક ગણેશ યાત્રા ।

(કાશી ખણ્ડ અધ્યાય ૫૯) પ્રતિમાસે ચતુર્થ્યાં સર્વે વિધન
નિવૃત્તિ ફલં અઙ્ગારક દિને પ્રાપ્તે ચતુર્થી વા ચતુર્દશી ॥ ષષ્ઠિ-
વર્ષ સહસ્રાણાંતરકર્તા ચિન્હતે ફલં ॥૧॥

- ૧ શ્રીઅર્ક વિનાયકાય નમઃ મુન્ન લોલાર્કની પૂર્વે ગંગા તટપર ।
- ૨ શ્રીદુર્ગા વિનાયકાય નમઃ મુન્ન દુર્ગાકુણ્ડ ।

- ૩ શ્રીભીમચંદ્રી વિનાયકાય નમઃ મુન્ ભીમચંદ્રી ।
 ૪ શ્રીદેહલી વિનાયકાય નમઃ મુન્ ચૌખંદ્રી ગામ ।
 ૫ શ્રીઉદ્ડ વિનાયકાય નમઃ મુન્ ભુઇલી ગામમાં
 ૬ શ્રીપાશપાણી વિનાયકાય નમઃ મુન્ સદર ખજાર ।
 ૭ શ્રીખર્વ વિનાયકાય નમઃ મુન્ વરુણાસંગમ આદિકેશવની પાસે ।
 ૮ શ્રીસિદ્ધિ વિનાયકાય નમઃ મુન્ મણિકર્ણિકા પર ।

ઇતિ પ્રથમાવરણં ।

અથ દ્વિતીયાવરણમ્ ।

- ૯ શ્રીભગ્નોદર વિનાયકાય નમઃ મુન્ ભલીઘાટ કેદારેશ્વરની પાસે ।
 ૧૦ શ્રીકૂટદન્ત વિનાયકાય નમઃ મુન્ કૃમિકુણ્ડ ઉપર ।
 ૧૧ શ્રીશાલટંક વિનાયકાય નમઃ મહુવાહીહર ।
 ૧૨ શ્રીકૂળમાણ્ડ વિનાયકાય નમઃ મુન્ કુલવરિયા ગામમાં ।
 ૧૩ શ્રામુણ્ડ વિનાયકાય નમઃ મુન્ ત્રિલોચન પર વારાણસી
 દેવીની પાસે ।
 ૧૪ શ્રીવિકટદ્વિજ વિનાયકાય નમઃ મુન્ ધૂપચંદ્રીમાં નાટી
 આમલીની પાસે ।
 ૧૫ શ્રીરાજપુત્ર વિનાયકાય નમઃ મુન્ ત્રિલોચન વારાણસીની પાસે ।
 ૧૬ શ્રીપ્રણવ વિનાયકાય નમઃ ત્રિલોચનઘાટ હિરણ્યગર્ભેશ્વરમાં ।

ઇતિ દ્વિતીયાવરણં ।

અથ ત્રિતીયાવરણમ્ ।

- ૧૭ શ્રીવક્રતુણ્ડ વિનાયકાય નમઃ મુન્ રાણામહલમાં, એને સર-
 સ્વતી વિનાયક કહે છે ।

- ૧૮ શ્રીએકદન્ત વિનાયકાય નમઃ મુન્નિગાલીતોલા પુષ્પદંતેશ્વરમાં ।
 ૧૯ શ્રીત્રિમુખ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિગરા પર ।
 ૨૦ શ્રીપદ્મસ્ય વિનાયકાય નમઃ મુન્નિપિશાચમોચન પર ।
 ૨૧ શ્રીહરમ્ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિપિશાચમોચનની પાસે બાલ-
 મિઠના દીલા પર ।
 ૨૨ શ્રીવિઘ્નરાજ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિચિત્રકોટના તળાવપર ।
 ૨૩ શ્રીવરહ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિપ્રહલાદઘાટની સડક પર ।
 ૨૪ શ્રીમોહકપ્રિય વિનાયકાય નમઃ મુન્નિત્રિલોચન પર આદિ
 સહાદેવમાં ।

ઇતિ તૃતીયાવરણમ્ ।

અથ ચતુર્થાવરણમ્ ।

- ૨૫ શ્રીઅભયવિનાયકાય નમઃ મુન્નિદશારવમેધઘાટ ચૂલટ'કે-
 રવરની પાસે ।
 ૨૬ શ્રીસિંહતુણ્ડ વિનાયકાય નમઃ દશારવમેધદેયાના પ્રદેશવરમાં ।
 ૨૭ શ્રીકૃષ્ણિતાક્ષ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિલક્ષ્મીકુણ્ડ પર ।
 ૨૮ શ્રીક્ષિપ્ર પ્રસાદન વિનાયકાય નમઃ મુન્નિપિતૃકુણ્ડ પર ।
 ૨૯ શ્રીચિન્તામણિ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિઘશરગંગી પર ।
 ૩૦ શ્રીદન્તહસ્ત વિનાયકાય નમઃ મુન્નિખડેગણેશ પર ।
 ૩૧ શ્રીપિચ્છિંડલ વિનાયકાય નમઃ મુન્નિપ્રહલાદ ઘાટ પર ।
 ૩૨ શ્રીદ્વિપુલ્ક વિનાયકાય નમઃ મુન્નિત્રિલોચનમાં વારાણસી
 દેવીની પાસે ।

ઇતિ ચતુર્થાવરણમ્ ।

અથ પાંચમાવરણમ્ ।

- ૭૩ શ્રીસ્થૂલકન્ત વિનાયકાય નમઃ મુ૦ માનમંદિર સોમેશ્વરના દ્વાર પર ।
- ૭૪ શ્રીકલિપ્રિય વિનાયકાય નમઃ મુ૦ મનઃપ્રકામેશ્વરમાં ।
- ૭૫ શ્રીચતુર્દન્ત વિનાયકાય નમઃ મુ૦ દુવેશ્વરમાં ।
- ૭૬ શ્રીદ્વિમુખ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ સૂર્યકુણ્ડ પર ।
- ૭૭ શ્રીજ્યેષ્ઠ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ જ્યેષ્ઠેશ્વરમાં ।
- ૭૮ શ્રીરાજ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ મછરહટ્ટા ભારભૂતેશ્વરમાં ।
- ૭૯ શ્રી કાલવિનાયકાય નમઃ મુ૦ રામઘાટ પર ।
- ૮૦ શ્રીનાગેશ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ ઘોસલાઘાટ નાગેશ્વરમાં ।

ઇતિ પંચમાવરણમ્ ।

અથ ષષ્ઠાવરણમ્ ।

- ૮૧ શ્રી મણિકર્ણ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ મણિકર્ણિકા પર પોલી-સચોકીના સટે ।
- ૮૨ શ્રીઆશા વિનાયકાય નમઃ મુ૦ મીરઘાટ પર હનુમાનજીના મંદિરમાં ।
- ૮૩ શ્રીસૃષ્ટિ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ કાલિકાગલીમાં ।
- ૮૪ શ્રીયક્ષ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ દુર્ઢિરાજ ગણેશની પાસેના મકાનમાં ।
- ૮૫ શ્રીગજકર્ણુ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ કેતવાલી પુરા ઇશાનેશ્વરમાં ।
- ૮૬ શ્રીચિત્રઘટ વિનાયકાય નમઃ મુ૦ ચાંદનીચૌક ।
- (શ્રી સ્થૂલજંઘવિનાયકાય૦)

૪૭ શ્રીમિત્ર વિનાયકાય નમઃ સુ૦ મંગલાગૌરીની પાસે ।

૪૮ શ્રીમંગલ વિનાયકાય નમઃ સુ૦ આત્માવીરેશ્વરમાં ।

ઇતિષષ્ઠાવરણમ્ ।

અથ સપ્તમાવરણમ્ ।

૪૯ શ્રીમોહવિનાયકાય નમઃ સુ૦ જ્ઞાનવાપીની આસપાસ ।

૫૦ શ્રીપ્રમોહ વિનાયકાય નમઃ

૫૧ શ્રીસુમુખ વિનાયકાય નમઃ

૫૨ શ્રીદુર્મુખ વિનાયકાય નમઃ

૫૩ શ્રીગણનાથ વિનાયકાય નમઃ

૫૪ શ્રીજ્ઞાન વિનાયકાય નમઃ

૫૫ શ્રીદ્વાર વિનાયકાય નમઃ સુ૦ નીલકંઠ જૈવિનાયક ।

૫૬ શ્રીઅવિમુક્ત વિનાયકાય નમઃ સુ૦ અવિમુક્તેશ્વરની પાસે
વિશ્વનાથમાં ।

ઇતિ સપ્તમાવરણમ્ ॥

ઇતિ પદ્મપંચાશદ્ધિનાયક યાત્રા ॥

અથ સપ્તઋષિ યાત્રા ।

પ્રતિમાસે પંચમ્યાં વિશેષયોગે ઋષિપંચમી ચ સવધર્મકૃત
પુણ્યફલમ્ (શ્રી કાશી ખંડ અધ્યાય ૧૮ માં.)

૧ શ્રીઅત્રીશ્વરાય નમઃ સુ૦ ગોકર્ણતીર્થની પૂર્વે ।

૨ શ્રીમરીચીશ્વરાય નમઃ સુ૦ નાગકુવાની પાસે ।

- ૩ શ્રીમરીચીકુંડાય નમઃ મુન્ન નાગકુવાની પાસે ।
- ૪ શ્રીપુલહેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સ્વર્ગ દ્વારના પશ્ચિમમાં પ્રદ્ધનાલ ।
- ૫ શ્રીપુલસ્ત્યેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સ્વર્ગદ્વાર પ્રદ્ધનાલ ।
- ૬ શ્રીઅંગિરેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સ્વર્ગદ્વાર પર અથવા જંગમવાડી ।
- ૭ શ્રીવસિષ્ઠેશ્વરાય નમઃ મુન્ન વરુણાસંગમના કીનારે અથવા સંકટાની પાસે ।
- ૮ શ્રીહત્વીશ્વરાય નમઃ મુન્ન વરુણાપાર ।

(બીજા મતથી)

- ૧ શ્રીઅંગિરેશ્વરાય નમઃ મુન્ન પ્રદ્ધનાલ સ્વર્ગદ્વારની પાસે ।
- ૨ શ્રીમાર્કંડેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ગડગા ગોમતી સંગમ કેથીમાંવ, સહુર બીતર જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે હવડપાણીની પાસે ।
- ૩ શ્રીકશ્યપેશ્વરાય નમઃ મુન્ન જંગમવાડીમાં ।

હતિ સમન્તપિયાત્રા ।

અથ દ્વાદશાદિત્ય યાત્રા ।

પ્રતિમાસે બળ્હી યા સપ્તમીઞ્ચ રવો ચ સર્વ રોગભયનિવૃત્તિઃ પ્રમાણમ્ ॥ ૧ ॥ બળ્હી સપ્તમી સંયોગે વારુચ્યેદં શુભાનિ । સંયોગોયંપદ્મકો નામ સહસ્રાકંઞ્ચુદ્ધેઃ સમઃ ॥૧॥ રવિવારે રવેયાત્રાબળ્હ-માંવારવિસંચુલ્લ । તથૈવ રવિસપ્તમ્યાં ક્ષયાં દોષાપનુત્તર્યૈ ॥૨॥

- ૧ શ્રીલોભાકાંય નમઃ મુન્ન ભદ્રેની ।
- ૨ શ્રીઉત્તરાકાંય નમઃ મુન્ન અલ્પપુરમાં ।

- ૩ શ્રીસામ્બાદિત્યાય નમઃ સૂર્યકુણ્ડમાં ।
- ૪ શ્રીદુપદાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ અક્ષેવટનીસમીપમાં ।
- ૫ શ્રીમયૂખાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ મંગલાગૌરીમાં ।
- ૬ શ્રીખખેલકાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ ત્રિલોચનપર કામૈશ્વરના દ્વાર પર ।
- ૭ શ્રીઅરૂણાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ ત્રિલોચનમહાદેવની પાછળ ।
- ૮ શ્રીવૃદ્ધાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ મીરઘાટ પર ।
- ૯ શ્રીકૈશવદિત્યાય નમઃ આદિકૈશવ વરૂણાસંગમ ।
- ૧૦ શ્રીવિમલાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ જંગમવાડીમાં ।
- ૧૧ શ્રીગંગાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ લલિતાઘાટ પર ।
- ૧૨ શ્રીયમાદિત્યાય નમઃ મુન્ડ યમ ઘાટપર ।

ઇતિ દ્વાદશાદિત્ય યાત્રા ।

અથ અષ્ટ મહાભૈરવ યાત્રા ।

પ્રતિમાસે અષ્ટમ્યાં ચતુર્દશ્યાં રવૌ ભોમે ઠાયો । ક્ષેત્રકૃત-
પાપનિવૃત્તિઃ ॥ પ્રમાણમ્-અષ્ટમ્યાં ચ ચતુર્દશ્યાં રવિભૂમિજવાસરૈ ।
કૃત્વા ભૈરવીયાત્રાં કૃતપાપૈર્ન લિખ્યતે ॥ ૧ ॥ (શ્રી કાશી ખજુર
અધ્યાય ૭૨ મે.)

- ૧ શ્રીરૂરભૈરવાય નમઃ મુન્ડ હનુમાનઘાટ યા ભોમઠમાં ।
- ૨ શ્રીચણ્ડભૈરવાય નમઃ મુન્ડ દુર્ગાકુણ્ડ પર ।
- ૩ શ્રીઅગ્નિતાંત્રભૈરવાય નમઃ મુન્ડ વૃદ્ધમહામાં ।

- ૪ શ્રીકાપાલી ભૈરવાય નમઃ લાટભૈરવ (કપાલીભૈરવ)
 ૫ શ્રી ક્રોધભૈરવાય નમઃ મુઠ કામાક્ષીમાં ।
 ૬ શ્રીઉન્મત્તભૈરવાય નમઃ મુઠ ભીમચણ્ડીની પાસે સડક પર ।
 ૭ શ્રીસંહારભૈરવાય નમઃ મુઠ પાટનદવાંજે ત્રિલોચન ।
 ૮ શ્રીભીષણ ભૈરવાય નમઃ મુઠ ભૂતભૈરવની પાસે ।

ઈતિ અષ્ટ મહાભૈરવ યાત્રા ।

અથ નવદુર્ગા યાત્રા ।

પ્રતિમાસે અષ્ટમ્યાં ચતુર્દશ્યાં ભૌમવારે વિશેષતઃ ॥ સંપૂ-
 જ્યા સતતં કાશ્યાં દુર્ગા દુર્ગાત્રિનાથિની । નવરાત્રે પ્રયત્નેન
 પ્રત્યહં સા અમર્ચિતા । નાશયિષ્યતિ વિન્ધૌધાનં સુમતિં ચ પ્રદા-
 સ્યતિ ॥ મહાપૂજાપહારૈશ્ચ મહાબલિનિદેહનૈઃ ॥ દદાત્યભીષ્ટદાં
 સિદ્ધિં દુર્ગા કાશ્યાં ન સંશયઃ ॥ પ્રતિ સંવત્સરં તસ્યાઃ કાશ્યાં
 યાત્રા પ્રયત્નતઃ ॥ શારદા નવરાત્રય સકુટુમ્બૈઃ શુભર્ચિભિઃ ॥
 યો ન સાંવત્સરીં યાત્રાં દુર્ગાયાઃ કુરુને કુર્ધીઃ ॥ કાશ્યાં વિઘ્નસહ-
 આણિ ત સ્યસ્યુશ્ય પદેપદે ॥ દુર્ગાકુડેનરઃ આત્વા સર્વદુર્ગાતિ-
 હારિણીં ॥ દુર્ગાં સંપૂજ્ય વિધિવત્ નવજન્માદ્યમુત્સર્જેત ॥
 (શ્રી કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૭૨મા)

કાશીપુરીમાં દરેક સંવતના ચૈત્ર સુદો ૧ના નવરાત્ર અથવા
 આસો સુદો ૧ના નવરાત્રની પૂજા વિધિ પ્રમાણે કરવાથી જે અનેક
 વિઘ્ન સંવત્સરમાં થવાવાલા છે તે નવદુર્ગાની પૂજા, દુર્ગાકુણ્ડનું

સ્નાન અથવા માજન કરવાથી સર્વે દ્વંદ્વ થઈ જાય છે અને જન્મની દુર્ગતિથી છુટી જાય છે, એમ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૭૨ માં લખ્યું છે-

- ૧ શ્રીશૈલપુત્રી દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ મહિયાઘાટ પર ।
- ૨ શ્રીબ્રહ્માચારિણી દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ દુર્ગાઘાટ પર ।
- ૩ શ્રીચિત્રધંટા દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ ચિત્રધંટાની ગલી ।
- ૪ શ્રીકૂમાંડાખ્ય દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ દુર્ગાકુણ્ડ પર ।
- ૫ શ્રીસ્કન્દમાતા દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ વાગેશ્વરી દેવી ।
- ૬ શ્રીકાત્યાયની દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ આત્માવીરેશ્વરમાં ।
- ૭ શ્રીકાલરાત્રી દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ કાલિકા ગલીમાં ।
- ૮ શ્રીમહાગૌરી દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ શ્રીસંકટાજી છે અને અન્ન-
પૂર્ણા પશ્ય । •
- ૯ શ્રીસિદ્ધિદા દુર્ગાયૈ નમઃ સુઃ સિદ્ધેશ્વરીજી છે.

પોતપોતાની શક્તિ પ્રમાણે પૂજનવિધિ, યગ-ચામૃત સ્નાન, શુદ્ધ ગંગાજલ, કે નદીનું કે કુવાના જલથી સ્નાન કરાવવું જોઈએ. વસ્ત્ર ઉપવસ્ત્ર, રક્તાચન્દન કે અખીલ લાગવું, લાલ ફૂલ અથવા ઝતુફૂલ, અક્ષત, ધૂપ, દીપ, દૂપૂની આર્તી, નેવેલ હલવો અથવા મિઠાઈ, ફલ, બલિદાન, નારિયેલની દક્ષિણા, પુષ્પાંજલી પાઠ કરવો, જપ કરવો, સ્તુતી કરવી. પછી પરિક્રમા ૬, પછી બને તો નિત્ય હવન, તર્પણ, કુમારી બટુકલોજન કરાવવું, નવરાત્ર પૂરા થવે અવશ્ય હવન, તર્પણ, કુમારી બટુકનું

લોજન, બ્રાહ્મણ લોજન કરાવવું જોઈએ અને હક્ષિણુ આપી પરિક્રમા ૫ કરવી અથવા ૬ પરિક્રમા કરવી, પ્રાર્થના કરવી, પછી સકુટુમ્બ લોજન કરવું. સર્વ મંગલ વિધન નિવૃત્તિ થુમ્બ ॥

અથ સપ્તપુરી યાત્રા ।

વસન્તાદિકૃતૌ સર્વયાત્રા ફલં । (શ્રી કાશી રહસ્ય અધ્યાય ૧૩માં)

- ૧ શ્રીમથુરાયે નમઃ નકખીઘાટ વસન્તકૃતૌ ।
- ૨ શ્રીઅયોધ્યાતીર્થાય નમઃ મુન્ડ રામેશ્વરમાં શ્રોમમાં કૃતૌ ।
- ૩ શ્રીદ્વારવતી તીર્થાય નમઃ મુન્ડ શંખધારા વર્ષાકૃતૌ ।
- ૪ શ્રી વિષ્ણુકાંચી તીર્થાય નમઃ મુન્ડ પગ્ગચત્રંગાપર શરદકૃતૌ ।
- ૫ શ્રી અવંતિકા તીર્થાય નમઃ મુન્ડ વૃદ્ધઅલમાં હેમન્તકૃતૌ ।
- ૬ શ્રીહરિદ્વાર તીર્થાય નમઃ મુન્ડ અસ્સીસંગમ શિશિરકૃતૌ ।
- ૭ શ્રીકાશીદેવ્યે નમઃ મુન્ડ લલિતા ઘાટ પર પ્રતિમાસે દ્વાદશ્યાં ।

ઈતિ સપ્તપુરીયાત્રા ।

અથ એકાદશમહાર્દ્ર યાત્રા ।

પ્રતિમાસે ક્ષેત્રાચ્ચાટનભયનિવૃત્તિ (શ્રીકાશીખવડે અધ્યાય ૧૦૦માં)

- ૧ શ્રીઆમ્બીપ્રકુષ્ઠકાય નમઃ ઇસરગંગી ।
- ૨ શ્રીઆમ્બીમેશ્વરાય નમઃ મુન્ડ જામેશ્વર પ્રસિદ્ધ ઇસરગંગીની પાસે ।

- ૩ શ્રીઉર્વશીશ્વરાય નમઃ મુન્નિ અવસાનગંજના બગીચામાં ।
- ૪ શ્રીનકુલીશ્વરાય નમઃ મુન્નિ અક્ષૌવટમાં ।
- ૫ શ્રીભારભૂતેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ રાજા દર્વાજામાં ।
- ૬ શ્રીલાંગુલેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ ખેવાબજારમાં ।
- ૭ ત્રિપુરાન્તકેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ સિંગરાજ દિલ્લા પર ।
- ૮ શ્રીમનઃપ્રકામેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ સાક્ષીવિનાયકમાં ।
- ૯ શ્રીપ્રતિકામેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ શાક્ષીવિનાયકમાં ।
- ૧૦ શ્રીમહાલસેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ કાલિકાગલીમાં ।
- ૧૧ શ્રીતિલપર્ણેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ દુર્ગાકુંડ પર ।

ઇતિ એકાદશ મહાદ્રવયાત્રા ।

અથ પ્રભુવેશ્વરાદિ—

ચતુર્દશ મહાલિંગ યાત્રા ।

જેને બેતાલીસ લિંગની યાત્રા કહે છે. પ્રતિમાસે ચતુર્દશમાં શિવલોક પ્રાપ્તિકર્ત્ત (શ્રી કાશીખણ્ડે અધ્યાય-૭૨)

- ૧ શ્રીમત્સ્યોદરીતીર્થે સ્નાન મુન્નિ પ્રસિદ્ધ ।
- ૨ શ્રીકામેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ મન્દોદરીની પૂર્વે ત્રિલોચન બજારમાં ।
- ૩ શ્રીઓઠારેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ કોઈલા બજારમાં ।
- ૪ શ્રીત્રિવિષ્ટપ તોથાય નમઃ મુન્નિ ત્રિલોચનઘાટ સ્નાન ।
- ૫ શ્રીત્રિલોચનેશ્વરાય નમઃ મુન્નિ ત્રિલોચન બજાર ।
- ૬ શ્રીઆદિ મહાદેવાય નમઃ મુન્નિ ત્રિલોચનેશ્વરની પૂર્વે ।

- ૭ શ્રીકૃત્તિવાસેશ્વરાય નમઃ મુન્ન વૃદ્ધકાલની પાસે ।
 ૮ શ્રી રત્નેશ્વરાય નમઃ મુન્ન વૃદ્ધકાલની સડકે પર ।
 ૯ શ્રીકેદારેશ્વરાય નમઃ મુન્ન હાડાના બાગમાં ।
 ૧૦ શ્રીધર્મશ્વરાય નમઃ મુન્ન મીરઘાટ પર ।
 ૧૧ શ્રીવીરેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સંકટાઘાટ પર ।
 ૧૨ શ્રીકામેશ્વરાય નમઃ મુન્ન મચ્છોદરીની પૂર્વે ।
 ૧૩ શ્રીવિશ્વકર્મેશ્વરાય નમઃ મુન્ન હનુમાન કાટકની ઉત્તરે ।
 ૧૪ શ્રીમણિકર્ણિકેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ગૌમઠરાજાવડે વાળે ।
 ૧૫ શ્રી અવિમુક્તેશ્વરાય નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપી ।
 ૧૬ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ ।

ઇતિ પ્રણવેશ્વરાદિ ચતુર્દશ મહાલિંગ યાત્રા ।

અથ અમૃતેશ્વરાદિ—

ચતુર્દશ મહાલિંગ યાત્રા ।

પ્રતિમાસે ચતુર્દશ્યાં યાત્રા મોક્ષ પ્રાપ્તિ રૂપે ।

- ૧ શ્રીઅમૃતેશ્વરાય નમઃ મુન્ન પ્રદ્યુમ્નાલ
 ૨ શ્રીતારકેશ્વરાય નમઃ મુન્ન મણિપ્રણિકા ઘાટ જનાના ઘાટની પાસે ।
 ૩ શ્રીજ્ઞાનેશ્વરાય નમઃ મુન્ન લાહોરી ટોલા ધનીરામ ખત્રીના
 મકાનમાં ।
 ૪ શ્રીકરુણેશ્વરાય નમઃ મુન્ન લલિતાઘાટ પર ।
 ૫ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપી ।

- ૬ શ્રીસ્વર્ગદેવેશ્વરાય નમઃ મુન્ન પ્રહ્લાનાલ સ્વર્ગદેવીમાં ।
- ૭ શ્રીબ્રહ્મેશ્વરાય નમઃ મુન્ન બાલમકુન્દના ચક્રલામાં ।
- ૮ શ્રીલાંગુલીશ્વરાય નમઃ મુન્ન ખોવા બજારમાં ।
- ૯ શ્રીવૃદ્ધકાલેશ્વરાય નમઃ મુન્ન વૃદ્ધકાલમાં ।
- ૧૦ શ્રીચણ્ડીશ્વરાય નમઃ મુન્ન પેલિસ લેનમાં ।
- ૧૧ શ્રીવૃષેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ગોરખનાથનો ટીલો ।
- ૧૨ શ્રીનંદિકેશ્વરાય નમઃ મુન્ન જાનવાપીમાં ।
- ૧૩ શ્રીમહેશ્વરાય નમઃ મુન્ન મણિકર્ણિકેશ્વરની પાસે ।

ઇતિ અમૃતેશ્વરાદિ ચતુર્દશ મહાલિંગ યાત્રા ।

અથ શેલેશ્વરાદિ—

ચતુર્દશ મહાલિંગ યાત્રા ।

પ્રતિમાસે કૃષ્ણ ચતુર્દશ્યાં કાર્યા ।

- ૧ શ્રીશેલેશ્વરાય નમઃ મુન્ન મઢિયાઘાટ ।
- ૨ શ્રીસંગમેશ્વરાય નમઃ મુન્ન વરૂણાસંગમ ।
- ૩ શ્રીસ્વર્ત્તિનેશ્વરાય નમઃ મુન્ન રાજઘાટ પર ।
- ૪ શ્રીમધ્યમેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ગંદાકિનીની ઉત્તરે ।
- ૫ શ્રીહિરણ્યગર્ભેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ત્રિલોચનઘાટ પર ।
- ૬ શ્રીધ્યાનેશ્વરાય નમઃ મુન્ન કેતવાલી ટોલા ।
- ૭ શ્રીગોપ્રેક્ષેશ્વરાય નમઃ મુન્ન લાલઘાટ પર ગૌરીશંકર ।
- ૮ શ્રીવૃષભધ્વજાય નમઃ મુન્ન કપિલધારા ।

- ૯ શ્રીઉષશાન્તીશ્વરાય નમઃ મુન્ અગ્નીશ્વરઘાટ પર ।
 ૧૦ શ્રીભયેષ્ઠેશ્વરાય નમઃ મુન્ કાશીપુરમાં ।
 ૧૧ શ્રીનિવાસેશ્વરાય નમઃ મુન્ ભૂતભૈરવ ।
 ૧૨ શ્રીશુકેશ્વરાય નમઃ મુન્ કાલિકાગલી ।
 ૧૩ શ્રીબ્યાધેશ્વરાય નમઃ મુન્ ભૂતભૈરવ પર ।
 ૧૪ શ્રીજમ્બુકેશ્વરાય નમઃ મુન્ મોટા ગણેશની પાસે ।

ઇતિ શૈલેશ્વરાદિ ચતુર્દશલિંગ યાત્રા ।

અથ અષ્ટમહાલિંગ યાત્રા ।

(શ્રીકાશીખણ્ડે અધ્યાય ૧૦૦) સહજ અપરાધ દોષ નિવૃત્તિ
 પ્રતિમાસે ચતુર્દશ્યાં ।

- ૧ શ્રીદક્ષેશ્વરાય નમઃ મુન્ વૃહદકાલમાં ઉત્તર તરફ ।
 ૨ શ્રીપાર્વતીશ્વરાય નમઃ મુન્ ત્રિલોચન-આદિ મહાદેવીની પાસે ।
 ૩ શ્રીપશુપતીશ્વરાય નમઃ મુન્ નંદવસાવનો મં
 ૪ શ્રીગંગેશ્વરાય નમઃ મુન્ જ્ઞાનકાપી ખીયરની નીચે ।
 ૫ શ્રીનર્મદેશ્વરાય નમઃ મુન્ ત્રિલોચન પર ।
 ૬ શ્રીગણેશ્વરાય નમઃ મુન્ મંગલાગૌરીમાં ।
 ૭ શ્રીસતીશ્વરાય નમઃ વૃહદકાલની સડક પર રત્નેશ્વરની પાસે ।
 ૮ શ્રીતારકેશ્વરાય નમઃ મુન્ મણિકર્ણિકા ઘાટ પર ।

ઇતિ અષ્ટમહાલિંગ યાત્રા ।

१ श्रीगङ्गननायै नमः सु० महाराष्ट्र उद्दयपुरनो राज्या महेश
 योशष्टी योगिनी योशष्टी घाट ।

२ श्रीगृप्तास्यायै नमः ११

४ श्रीकृष्णाय नमः ॥

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ श्रीहयग्रीवाय नमः ॥

७ श्रीवाराहे नमः सु० मानमन्दिरघाट पर ।

८ श्रीशरभाननाये नमः सु० राधाभक्तमां ।

६ श्रीविष्णुभक्तये नमः ॥

૧૦ શ્રીશિવરાવાયે નમઃ

૧૧ શ્રીમયૂયં નમઃ સુઠ લક્ષ્મી કુણ્ડ પર ।

१२ श्रीविष्णवे नमः सु० राधा महर्षि ।

१३ श्रीअष्टवक्रप्रभै नमः   ,   ,

१४ श्रीछोटाराक्ष्यै नमः   "   "

૧૫ શ્રીકૃષ્ણાય નમઃ   ”   ”

१६ श्रीविष्णुदेवनायै नमः   ”   ”

૧૭ શ્રીશુક્રોદયે નમઃ ૧૭ ૧૧

१८ श्रीवसिष्ठऋषये नमः   "   "

१६ श्रीशिवहंप्राये नमः ॥ ॥

૨૦ શ્રીવાનરાનનાયૈ નમઃ મુ૦ રાણા મહલમાં ।

૨૧ શ્રીઋક્ષાક્ષૈ નમઃ   ”   ”

૨૨ શ્રીકેકરાક્ષૈ નમઃ   ”   ”

૨૩ શ્રીબૃહત્તુણ્ડાયૈ નમઃ   ”   ”

૨૪ શ્રીસુરાપ્રિયાયૈ નમઃ   ”   ”

૨૫ શ્રીકપાલહસ્તાયૈ નમઃ   ”   ”

૨૬ શ્રીરક્તાક્ષૈ નમઃ   ”   ”

૨૭ શ્રીશુક્રયૈ નમઃ   ”   ”

૨૮ શ્રીશૈન્યૈ નમઃ   ”   ”

૨૯ શ્રીકપોતિકાયૈ નમઃ   ”   ”

૩૦ શ્રીપાશ હસ્તાયૈ નમઃ   ”   ”

૩૧ શ્રીદણ્ડહસ્તાયૈ નમઃ ।

૩૨ શ્રીપ્ર-ણૈયૈ નમઃ શ્રી ચણ્ડવિક્રમાયૈ નમઃ ।

૩૩ શ્રીશિશુધન્યૈ નમઃ ।

૩૪ શ્રીપાપહૃત્યૈ નમઃ

૩૫ શ્રીકાક્ષૈ નમઃ ।

૩૬ શ્રીરૂધિરપાયિન્યૈ નમઃ ।

૩૭ શ્રીવસાધયાયૈ નમઃ ।

૩૮ શ્રીગર્ભમક્ષાયૈ નમઃ ।

૩૯ શ્રીશવહસ્તાયૈ નમઃ ।

૪૦ શ્રીચાંત્રમાલિન્યૈ નમઃ ।

૪૧ શ્રીસ્થૂલકેશ્યૈ નમઃ ।

૪૨ શ્રીબૃહત્કુક્ષ્યૈ નમઃ ।

- ૪૩ શ્રીસપ્તમ્યાયૈ નમઃ ।
 ૪૪ શ્રીપ્રિતવાહનાય નમઃ ।
 ૪૫ શ્રીહંદશ્ચક્રાયૈ નમઃ ।
 ૪૬ શ્રીકાંચ્યૈ નમઃ ।
 ૪૭ શ્રીમૃગશીપાયૈ નમઃ ।
 ૪૮ શ્રીવૃષાનનાયૈ નમઃ ।
 ૪૯ શ્રીવ્યાત્તાસ્યાયૈ નમઃ ।
 ૫૦ શ્રીધૂમનિસ્વાસાયૈ નમઃ ।
 ૫૧ શ્રીવ્યોમકચરણાયૈ નમઃ ।
 ૫૨ શ્રીચિદ્વંદસ્યૈ નમઃ ।
 ૫૩ શ્રીતાપિન્યૈ નમઃ ।
 ૫૪ શ્રીશોષિણ્યૈ નમઃ ।
 ૫૫ શ્રીદૃષ્ટ્યૈ નમઃ ।
 ૫૬ શ્રીકોટ્યૈ નમઃ ।
 ૫૭ શ્રીસ્થૂક્ષ્ણાસિકાયૈ નમઃ ।
 ૫૮ શ્રીવિવત્પ્રભાય નમઃ ।
 ૫૯ શ્રીભલાકાસ્યાયૈ નમઃ ।
 ૬૦ શ્રીમાર્ગાયૈ નમઃ ।
 ૬૧ શ્રીકટપૂતનાયૈ નમઃ ।
 ૬૨ શ્રીઅદ્વાદ્વાસાયૈ નમઃ ।
 ૬૩ શ્રીકામાક્ષાયૈ નમઃ મું કામાક્ષા ।
 ૬૪ શ્રીમૃગલોચનાયૈ નમઃ મું રાણા મહલ્લભાં ।
 શ્રી ચતુઃષ્ટીદેવ્યૈ નમઃ મું વિનાયતેકી યોં તથા ચૈં સઠ્ઠીઘાટ ।
 ઇનિ ચતુઃષ્ટિ યોગિની યાત્રા ।

અથ પંચતીર્થી યાત્રા ।

શિવરૂપત્વ કૃત્તં । (શ્રી કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૮૪માં) નિત્ય
સ્નાન નિત્ય કર્મ રીતે આરંભ કરવો.

- ૧ શ્રીઅસીસંગમ સ્નાન પૂજનમ્ ।
- ૨ શ્રીઅસીસંગમાય નમઃ સમીપે ।
- ૩ શ્રીઅસીમાધવાય નમઃ સુઃ અસ્સી તુલસીઘાટની પાસે ।
- ૪ દ્વાત્રિવિઠ્ઠમાય નમઃ સમીપે ।
- ૫ શ્રીસંગમૈશ્વરાય નમઃ સુઃ રાની સુરસરના મંદિરના દ્વારપર ।
- ૬ શ્રીલોલકાય નમઃ સુઃ લહેનીમાં ।

(દશાશ્વમેધ)

- ૧ શ્રીદશાશ્વમેધતીર્થે સ્નાનં ।
- ૨ શ્રીદશાશ્વમેધેશ્વરાય નમઃ । બહી સીતલામા ।
- ૩ શ્રીમન્ત્રીદેવ્યે નમઃ સુઃ વિશ્વનાથ પહાના મકાનમાં ।
- ૪ શ્રીશૂલટ કેશ્વરાય નમઃ સુઃ પાસેના ઘાટપર ।
- ૫ શ્રીઅદિવારાકાય નમઃ સુઃ રામમંદિરની પાસે ।
- ૬ શ્રીસોમૈશ્વરાય નમઃ સુઃ માનમંદિરમાં ।
- ૭ શ્રીબ્રહ્મલયેશ્વરાય નમઃ સુઃ સમીપમાં ।
- ૮ શ્રીવ્યાગમાધવાય નમઃ સુઃ માનમંદિરમાં ૫૦ લક્ષ્મીનારા-
યણના મકાનમાં ।

(શ્રીવરુણાતીથે' સ્નાનમ્)

- ૧ શ્રીવરુણાતીથાય નમઃ સુઃ વરુણાસંગમ ।
- ૨ શ્રીઆદિકેશવાય નમઃ સુઃ વરુણાસંગમ ।
- ૩ શ્રીસંગમૈશ્વરાય નમઃ સુઃ નોયે મન્દિરમાં વરુણાસંગમ ।
- ૪ શ્રીખર્વ વિનાયકાય નમઃ સુઃ કિલાપર ।
- ૫ શ્રીકેશવાદિત્યાય નમઃ આદિકેશવના મન્દિરમાં ।
- ૬ શ્રીશ્વેતદ્વીપતીથાય નમઃ સુઃ સમીપમાં ।
- ૭ શ્રીજ્ઞાનકેશવાય નમઃ સુઃ સમીપમાં ।
- ૮ શ્રીનક્ષત્રેશ્વરાય નમઃ સુઃ સમીપમાં ।
- ૯ શ્રીવેદેશ્વરાય નમઃ સુઃ સમીપમાં ।

(પંચગંગા સ્નાન પૂજન)

- ૧ શ્રીપંચગંગાતીથાય નમઃ ।
- ૨ શ્રીબિન્દુમાધવાય નમઃ સુઃ પંચગંગાઘાટ પર ।
- ૩ શ્રીગભસ્તીશ્વરાય નમઃ સુઃ મંજલાગૌરીમાં ।
- ૪ શ્રીમંડુગલાગૌર્યે નમઃ સુઃ પ્રસિદ્ધ ।
- ૫ શ્રીમણિકર્ણિકાતાથાય નમઃ સ્નાન ।
- ૬ શ્રીમણિકર્ણિકાયે નમઃ પૂજન ।
- ૭ શ્રીસિદ્ધિ વિનાયકાય નમઃ સમીપમાં ।
- ૮ શ્રીમણિકર્ણિકેશ્વરાય નમઃ સુઃ ગેમકે રાજા બહવાનવા મહાનની પાસે ।
- ૯ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।

- ૧૦ શ્રીઅક્ષપૂજાયૈ નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૧ શ્રીજ્ઞાનવાખ્યે નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૨ શ્રીદણ્ડપાણ્યે નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।
 ૧૨ શ્રીમુક્તિમંડપાય નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપીની પાસે વિશ્વામ
 દક્ષિણા ભૂર્સી પ્રાણજ્ઞાને વિષ્ણુ સ્મરણ ।

ઇતિ પંચ તીર્થી યાત્રા ।

અથ સર્વલિંગ યાત્રા ।

સર્વસિદ્ધિઃ (શ્રી કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૩૩)

- ૧ શ્રીકૃતિવાસેશ્વરાય નમઃ (ભિર) મુન્ન હરતીર્થ પર ।
 ૨ શ્રીઝઙ્ગારેશ્વરાય નમઃ (શિખા) મુન્ન કોમલા બજાર ।
 ૩ શ્રીત્રિલોચનેશ્વરાય નમઃ । (નેત્ર) મુન્ન ત્રિલોચન બજાર ।
 ૪ શ્રીગોકર્ણેશ્વરાય નમઃ (કર્ણ) મુન્ન ગોકર્ણ ।
 ૫ શ્રીભારભૂતેશ્વરાય નમઃ (કર્ણ) મુન્ન રાજા દરવાજા ।
 ૬ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મુન્ન (જમણે હાથે)
 ૭ શ્રીઅવિમુક્તેશ્વરાય નમઃ મુન્ન (વામભુજા) વિશ્વેશ્વરમાં ।
 ૮ શ્રીધર્મેશ્વરાય નમઃ (વામભુજા) મુન્ન ધર્મકૂપમાં ।
 ૯ શ્રીમણ્ડિકર્ણેશ્વરાય નમઃ મુન્ન (દક્ષિણભુજા) ગોમઠ ।
 ૧૦ શ્રીકાલેશ્વરાય નમઃ (ચરણ) મુન્ન દણ્ડપાણીની ગલીમાં ।
 ૧૧ શ્રીકપર્દેશ્વરાય નમઃ (ચરણ) મુન્ન પિશાય ભોજન પર ।
 ૧૨ શ્રીનયેઠેશ્વરાય નમઃ (નિતમ્બ) મુન્ન કાશીપુરા ।

- ૧૩ શ્રીમધ્યમેશ્વરાય નમઃ (નાભિ) મું મૈઠાજિનથી ઉત્તરે ।
- ૧૪ શ્રીમહાદેવાય નમઃ (જટા) મું ત્રિલોચનની પાસે ।
- ૧૫ શ્રીશ્રુતીશ્વરાય નમઃ (સિરભૂષણ) મું રત્નેશ્વરની પાસે ।
- ૧૬ શ્રીચન્દ્રેશ્વરાય નમઃ (હૃદય) મું સિદ્ધેશ્વરી ।
- ૧૭ શ્રીવીરેશ્વરાય નમઃ મું (આત્મા) સંતાની પાસે ।
- ૧૮ શ્રીકેદારેશ્વરાય નમઃ (ત્રિંગ) મું પ્રસિદ્ધ ।
- ૧૯ શ્રીશુકેશ્વરાય નમઃ (બીજ) મું કાલિકાગલી ।

અથ કાશ્યાં ઉત્તરદિગ્ યાત્રા ।

અનેક જન્મ પાપનિવૃત્તિ ।-

- ૧ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મું પ્રસિદ્ધ ।
- ૨ શ્રીહણ્ડપાણ્યે નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।
- ૩ શ્રીમુક્તિમણ્ડપાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીમાં ।
- ૪ શ્રીમોહાદિ પંચવિનાયકેભ્યો નમઃ મું જ્ઞાનવાપીમાં ।
- ૫ શ્રીજ્ઞાનવાપ્યૈ નમઃ ।
- ૬ શ્રીલાંગુલીશ્વરાય નમઃ મું ખોવા બજાર ।
- ૭ શ્રીપશુપતીશ્વરાય નમઃ મું નન્દનસાહુનો મહેલ ।
- ૮ શ્રીપિતામહેશ્વરાય નમઃ મું સાતલાગલીમાં ।
- ૯ શ્રીકલ્પશેશ્વરાય નમઃ મું મોમઠ ।
- ૧૦ શ્રીચંદ્રપાયાય નમઃ મું ત્રિલેશ્વરીયાં ।

- ૧૨ શ્રીસિદ્ધેશ્વરીદેવ્યૈ નમઃ સમીપમાં ।
 ૧૩ શ્રીવિઘ્નેશ્વરાય નમઃ મું એજ જગ્યાએ બ્રહ્મપુરીમાં ।
 ૧૪ શ્રીકલિયુગેશ્વરાય નમઃ મું સિદ્ધેશ્વરીમાં ।
 ૧૫ શ્રીઆત્માવીરેશ્વરાય નમઃ મું સંકટાળની હક્ષિણે ।
 ૧૬ શ્રીમંગલેશ્વરાય નમઃ મું ગમજ જગ્યા પર ।
 ૧૭ શ્રીબુધેશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૧૮ શ્રીપર્વતેશ્વરાય નમ મું સેંધિયા ઘાટ પર ।
 ૧૯ શ્રીવાયુકીશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૨૦ શ્રીબૃહસ્પતીશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૨૧ શ્રીવસિષ્ઠવામદેવાભ્યાં નમઃ મું સંકટાળની પૂર્વે ।
 ૨૨ શ્રીચાગ્નવલ્ક્યેશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૨૪ શ્રીકૃષ્ણેશ્વરાય નમઃ મું સંકટાળથી પૂર્વ મંદિરની બાહર ।
 ૨૪ શ્રીહરિચન્દ્રેશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૨૫ શ્રીચમ્રેશ્વરાય નમઃ મું ચમ્રઘાટ પર ।
 ૨૬ શ્રીચમતીયાય નમઃ મું સમીપમાં ગંગામાં પૂજન ।
 ૨૭ શ્રીસંકટા પરમેશ્વરી દેવ્યૈ નમઃ મું ચમ્રઘાટ પર ।
 ૨૮ શ્રીવિન્ધવાસિન્યૈ નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૨૯ શ્રીનાગેશ્વરાય નમઃ મું ઘોસલા ઘાટ પર ।
 ૩૦ શ્રીઉપશાન્તીશ્વરાય નમઃ મું અમીશ્વરઘાટ પર ।
 ૩૧ શ્રીઅગ્નીશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।
 ૩૨ શ્રીગભસ્તીશ્વરાય નમઃ મું મંગલાગૌરીમાં ।
 ૩૩ શ્રીમંગલાગૌર્યૈ નમઃ પ્રસિદ્ધ
 ઉકટેશાય નમઃ મું બાલાઘાટ પર ।

- ૩૫ શ્રીખિન્દુમાધવાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૩૬ શ્રીપંચગંગા (કિરણાધૂતપાપા ગંગા યમુના સરસ્વતી) ।
 ૩૭ શ્રીપંચગંગેશ્વરાય નમઃ મુન્ન પંચગંગાપર ।
 ૩૮ શ્રીદુગ્ધવિનાયકાય નમઃ મુન્ન દ્ધવિનાયક પર ।
 ૩૯ શ્રીધિવિનાયકાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૦ શ્રીધૃતવિનાયકાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૧ શ્રીમધુવિનાયકાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૨ શ્રીશર્કરા વિનાયકાય નમઃ સમીપમાં ।
 ૪૩ શ્રીઆમર્દકેશ્વરાય નમઃ મુન્ન કાઠની હવેલીની નીચે ।
 ૪૪ શ્રીકાલ્પમાધવાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૫ શ્રીપાપલક્ષ્મણેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૬ શ્રીકાલભૈરવાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૪૭ શ્રીહરુડપાણ્યે નમઃ મુન્ન હંડપાણી ગલીમાં ।
 ૪૮ શ્રીમહાકાલેશ્વરાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૪૯ શ્રીધનધાન્યેશ્વરાય નમઃ મુન્ન રતન કુટાકની પાસે ।
 ૫૦ શ્રીત્રિલોચનેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ત્રિલોચનગંજ ।
 ૫૧ શ્રીકામ્બેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ત્રિલોચનગંજમાં ।
 ૫૨ શ્રીમત્સ્યોદરી તીર્થાય નમઃ મુન્ન મછોદરી ।
 ૫૩ શ્રીઓંકારેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ઓઈલા બજારમાં ।
 ૫૪ શ્રીતારકુરુડ તીર્થાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૫૫ શ્રીસુમન્તેશ્વરાય નમઃ મુન્ન હનુમાન ફાટક પર ।
 ૫૬ શ્રીજ્યોત્સ્નાચન તીર્થાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૫૭ શ્રીપાપમોચન તીર્થાય નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।

- ૫૮ શ્રીકપાલમોચન તીર્થાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૫૯ શ્રીકુલસ્તભાય નમઃ સુઠ લાટલેરવની પાસે ।
 ૬૦ શ્રીઐતર્ણીતીર્થાય નમઃ સુઠ વૈતરણીથી પશ્ચિમે ।
 ૬૧ શ્રીવૈતર્ણી તીર્થાય નમઃ સુઠ પ્રસિદ્ધ ।
 ૬૨ શ્રીશૈલેશ્વરાય નમઃ સુઠ મઢિયાઘાટ પર ।
 ૬૩ શ્રીશૈલપુત્રી દુર્ગાયે નમઃ સુઠ મઢિયાઘાટ પર ।
 ૬૪ શ્રીહુંડનમુંડનગણાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૬૫ શ્રીઉત્તરાર્કકુણ્ડાય નમઃ સુઠ વકરિયાકુણ્ડ ।
 ૬૬ શ્રીઉત્તરાર્કાય નમઃ સુઠ અલધપુરા ।
 ૬૭ શ્રીકર્કોટક તીર્થાય નમઃ સુઠ નાગકુવા ।
 ૬૮ શ્રીજ્વરહરેશ્વરાય નમઃ સુઠ વાગેશ્વરીની પાસે ।
 ૬૯ શ્રીસિદ્ધેશ્વરાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૦ શ્રીવાગેશ્વરીદેવ્યે નમઃ સુઠ પ્રસિદ્ધ જા.પુ. - જ્વર ।
 ૭૧ શ્રીશિવગંગા તીર્થાય નમઃ સુઠ ઇશ-ગંગી
 ૭૨ શ્રીઅગ્નીદેશ્વરાય નમઃ સુઠ પ્રસિદ્ધ જાગેશ્વર- મહાદેવ ।
 ૭૩ શ્રીજૈગીષ્ઠ્ય ઋષિગુહાયે નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૪ શ્રીચંદ્રમૃત્યુહરેશ્વરાય નમઃ સુઠ મૃત્યુગજ્ય પ્રસિદ્ધ ।
 ૭૫ શ્રીવૃદ્ધકાલેશ્વરાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૬ શ્રીમહાકાલેશ્વરાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૭ શ્રીહત્તેશ્વરાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૮ શ્રીધન્વન્તરીશ્વરાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।
 ૭૯ શ્રીમણિપ્રહીપકુંડાય નમઃ સુઠ દુલ્લીગઢધ ।
 ૮૦ શ્રીમણિપ્રહીપનાગાય નમઃ સુઠ વૃદ્ધકાલની પાસે ।

- ૮૧ શ્રીઅસિતાદુર્ગલૈરવાય નમઃ સુ૦ પાસે ।
 ૮૨ શ્રીકૃત્તિવાસેશ્વરાય નમઃ સુ૦ હરતીર્થની પાસે ।
 ૮૩ શ્રીરત્નેશ્વરાય નમઃ સુ૦ વૃદ્ધકાલની સડકપર ।
 ૮૪ શ્રીરત્નચૂડ તીર્થાય નમઃ સુ૦ સમીપમાં ।
 ૮૫ શ્રીઅંબિકેશ્વરાય નમઃ સુ૦ સમીપમાં ।
 ૮૬ શ્રીહંસ તીર્થાય નમઃ સુ૦ હરતીર્થ પ્રસિદ્ધ ।
 ૮૭ શ્રીમન્દાકિની તીર્થાય નમઃ સુ૦ પ્રસિદ્ધ ।
 ૮૮ શ્રીહૃષીકેશવાય નમઃ સુ૦ મધ્યમેશ્વરમાં ।
 ૮૯ શ્રીમધ્યમેશ્વરાય નમઃ સુ૦ સમીપમાં ।
 ૯૦ શ્રીજગ્નુકેશ્વરાય નમઃ સુ૦ મોટા ગણેશ પર ।
 ૯૧ શ્રીમહારાજ વિનાયકાય નમઃ સુ૦ મોટા ગણેશ ।
 ૯૨ શ્રીસિદ્ધ્યૃકેશ્વરાય નમઃ સુ૦ એજ જગ્યા પર ।
 ૯૩ શ્રીકન્દુકેશ્વરાય નમઃ સુ૦ ભૂતલૈરવ પર ।
 ૯૪ શ્રીજૈગીશંચગુહાયે નમઃ સુ૦ બાબૂના બજાર આગળ ।
 ૯૫ શ્રીભૂતલૈરવાય નમઃ સુ૦ ભૂતલૈરવ ।
 ૯૬ શ્રીજયેઠાગાયે નમઃ સુ૦ ભૂતલૈરવની પાસે ।
 ૯૭ શ્રીજયેઠેશ્વરાય નમઃ સુ૦ પાસે ।
 ૯૮ શ્રીજયેઠ વિનાયકાય નમઃ સુ૦ સમીપમાં ।
 ૯૯ શ્રીકાશીદેવ્યે નમઃ સુ૦ લલિતાઘાટ પર ।
 ૧૦૦ શ્રીસમુદ્રરૂપાય નમઃ સુ૦ કાશીપુરા સડકપર શ્રી આશા-
 દેવ્યે નમઃ
 ૧૦૧ શ્રીધંટાકર્ણેશ્વરાય નમઃ સુ૦ કણ્ઠધંટા પર ।
 ૧૦૨ શ્રીધંટાકર્ણ તીર્થાય નમઃ સુ૦ કણ્ઠધંટા પર ।

- ૧૦૩ શ્રીમહોદરગણાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૧૦૪ શ્રીદ્વાર વિનાયકાય નમઃ મુન્ જોવિનાયક બ્રહ્મનાભ ।
 ૧૦૫ શ્રીદુંઢિરાજ ગણેશાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૦૬ શ્રીઅન્નપૂર્ણાયે નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૦૭ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।

॥ મતિ ઉત્તરદિગ્ યાત્રા ॥

અથ કાશ્યાં દક્ષિણદિગ્ યાત્રા ।

સાચુજયકૃતિ કલમ્ ।

- ૧ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૨ શ્રીઅવિમુક્તેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૩ શ્રીશુક્રેશ્વરાય નમઃ મુન્ કાલિકાગલીમાં ।
 ૪ શ્રીશુક્રપાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૫ શ્રીકાલિકાયે નમઃ મુન્ કાલીકાગલી ।
 ૬ શ્રીચણ્ડી ચણ્ડેશ્વરાબ્યાં નમઃ મુન્ પાસેજ કાલિકાગલીમાં ।
 ૭ શ્રીધર્મશ્વરાય નમઃ મુન્ ધર્મરૂપમાં ।
 ૮ શ્રીધર્મરૂપાય નમઃ મુન્ પાસેજ ।
 ૯ શ્રીવિશ્વભાદ્રકાદે નમઃ મુન્ સમીપમાં ।

૧૧ શ્રીવિશાલા દેવ્યે ન મુન્ મીરઘાટ પર ।

૧૨ શ્રીઆશા વિનાયકાય નમઃ મું હનુમાનજીના મંદિરમાં
મીરઘાટ ।

૧૩ શ્રીવૃદ્ધાદિત્યાય નમઃ મું મીરઘાટ પર ।

૧૪ શ્રીઆનન્દલૈરવાય નમઃ મું સમીપની ગલીમાં ।

૧૫ શ્રીત્રિપુરલૈન્વી દેવ્યે નમઃ મું ત્રિપુરલૈરવો પર ।

૧૬ શ્રીવારાહીદેવ્યે નમઃ વારાહી ઘાટ પર ।

૧૭ શ્રીરામેશ્વરાય નમઃ મું માનમન્દિલઘાટ પર ।

૧૮ શ્રીસોમેશ્વરાય નમઃ મું માનમન્દિલઘાટ પર ।

૧૯ શ્રીહાલક્યેશ્વરાય નમઃ મું સમીપમાં ।

૨૦ લક્ષ્મીનારાયણાભ્યાં નમઃ મું માનમન્દિલ પર ।

૨૧ શ્રીપ્રયાગમાધવાય નમઃ મું માનમન્દિલ ગલીમાં ।

૨૨ શ્રીસંકર્ષણતીર્થાય નમઃ મું માનમન્દિલ ઘાટ ।

૨૩ શ્રીશૂલટંકેશ્વરાય નમઃ મું દશાશ્વમેધ ઘાટપર ।

૨૪ શ્રીદશાશ્વમેધ તીર્થાય નમઃ મું દશાશ્વમેધ ઘાટપર ।

૨૫ શ્રીઆદિવારાહેશ્વરાય નમઃ મું દશાશ્વમેધ રામ મંદિરની
પાસે ।

૨૬ શ્રીદશાશ્વમેધેશ્વરાય નમઃ મોટી શીતલાજીમાં દશાશ્વમેધ ।

૨૭ શ્રીબન્દીદેવ્યે નમઃ મું દશાશ્વમેધ વિશ્વનાથ પંડાના
મઠાનમાં ।

૨૮ શ્રીસીતલાદેવ્યે નમઃ મું દશાશ્વમેધ પર ।

૨૯ શ્રીગજનનાદિ ચતુઃ પંક્તિ યોગિન્યે નમઃ મું ચૌસઠીઘાટ પર
રાણામઠલ ।

- ૩૦ શ્રીકૃષ્ણ ગોપાલાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૩૧ શ્રીપાતાલેશ્વરાય નમઃ મુન્ બંગાલી ટોલામાં ।
 ૩૨ શ્રીપુષ્પદન્તેશ્વરાય નમઃ સમીપમાં ।
 ૩૩ શ્રીગરુડેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૩૪ શ્રીતિલ્લાંડેશ્વરાય નમઃ મુન્ પાંડેની હવેલીમાં ।
 ૩૫ શ્રીરેવાતીર્થાય નમઃ મુન્ રેવડીતલાવજ છે ।
 ૩૬ શ્રીમાનસરોવર તીર્થાય નમઃ મુન્ માનસરોવરજ ।
 ૩૭ શ્રીહંસેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૩૮ શ્રી હેમેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૩૯ શ્રીરૂપમાડુગદેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૪૦ શ્રીચિત્રગ્રીવાદેવ્યે નમઃ મુન્ કેદારજીમાં ।
 ૪૧ શ્રીગૌરીકુંડાય નમઃ મુન્ કેદારઘાટ પર ।
 ૪૨ શ્રીકેદારેશ્વરાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૪૩ શ્રીચિન્તામણિ ગણેશાય નમઃ મુન્ અવધ ।
 ૪૪ શ્રીહનુમાનાય નમઃ મુન્ હનુમાનઘાટ પર (મોટા હનુમાન)
 ૪૫ શ્રીહનુપ્રહીશ્વરાય નમઃ મુન્ હનુમાનઘાટ પર ।
 ૪૬ શ્રીરામેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૪૭ શ્રીગમચન્દ્રાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૪૮ શ્રીવિદ્યકુણ્ડાય નમઃ મુન્ સુનહટિયા ।
 ૪૯ શ્રીકૂટહન્તવિનાયકાય નમઃ મુન્ કૃમીકુંડ પર ।
 ૫૦ શ્રીસ્વર્ણેશ્વરાય નમઃ મુન્ બાદશાહજંગમાં ।
 ૫૧ શ્રીસ્વર્ણેશ્વરીદેવ્યે નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૫૨ શ્રીહયગ્રીવતીર્થાય નમઃ મુન્ સિવાલાઘાટ ઉપર ।

- ૫૩ શ્રીહયગ્રીવેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૫૪ શ્રીપારાશરેશ્વરાય નમઃ મુન્ લોલાક' પર ।
 ૫૫ શ્રીઅમરેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૫૬ શ્રીઅર્ધવિનાયકાય નમઃ મુન્ લોલાક' પર ।
 ૫૭ શ્રીલોલાકીય નમઃ મુન્ ભઠેની પર ।
 ૫૮ શ્રીઅસીસંગમાય નમઃ મુન્ પસિદ્ધ ।
 ૫૯ શ્રીઅસીમાધવાય નમઃ મુન્ અરસી પર ।
 ૬૦ શ્રીપુષ્કરતીર્થીય નમઃ મુન્ ગુહરઠાસના સ્થાનની પાસે ।
 ૬૧ શ્રીસ્થાણુવીશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૬૨ શ્રીકુશ્મેત્ર તીર્થીય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૬૩ શ્રીરણ્ણરત્નભાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૬૪ શ્રીમહામાયાદેવ્યે નમઃ દુર્ગાંત્ર મુન્ દુર્ગાકુણ્ડ પર ।
 ૬૫ શ્રીકુકુટેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૬૬ શ્રીદ્વારેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૬૭ શ્રીદુર્ગાકુણ્ડાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ દુર્ગાકુંડ પર ।
 ૬૮ શ્રીદુર્ગાયે નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ દુર્ગાકુંડ પર ।
 ૬૯ શ્રીઅરાટિકાદેવ્યે નમઃ મુન્ મુકુટકુણ્ડપર ।
 ૭૦ શ્રીમુકુટેશ્વરાય નમઃ સમીપમાં ।
 ૭૧ શ્રીદ્વારાવતીતીર્થીય નમઃ મુન્ શંખધારા ।
 ૭૨ શ્રીદ્વારાવતીશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૭૩ શ્રીદુર્વાસાશ્રમયે નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૭૪ શ્રીકૃષ્ણરૂક્મિણીબ્યાં નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૭૫ શ્રીવૈજનાથાય નમઃ મુન્ સમીપમાં કામાક્ષાપર ।

- ૭૬ શ્રીકામાક્ષાદેવ્યે નમઃ મુન્ બટુક સેરવની પાસે ।
 ૭૭ શ્રીબટુકભૈરવાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૭૮ શ્રીરામેશ્વરાય નમઃ મુન્ રામકુણ્ડપર ।
 ૭૯ શ્રીરામકુણ્ડાય નમઃ મુન્ રામકુણ્ડ પ્રસિદ્ધ ।
 ૮૦ શ્રીલવેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૮૧ શ્રીકુશેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૮૨ શ્રીમહાલક્ષ્મીતીર્થાય નમઃ મુન્ લક્ષ્મીકુણ્ડ ।
 ૮૩ શ્રીમહાલક્ષ્મીદેવ્યે નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૮૪ શ્રીસૂર્યકુણ્ડાય નમઃ મુન્ સૂર્યકુણ્ડ ।
 ૮૫ શ્રીસાંવાદિત્યા નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૮૬ શ્રીદ્વિમુખ વિનાયકાય નમઃ મુન્ સૂર્યકુણ્ડ પર ।
 ૮૭ શ્રીદીપ્તાશક્રત્યે નમઃ મુન્ સૂર્યકુણ્ડ પર ।
 ૮૮ શ્રી ગોદાવરી તીર્થાય નમઃ મુન્ ગુદોલિંગા ।
 ૮૯ ગૌતમેશ્વરાય નમઃ મુન્ ગુદોલિંગા પર ।
 ૯૦ શ્રીત્ર્યમ્બકેશ્વરાય નમઃ મુન્ તિલોકનાથ ।
 ૯૧ શ્રીસમુદ્રેશ્વરાય નમઃ મુન્ નવી સડક પર ।
 ૯૨ શ્રીકોટિલિંગેશ્વરાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ખાસકાટક ।
 ૯૩ શ્રીમનઃપ્રકામેશ્વરાય નમઃ મુન્ સમીપમાં ।
 ૯૪ શ્રીસાક્ષી વિનાયકાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૯૫ શ્રીદુર્ધિરાજગણેશાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૯૬ શ્રીનેમિષારણ્ય તીર્થાય નમઃ મુન્ મિથપોખરા ।
 ૯૭ શ્રીઅન્નપૂર્ણાયે નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ ।
 ૯૮ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ મુન્ પ્રસિદ્ધ

ઇતિ દક્ષિણદિગ્યાત્રા ।

અથ વિષ્ણુયાત્રા ।

એકાદશ્યાં અનન્ત ક્ષણ ।

- ૧ શ્રીઆદિકેશવાય નમઃ મુન્ન વરૂણાસંગમ પર ।
- ૨ શ્રીતાલ્પકેશવાય નમઃ મુન્ન આદિકેશવની સાથે ।
- ૩ શ્રીઆદિત્યકેશવાય નમઃ મુન્ન વરૂણા પર ।
- ૪ શ્રીગંગાકેશવાય નમઃ મુન્ન લક્ષ્મીતાઘાટ પર ।
- ૫ શ્રી જ્ઞાનકેશવાય નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપી પર ।
- ૬ શ્રીનારદકેશવાય નમઃ મુન્ન નારદઘાટ પર ।
- ૭ શ્રીનિર્વાણકેશવાય નમઃ મુન્ન લોલાર્ક પર ।
- ૮ શ્રીવલ્લીકેશવાય નમઃ મુન્ન ગુપ્ત જલમાં પૂજન ।
- ૯ શ્રીવામનકેશવાય નમઃ મુન્ન વરૂણા પર ।
- ૧૦ શ્રીમૃગુકેશવાય નમઃ મુન્ન ગોલાઘાટ પર ।
- ૧૧ શ્રીભીષ્મકેશવાય નમઃ મુન્ન વૃદ્ધકાલની પશ્ચિમે ।
- ૧૨ શ્રીત્રિભુવનકેશવાય નમઃ મુન્ન સ્થાન ગુપ્ત ।
- ૧૩ શ્રીકૃષ્ણકેશવાય નમઃ મુન્ન લેદેની પર ।
- ૧૪ શ્રીગરુડકેશવાય નમઃ સ્થાન ગુપ્ત ।
- ૧૫ શ્રી પ્રહ્લાદકેશવાય નમઃ મુન્ન પ્રહ્લાદઘાટ પર ।
- ૧૬ શ્રીભુવનકેશવાય નમઃ મુન્ન હશાસ્વમેધ ઘાટ પર બન્દીદેવીના મંદિરમાં ।

શ્રીવારુણમૂર્તિ ।

- ૧ શ્રીયજ્ઞવારાહાય નમઃ સ્થાન ગુપ્ત જલમાં પૂજન ।
- ૨ શ્રીકૌઠાવારાહાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

- ૩ શ્રીધરજી વારાહાય નમઃ મુન્ન કશાસ્વમેધ ઘાટપર પ્રયાગે-
શ્વરની સામે ।
૪ શ્રીતામ્રવારહાય નમઃ ૦ નીલકંઠમાં ।

શ્રીમાધવાય નમઃ ।

- ૧ શ્રીઅસીમાધવાય નમઃ મુન્ન તુલસીઠાસના ઘાટ પર ।
૨ શ્રીકાલમાધવાય નમઃ મુન્ન કાઠકી હવેલોની પાસે ।

(અગહનમે' શુન્ન ૧૧ યાત્રા)

- ૩ શ્રીજ્ઞાનમાધવાય નમઃ મુન્ન જ્ઞાનવાપી પર ।
૪ શ્રીપ્રણવમાધવાય નમઃ જલમાં પૂજન ।
૫ શ્રીપ્રયાગમાધવાય નમઃ મુન્ન માનમંદિરમાં લક્ષ્મીનારાયણ
પંડાના મહાનમાં ।
૬ શ્રી બિન્દુમાધવાય નમઃ મુન્ન પંચગંગા પર ।
૭ શ્રીવૈકુંઠ માધવાય નમઃ મુન્ન જલમાં પૂજન ।
૮ શ્રીવીરમાધવાય નમઃ મુન્ન આત્મા વીરેશ્વરમાં સંકટાની પાસે ।
૯ શ્રીહિમાધવાય નમઃ મુન્ન જલમાં ।
૧૦ શ્રીશેષમાધવાય નમઃ મુન્ન રાજમંદિરમાં ।
૧૧ શ્રીશંખમાધવાય નમઃ જલમાં પૂજન ।
૧૨ શ્રીશ્વેતમાધવાય નમઃ મુન્ન વિશાલાક્ષીની પાસે મીરઘાટ

શ્રીનારાયણ ।

- ૧૩ શ્રીનરનારાયણાય નમઃ મુન્ન માથાઘાટ પર ।
૧૪ શ્રીભૃગુનારાયણાય નમઃ મુન્ન જ્યેષ્ઠેશ્વરમાં ।

શ્રીનૃસિંહ યાત્રા વૈશાખ શુ. ૧૪

૧ શ્રીહિત્રનૃસિંહાય નમઃ મુઠ ગોમઠ કલસેશ્વરની પાસે ।

૨ શ્રીભવનૃસિંહાય નમઃ મુઠ જલમાં પૂજન ।

૩ શ્રીગિરિનૃસિંહાય નમઃ મુઠ દેહલી વિનાયકની પાસે ।

ચૌખણ્ડી સ્ટેશન જીઠ બનારસ ।

૪ શ્રીજ્ઞાનાનૃસિંહાય નમઃ મુઠ વરુણસંગમની પારે ઠેાટવાં ગામ ।

૫ શ્રીનૃસિંહાય નમઃ મુઠ દુર્ગાઘાટપર ।

૬ શ્રીનિર્વાણનૃસિંહાય નમઃ મુઠ જલમાં પૂજન વૈશાખ શુ. ૧૫

૭ શ્રીપ્રચણ્ડનૃસિંહાય નમઃ મુઠ જલમાં પૂજન ।

૮ શ્રીવામનનૃસિંહાય નમઃ મુઠ વરુણપર ।

૯ શ્રીવિકટનૃસિંહાય નમઃ મુઠ જલમાં પૂજન ।

૧૦ શ્રીમહાબલનૃસિંહાય નમઃ મુઠ કસમીરી"લની હવેલી પાસે
સીતલાગલીમાં પિતામહેશ્વરની પાસે ।

૧૧ શ્રીલક્ષ્મી નૃસિંહાય નમઃ મુઠ રાજમંદિર હનુમાનજીના
મંદિરમાં ।

૧૨ શ્રીવિદ્યારણ્ય નૃસિંહાય નમઃ મુઠ પ્રહલાદ ઘાટપર ।

૧૩ શ્રીકેલાહલ નૃસિંહાય નમઃ મુઠ જલમાં પૂજન ।

શ્રીવિષ્ણુવે નમઃ મુઠ વિશ્વેશ્વરના મંદિરમાં ।

૧ શ્રીવામનાથ નમઃ

૨ શ્રીબલિવામનાથ નમઃ મુઠ વરુણ સંગમ આદિકેશવની બાહર
ઉત્તર દેરામાં ।

૧ શ્રીગોવિન્દાય નમઃ

૨ શ્રીગોપી ગોવિન્દાય નમઃ મું લાલઘાટ પર ।

૩ શ્રીત્રિવિક્રમાય નમઃ મું તુલસીઠાસના સ્થાનની પાસે ।

શ્રીકાશીપુરીમાં ગણુ ।

૧ શ્રીઅભિજીવ વેતાલાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

૨ શ્રીહુલુગગણાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

૩ શ્રીકુંઠનમુંડગણાય નમઃ મું મહિયાઘાટ શેલપુત્રીપર ।

૪ શ્રીમહોદ્ધરગણાય નમઃ મું કર્ણધંટા પર ।

શ્રી નાગાય નમઃ ।

૧ શ્રીભદ્રનાગાય નમઃ મું ભદ્રકૂપપર ।

૨ શ્રીરકંઠાય નમઃ મું કેદારજીના મન્દિરમાં ।

શ્રીકાશીપુરીમાં પીઠ ।

૧ શ્રીઆદિકેશવપીઠ મું વરૂણાસંગમપર ।

૨ શ્રીયોગીની પીઠાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

૩ શ્રીપંચમુદ્રાપીઠાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

૪ શ્રીવિજ્ઞા પીઠાય નમઃ મું ત્રિલોચન પર ।

૫ શ્રીમંગલાપીઠાય નમઃ મું મંગલાગૌરી ।

૬ શ્રીધર્મશ્વરપીઠાય નમઃ મું ધર્મકૂપમાં ।

૭ શ્રીસિદ્ધેશ્વર પીઠાય નમઃ શિદ્ધેશ્વરીમાં ।

૮ શ્રીમહાપીઠાય નમઃ મું અદિમહાદેવ ત્રિલોચન મહાદેવર્થ પૂર્વે ।

- ૯ ભદ્રપીઠ મુન્ન મણિકર્ણિકા ।
 ૧૦ શ્રીચન્દ્રસૂર્યભૂમીઃ મુન્ન શ્રી વિશ્વેશ્વરમાં ।
 ૧૧ શ્રીપિતૃપીઠાય નમઃ મુન્ન કપિલધારા ।

ગુફાઓ ।

- ૧ શ્રીઅઘોરગુફાયે નમઃ જલમાં પૂજન ।
 ૨ શ્રીકપિલગુફાયે નમઃ મુન્ન કપિલેશ્વરની પાસે દુર્ગાઘાટપર ।
 ૩ શ્રીઓંકારેશ્વર ગુફાયે નમઃ મુન્ન ઓંકારેશ્વર ગુફાયે કૌર્ભલ
 બજારની પાસે ।
 ૪ શ્રીજૈગીશંકરગુફાયે નમઃ મુન્ન જગેશ્વરની પાસે બાબૂના
 બજારમાં ।

શ્રીસ્તંભાય નમઃ

- ૧ શ્રીરણસ્તંભાય નમઃ મુન્ન કુરૂક્ષેત્ર પર ।
 ૨ શ્રીકુલસ્તંભાય નમઃ મુન્ન લાટલૈરવપર ।
 ૩ શ્રીમહાસ્મશાનાય નમઃ સ્તંભાય નમઃ

શ્રીમંડપાય નમઃ

- ૧ શ્રીમોક્ષદ્વારાય નમઃ મુન્ન મણિકર્ણિકા ।
 ૨ શ્રીસ્વર્ગદ્વારાય નમઃ મુન્ન બ્રહ્મનાલ ।

શ્રીક્ષેત્રાય નમઃ

- ૧ શ્રીપશુપતીશ્વર ક્ષેત્રાય નમઃ મુન્ન પશુપતીશ્વર ।
 ૨ શ્રીકાલદેવકાય નમઃ મુન્ન હૃદયપાણી ગલી ।

અથ પંચકોશી યાત્રા.

ક્ષેત્રકૃત પાપાનિવૃત્તિ શ્રીકાશીવાસ ફલમ્ ।

અયેનદ્વયે પ્રકૃર્વીત વારાણસ્યાં પ્રહક્ષિણમ્ મહાકલ પ્રા
વર્તે શ્રીમશીરહસ્યે અધ્યાય ૧૨ માં. પૂર્વદિન હર્વિખ્ય લો
દુષ્ટિઠરાજ ગણેશપૂજન નિત્યયાત્રા કરવી બની શકે તે અન્તઃ
યાત્રા પણ પહેલે દીવસે કરી બીજે દિવસે નિત્યક્રિયા કરી મ
કર્ણિકા વગેરે તીર્થમાં સ્નાન કરી શ્રી ગંગાજીમાં સ્નાન
શુદ્ધ વસ્ત્ર પહેરી નિત્ય કર્મ કરી પછી નિત્ય યાત્રા કરી
શ્રી વિશ્વેશ્વર શ્રીઅન્નપૂર્ણા પૂજન કરી મુક્તિ મંડપમાં જઈ
વાપીના જલમાં માર્જન કરી જ્ઞાનવાપીમાં પંચકોશી યા
પ્રતિજ્ઞા સંકલ્પ કરી શ્રીવિશ્વેશ્વરને પ્રાર્થના કરવી. ॥ મં
પંચકોશસ્ય યાત્રાંવે કરિષ્યે વિધિપૂર્વકં । પ્રીત્યર્થં તવદેવેશ
ઘૌઘપ્રશાન્તયે ॥ ફિર શ્રીદુષ્ટિઠરાજગણેશ પૂજા. પછી પ્રાર્થ
દુષ્ટિઠરાજ ગણેશાન્ મહા વિઘ્નેઘ્નાશન । પંચકોશસ્ય ય
દેહ્યાજ્ઞાં કૃપયા વિલો ॥ પુનઃ શ્રીવિશ્વેશ્વરને હણડવત્ કરી
શ્રીમોદાયનમઃ શ્રીપ્રમોદાયનમઃ શ્રીસુમુખાયનમઃ શ્રીદુર્મુખાય
શ્રીમણ્ણનાથાયનમઃ ૫ ગણેશપૂજા કરી પછી શ્રીહણડપાણીની
કરી મુકામ જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે હણડપાણી છે. પછી શ્રીકાલલૈ
પૂજા કરી પંચકોશીયાત્રાની આજ્ઞા લઈ ૮ પરિક્રમા કરવી.
શ્રીવિશ્વેશ્વરને નમસ્કાર પૂજા કરી ૩ પરિક્રમા કરીને પછી શ્રી
કર્ણિકા જ્ઞાનવાપીમાં માર્જન કરી મૈાન થઈ સ્નાન
માર્જન શ્રીમણ્ણિકર્ણિકા દેવી પૂજા કરી યાત્રાનો આરમ્ભ

જોઈએ. પંચકોશીના દેવી દેવતાના દર્શન કરી જે જગ્યાથી જાય તે જગ્યા પર પાછા આવે, તલમાત્ર ભૂમિ છુટે નહીં. જે પગડંડીનો પંચકોશીનો રસ્તો છે તેજ રસ્તા પર ખરાબર ચાલે અને હરહર મહાદેવ શમ્ભો કાશી વિશ્વનાથ ગંગા શબ્દ ખરાબર કહેતા રહેવું. બીજી ખરાબ વાત નહીં કરવી જોઈએ. જ્યારે યાત્રા કરવા જાય ત્યારે કાશીની અંદર તો રહવાનુંજ નથી. તે સમયને માટે નહીં કેમકે કલિકાલ છે. આ સમયે ચાલી શકતું નથી. ઉપર જે નિયમ લખ્યા છે તે પંચકોશી યાત્રા કરવા જ્યારે જાય ત્યારે નિયમો ઉપર ધ્યાન રાખે. જરૂરી પગડંડીનો રસ્તો પંચકોશીની બાહર ઠાસો હાથ હટીને થુકવું તથા મલમૂત્ર કરવું જોઈએ. મહાશયોએ દરેક જવાના સ્થાન પર પૂજન ધર્મશાલામાં પુરાણ કથા સાંભળવી અને દેવતાના સંબંધના કીર્તન કરવાં. રાત્રીભર જાગવું જોઈએ. બની શકે તો યાત્રા આરંભ કરતી વખતે દરેક દેવી દેવતાનું દર્શન પૂજન કરવું.

(પંચકોશીયાત્રાનો સંકલ્પ કરે.)

મુક્તિમંડપમાં મણિકર્ણિકાઘાટ પર જઈને જ્યાં શ્રદ્ધા હોય । નમો અથ કલિયુગે કલિપ્રથમચર્ણે અમુક સંવત્સરે અમુક રાશિ રિયતે સૂર્યે અમુકમાસે અમુકપક્ષે અમુકતિથૈઃ અમુકવારે અમુકલગ્નમુહૂર્તે અમુકગોત્રઃ અમુકનામા અવિમુક્તાક્ષેત્ર કાશ્યાં વારાણસીક્ષેત્રે ગંગા ભાગીરથી ઉત્તરવાહિની સર્વિધૌ માનસિક વાચિક કાયિક જ્ઞાત અજ્ઞાત સર્વ પાપક્ષયાથે

હેહશુદ્ધયથાં એવં પુણ્ય લાભાય, પંચકોશાત્મક જ્યોતિર્લિંગ
સ્વરૂપ વિશ્વનાથ અન્નપૂર્ણાદિ અનેક શક્તિયુત લક્ષ્મીનારાયણ
દુષ્ટિહરાબાદિ ષટ્પંચાશત્ર વિનાયક, દ્વાદશ આદિત્ય, અષ્ટ-
લોરવાદિ કેશવાદિ ભાદવાદિ રામ કૃષ્ણ કૂર્મ મત્સ્યાદિ અવતાર
વિષ્ણુ, અનેક શિવ, ગૌરી નવદુર્ગાદિ સમસ્ત દેવતાઓથી પરિપૂર્ણ
પંચકોશી યાત્રા અમે કરીએ છીએ.

- ૧ શ્રીમણ્નિકર્ણિકાયે નમઃ સુઃ પ્રસિદ્ધ ।
- ૨ શ્રીમણ્નિકર્ણિકેશ્વરાય નમઃ સુઃ ગૈભઠની પાસે ।
- ૩ શ્રીસિદ્ધ વિનાયકાય નમઃ સુઃ મણ્નિકર્ણિકા ઘાટ ।
- ૪ શ્રીગંગાકેશવાય નમઃ સુઃ લલિતા ઘાટ પર ।
- ૫ શ્રીલલિતાદેવ્યે નમઃ સુઃ લલિતા ઘાટ પર ।
- ૬ શ્રીજ્જ્વાલમ્બેશ્વરાય નમઃ સુઃ મીરઘાટ પર ।
- ૭ શ્રીસોમેશ્વરાય નમઃ સુઃ માનમન્દિલ ।
- ૮ શ્રીહાલદેવેશ્વરાય નમઃ સુઃ માનમન્દિલની પાસે ।
- ૯ શ્રીશૂલટંકેશ્વરાય નમઃ સુઃ હશાશ્વમેધ ઘાટ પર ।
- ૧૦ શ્રીઆદિવારાહાય નમઃ સુઃ હશાશ્વમેધ પર ।
- ૧૧ શ્રીહશાશ્વમેધેશ્વરાય નમઃ સુઃ મોટીસીતલામાં ।
- ૧૨ શ્રીબન્દીદેવ્યે નમઃ સુઃ હશાશ્વમેધ વિશ્વનાથ પંડાના
મહાનમાં ।
- ૧૩ શ્રીસર્વેશ્વરાય નમઃ સુઃ પાંડે ઘાટની ઉપર ।
- ૧૪ શ્રીકેહારેશ્વરાય નમઃ ગૌરીકુણ્ડાય નમઃ સુઃ કેહારઘાટ ।
- ૧૫ શ્રીહનુમદીશ્વરાય નમઃ સુઃ હનુમાળના મંદિરની નીચે
મહીમાં ।

૧૬ શ્રીલોલાકાંય નમઃ ભરૈની પર ।

૧૭ શ્રીઅકં વિનાયકાય નમઃ મું લોલાકં પર ગંગા તરફ ।

૧૮ શ્રીસંગમેશ્વરાય નમઃ મું અસ્ત્રાપર બબુઈ સાહેબના મંદિરની પસે । *

૧૯ શ્રીદુર્ગાકુણ્ડાય નમઃ મું ।

૨૦ શ્રીદુર્ગા વિનાયકાય નમઃ મું દુર્ગાકુણ્ડ પર ।

૨૧ શ્રીદુર્ગાયે નમઃ મું દુર્ગાકુણ્ડ પર ।

ધૂરંધરાન કરી પ્રથમ વિવાસ સ્થાન શ્રી કાશીની બાહર નગવાપર ધર્મશા મા ઉત્તરવું. પછી દુર્ગાકુણ્ડમાં સ્નાન અથવા માર્જન શ્રી દુર્ગાવિનાયક પૂજા વિધિ સહિત જલ, ચન્દન, અક્ષત, દુર્વા, ઝતુપુષ્પ, લ હુનેવલ, નમસ્કાર. પછી શ્રીદુર્ગા પૂજા, જલથી સ્નાન, વસ્ત્ર, રક્તચન્દન અથવા રોલી લાલ પુષ્પ ઝતુ પુષ્પ અક્ષત નેવલ હલવો અથવા ફલ મિઠાઈ ધૂપ દીપ કર્પૂરની આરતી, હક્ષિણા, કુમારી બદુક, પ્રાણજ્ઞ સોજન હક્ષિણા આપવી. પછી ચોતે સોજન કરે. પછી રહેવાની જગ્યા પર કીર્તન, જાગરણ કરવું. પછી બીજે દિવસે નિત્ય કર્મ કરી શ્રી દુર્ગાજીની પૂજા કરી પ્રાર્થના કરવી.

જય દુર્ગે મહાદેવી જય કાશીનિવાસિની ।

ક્ષેત્ર વિપ્નહરે દેવી પુનર્દર્શનમસ્તુ તે ॥

રસ્તા પર આવતા દેવતાઓનું પશ્ચ પૂજન કરતા જવું.

૨૨ શ્રીવિશ્વક્ષેનેશ્વરાય નમઃ મું કચેતાપુર જામમાં ।

૨૩ શ્રીકર્કમતીયાય નમઃ મું કંદવા ।

૨૪ શ્રીકર્કમેશ્વરાય નમઃ સુ૦ કન્દવા ધૂરદર્શન કરે ।

૨૫ શ્રીકર્કમહાપાય નમઃ

૨૬ શ્રીસોમનાથેશ્વરાય નમઃ

૨૭ શ્રીવિક્રપાક્ષાય નમઃ

૨૮ શ્રીનીલકંઠેશ્વરાય નમઃ

કન્દવાની ધર્મશાલામાં ઉતરી કર્કમતીર્થમાં સ્નાન કર્કમેશ્વર પૂજા કરે. પ્રાદ્યભોને ભોજન કરાવે. પછી પોતે ભોજન કરે પછી કથા પુરાણ સાંભળે. પછી શયન કરે. બીજે દિવસે નિત્ય કર્કમેશ્વર પૂજા કરી પ્રાર્થના-કર્કમેશ મહાદેવ કાશીવાસ જનપ્રિય । ત્વત્પૂજનાન્મહાદેવ પુનર્દર્શનમસ્તુતે ॥ કાશીથી ૩ માઇલ થયું.

૨૯ શ્રીનાગનાથેશ્વરાય નમઃ સુ૦ અમરાગ્રાંવ ।

૩૦ શ્રીઆમુષ્ણાયે નમઃ

૩૧ શ્રીમોક્ષેશ્વરાય નમઃ

૩૨ શ્રીવરદેવરાય નમઃ સુ૦ અંબડોગામ

૩૩ શ્રીવીરભદ્રેશ્વરાય નમઃ સુ૦ દેલહના ગામના રસ્તામાં સર્વદેવ ।

૩૪ શ્રીવિકટાક્ષ દુર્ગામૈ નમઃ

૩૫ શ્રીઉન્નતભૈરવાય નમઃ

૩૬ શ્રીનીલગણાય નમઃ

૩૭ શ્રીકાલકૂટાય નમઃ

૩૮ શ્રીવિમલદુર્ગાયે નમઃ

૩૯ શ્રીમહાદેવાય નમઃ

૪૦ શ્રીનન્દીકેશ્વરાય નમઃ

- ૪૧ શ્રીભૃંગીરીટગણાય નમઃ
 ૪૨ શ્રીગણુ પ્રિયાય નમઃ મુ૦ દેવરાગાંવ ।
 ૪૩ શ્રીવિરૂપાક્ષાય નમઃ મુ૦ ગૌરાગાંવ ।
 ૪૪ શ્રીચક્ષેશ્વરાય નમઃ મુ૦ માતલદેઈચક ।
 ૪૫ શ્રીવિમલેશ્વરાય નમઃ મુ૦ પ્રયાગપુર ।
 ૪૬ શ્રીભોક્ષકાય નમઃ ત્યાંજ ।
 ૪૭ શ્રીજ્ઞાનદેશ્વરાય નમઃ મુ૦ પ્રયાગપુર ।
 ૪૮ શ્રીઅમૃતેશ્વરાય નમઃ મુ૦ અસવારી ગામ ।
 ૪૯ શ્રીગન્ધર્વ સાગરાય નમઃ મુ૦ ભીમચણ્ડી ગામ ।
 ૫૦ શ્રીભીમચણ્ડી દેવ્યૈ નમઃ ધૂર દર્શન તૃતીય નિવાસ ગંધર્વસાગર સ્નાન કરવું. મહાશયો ! પછી જલથી ભીમચણ્ડી માતાને સ્નાન કરાવે. પછી વસ્ત્ર ઉપવસ્ત્ર ચઢાવે. લાલ ચન્દન કે રોલી લગાવે. પછી અક્ષત લાલ પુષ્પ અથવા કેઈ ફૂલ ભોગ હલવો કે જે મળે તે દક્ષિણા. પછી કુમારી બહુક બ્રાહ્મણોને ભોજન દક્ષિણા આપવી.
 ૫૧ શ્રીચણ્ડ વિનાયકાય નમઃ પૂજન ।
 ૫૨ શ્રીરત્નિક્તાક્ષગંધર્વાય નમઃ
 ૫૩ શ્રીનર્મદાવતારણુ શિવાય નમઃ પૂજન કરીને પછી પોતે ભોજન કરવું. પુરાણ કે કીર્તન જાગરણ અથવા શયન કરવું. પછી બીજે દિને નિત્ય કર્મ કરે. ભીમચણ્ડી માતાની પૂજા કરે. પછી પ્રાર્થનાનો મંત્ર-ભીમચણ્ડી પ્રચણ્ડાનિમમવિધ્વાનિ નાશય । નમસ્તેસ્તુગમિધ્યામિ પુનર્દર્શનમસ્તુતે ॥ ત્રિતીય નિવાસ કાશીથી ૧૧ માઈલ થયું.

- ૫૪ શ્રીએકપાદગણાય નમઃ મુન્ન કચનાર ગામ ।
 ૫૫ શ્રીમહાભોમગણાય નમઃ મુન્ન હર્પુર ગામ હરીનું તલાવ ।
 ૫૬ શ્રીભૈરવાય નમઃ મુન્ન હસોતગામ ।
 ૫૭ શ્રીભૈરવીદેવ્યે નમઃ મુન્ન સમીપમાં ।
 ૫૮ શ્રીભૂતનાથાય નમઃ મુન્ન હીનદયાલપુરમાં ।
 ૫૯ શ્રીસોમનાથેશ્વરાય નમઃ મુન્ન લેંગોટિયા હનુમાન ।
 ૬૦ શ્રીકાલનાથાય નમઃ મુન્ન જન્સાગામ ।
 ૬૧ શ્રીકપદીશ્વરાય નમઃ મુન્ન આગળ ।
 ૬૨ શ્રીકામેશ્વરાય નમઃ મુન્ન ચૌખણ્ડીગામ ।
 ૬૩ શ્રીગણેશ્વરાય નમઃ મુન્ન આગળ ।
 ૬૪ શ્રીવીરભદ્રાય નમઃ મુન્ન ચૌખણ્ડી ગામમાં ।
 ૬૫ શ્રીચાક્રમુખાય નમઃ મુન્ન આગળ ।
 ૬૬ શ્રીગણનાથાય નમઃ મુન્ન ભટોલીગામ ।
 ૬૭ શ્રીદેહલી વિનાયકાય નમઃ કાશીના હરવાળ પર એ
 ગણેશજી છે. એ આજ્ઞા વગર પુરો પ્રવેશ નિષેધ છે.
 એની પૂજા લાડુનો ભોગ હક્ષિણા । ૭ । દનની પંચકોશી
 યાત્રા કરે તો નિવાસ પણ કરે. એ પછી દેહલી વિનાયકની
 પાછળ ચૌહશવિનાયક પૂજા મંદિરની પાછળ છે.

- ૧ શ્રીહિરવિધનકર્ત્રે નમઃ
 ૨ શ્રીભક્તાનામભયહારે નમઃ
 ૩ શ્રીવામમાર્ગ પ્રબોધકાય નમઃ ।
 ૪ શ્રીપાપીશાએ નમઃ ।
 ૫ શ્રીવિધનકર્ત્રે નમઃ ।

- ૬ શ્રીતપોવનચરિત્રે નમઃ ।
 ૭ શ્રીસીતારક્ષકાય નમઃ
 ૮ શ્રીઆયુઃકર્ત્રે નમઃ
 ૯ શ્રીરાગહર્ત્રે નમઃ
 ૧૦ શ્રીનિષિદ્ધાત્ર નમઃ
 ૧૧ શ્રીદ્વિભાષિણય નમઃ
 ૧૨ શ્રીતુંડિલાય નમઃ
 ૧૩ શ્રીગણેશાય નમઃ ।
 ૧૪ શ્રીવિશ્વરક્ષાકૃતે નમઃ ।
 ૧૫ શ્રીગણનાથાય નમઃ
 ૧૬ શ્રીશુભપ્રિયાય નમઃ મું તેજ જગ્યા પર રે. પૂજા કરે ।
 ૧૮ શ્રીઉદંડવિનાયકાય નમઃ મું ભુઇલી ગામમાં ।
 ૧૯ શ્રીઉત્કલેશ્વરાય નમઃ મું હીરમપુર ગામમાં ।
 ૨૦ શ્રીફાલ્ગુનીદેવ્યે નમઃ મું આગળ ।
 ૨૧ શ્રીતપોભૂમ્યે નમઃ મું આગળ ।
 ૨૨ શ્રીવરુણ તીર્થાય નમઃ ।
 ૨૩ શ્રીરામેશ્વરાય નમઃ મું કરોંદા ગામ ચતુર્થ નિવાસ
 ૨૪ શ્રીસોમેશ્વરાય નમઃ મું પાસે ।
 ૨૫ શ્રીભર્તેશ્વરાય નમઃ પાસે ।
 ૨૬ શ્રીલક્ષ્મણેશ્વરાય નમઃ પાસે ।
 ૨૭ શ્રીશત્રુઘ્નેશ્વરાય નમઃ પાસે ।
 ૨૮ શ્રીધાવાભૂમીશ્વરાય નમઃ પાસે ।
 ૨૯ શ્રીનકુળેશ્વરાય નમઃ મું પાસેજ ।

(શ્રી મરીચી ૨૧ માઇલ થયું. ૪ નિવાસ)

એ પછી શ્રી રામેશ્વરજીની પૂજા કરે. ગંગા જલ અથવા વરુણા જલ સ્નાન કરાવે. સદૈત તલના અક્ષત ચન્દન, અક્ષત બિલ્વપત્ર પુષ્પ ધૂપ દીપ નૈવેદ્ય દક્ષિણા નિવાસ જરૂર કરે. વરુણા પાર તેજ દિને નહીં જવું જોઈએ. રહી જવું. બીજે દિને રામેશ્વરની પૂજા કરી પ્રાર્થના મંત્ર ।

શ્રીરામેશ્વર રામેષુ પૂજતસ્તવ' સનાતન ।

આજ્ઞાં દેહિ મહાદેવ પુનર્દર્શનમસ્તુ તે ।

૮૦ શ્રીઅસંખ્યાતતીર્થેભ્યો નમઃ સુ૦ વરુણાની પેલી પારે કીનારા પર ।

૮૧ શ્રી અસંખ્ય લિહ્ગેભ્યો નમઃ સુ૦ સમીપમાં પુલપાર કીનારા પર ।

૮૨ શ્રીદેવસંધ્યેશ્વરાય નમઃ સુ૦ કમૌરા ગામમાં ।

૮૩ શ્રીપાશપાણી વિનાયકાય નમઃ સુ૦ સદર બજારની પાસે પાશપાણી ગણેશની પાસે ઉતરવું જોઈએ. પ્રમાણ કાશીથી તે લિંગપુરાણમાં કાશી રહસ્ય અધ્યાય ૧૨ માં લખ્યું છે. યથા-પાશ પાણી ગણેશની પાસે નિવાસ કરવો. પરન્તુ પાશ-પાણી ગણેશ કાશીમાં આવે છે અને કાશીની અંદર મલ મૂત્ર કરવું થુંકવું, પંચકોશી યાત્રા કરવા જાય ત્યારે કાશીની અંદર મલ મૂત્ર ઇત્યાદિ કરવું, એની શાખામાં મનાઈ છે. એ માટે પ્રાચીન સમયના બ્રહ્મર્ષિ અને રાજર્ષિ-ઓએ વિચાર કરી શિવપુર નામક ગામ જે કાશીથી બાહર છે ત્યાં નિવાસનું સ્થાન નક્કી કરેલું છે ત્યાં ઉતરે । પ્રથમ

પાશપાણી ગણેશના ધૂર દર્શન કરે. પછી શિવપુરમાં અગ્ની ઉતરે ત્યાં સ્નાન કરે. નિત્ય કર્મ કરીને પછી શ્રીપાશપાણી ગણેશની પૂજા પ્રાર્થના કરે. મંત્ર-પાશપાળે ગણાધ્યક્ષ સતત લડકુપ્રિય । આજ્ઞાં દેહિ ગણુશ્રેષ્ઠ પુનર્દર્શનમસ્તુતે ॥ અહિંયા મુધી કાશીથી ૨૪ માઈલ થયું.

૮૪ શ્રીપૃથ્વીસ્વરાય નમઃ મુઠ ખબુરી ગામ ।

૮૫ શ્રીસ્વર્ગભૂમ્યે નમઃ સમીપમાં ।

૮૬ શ્રીયૂપસરોવરાય નમઃ મુઠ સોનાતલાવહીનદયાલપુર ।

૮૭ શ્રીવૃષભદેવજીતીર્થાય નમઃ મુઠ કપિલધારા ।

૮૮ શ્રીવૃષભદેવજેશ્વરાય નમઃ મુઠ ૫ નિવાસ કાશીથી ૩૭ માઈલ થયું. ।

કપિલધારા તીર્થમાં સ્નાન કરવું. વૃષભદેવજી શિવને જલ ચન્દન અક્ષત ત્રિલોચન પુષ્પ ધૂપ દીપ નેવેદ્ય દક્ષિણા ચઢાવવું. એ શિવગયા તીર્થ કહેવાય છે. અહીંઆ દૂધની ખીરનું પિંડકાન કરવું. ખીરનું લોજન પ્રાદક્ષિણે કરાવવું. પછી કથા પુરાણ સાંભળે. ખીજે દિને નિત્ય કર્મ કરી વૃષભદેવજી શિવની પૂજા કરી પ્રાર્થના કરવી. મંત્ર—

વૃષભદેવજ દેવેશ પિતૃણાં મુક્તિદાયક ।

આજ્ઞાં દેહિ મહાદેવ પુનર્દર્શનમસ્તુ તે ॥

૮૯ શ્રીજવાલાનૃસિંહાય નમઃ મુઠ કુટુવાગાંવ ।

૯૦ શ્રીવરણાસંગમાય નમઃ મુઠ વરૂણા નદી ।

૯૧ શ્રીઆદિકેશવાય નમઃ મુઠ વરૂણાની ઉપર ।

૯૨ શ્રીસંગમેશ્વરાય નમઃ સુઠ નીચેના મંદિરમાં ।

૯૩ શ્રીઅર્વાવિનાયકાય નમઃ સુઠ આદિકેશવના મંદિરની બાહર ।

અહીંથી જવ ચઢાવવા આરંભ કરે ।

૯૪ શ્રીઆદિત્ય કેશવાય નમઃ વરૂણા સંગમેશ્વરની પાસે ।

૯૫ શ્રીપ્રહલાદેશ્વરાય નમઃ સુઠ પ્રહલાદઘાટની ઉપર ।

૯૬ શ્રી ત્રિલોચનેશ્વરાય નમઃ સુઠ ત્રિલોચનઘાટની ઉપર ।

૯૭ શ્રીનમદાયે નમઃ શ્રીપિલપિલા તીર્થાય નમઃ જલમાં પૂજન ।

૯૮ શ્રીપંચગંગાયે નમઃ શ્રીકિરણાયે નમઃ શ્રી ધૃતપાપાયે નમઃ ।

શ્રીગંગાયે નમઃ શ્રીચમુનાયે નમઃ શ્રીસરસ્વત્યે નમઃ ૫

૧૦૫ શ્રીખિન્દુમાધવાય નમઃ સુઠ પંચગંગા ઘાટ પર ।

૧૦૬ શ્રીગજસ્તીશ્વરાય નમઃ સુઠ બાલાઘાટ પર મંગલાગૌરીમાં ।

૧૦૭ શ્રીમંગલાગૌર્યે નમઃ સુઠ પાસેજ ।

૧૦૮ શ્રીવશિષ્ઠેશ્વરાય નમઃ સુઠ સંકટાઘાટ પર ।

૧૦૯ શ્રીવામદેવાય નમઃ સુઠ સમીપમાં ।

૧૧૦ શ્રીપર્વતેશ્વરાય નમઃ સુઠ સેધિયાઘાટ પર ।

૧૧૧ શ્રીમહેશ્વરાય નમઃ સુઠ મણિકર્ણિકા તીર્થની સામેની મહીમાં ।

૧૧૨ શ્રીસપ્તાવર્ણ વિનાયકાય નમઃ સુઠ પ્રજ્ઞનાભમાં જવવિનાયક પ્રસિદ્ધ ।

૧૧૩ શ્રીસિદ્ધિ વિનાયકાય નમઃ સુઠ મણિકર્ણિકાની પાસે ।

૧૧૪ શ્રીમણિકર્ણિકેશ્વરાય નમઃ સુઠ ગોમઠ બર્હવાનના મહારાજના મકાનમાં ।

- ૧૧૫ શ્રીપદ્મપંચાસ્યવિનાયકાય નમઃ મું સિદ્ધિ વિનાયકની પાસે ।
 ૧૧૬ શ્રીમણ્નિરુદ્ધિયે નમઃ પ્ર૦ સ્નાન નિત્યકર્મ કરવું ।
 ૧૧૭ શ્રીવિશ્વેશ્વરાય નમઃ પ્રસિદ્ધ પૂજન ।
 ૧૧૮ શ્રીભવાનીદેવ્યે નમઃ પ્રસિદ્ધ અન્નપૂજાયે નમઃ ।
 ૧૧૯ શ્રીકુણ્ડરાજાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૨૦ શ્રીકુણ્ડપાણ્યે નમઃ મું જ્ઞાનવાપીની પશ્ચિમે ।
 ૧૨૧ શ્રીકાલભૈરવાય નમઃ પ્રસિદ્ધ ।
 ૧૨૨ શ્રીઆદિત્યાય નમઃ મું અક્ષૈવટમાં ।
 ૧૨૩ શ્રીમુક્તિમણ્ડપાય નમઃ મું જ્ઞાનવાપીમાં ત્રિશ્રામ ।
 ૧૨૪ શ્રીમોહાય નમઃ ૧ શ્રીપ્રમોદાય નમઃ ૨ શ્રીસુમુખાય નમઃ

૩ શ્રીદુર્મુખાય નમઃ ૪ શ્રીગણનાથાય નમઃ ૫ પુનઃ શ્રી
 વિશ્વેશ્વર શ્રી અન્નપૂજાયે નમઃ ।

મુક્તિમણ્ડપ જ્ઞાનવાપીમાં જઈને પંચકોશીના સર્વ દેવતા-
 ઓના નામ લેતા જવા. સોપારી પર ચાખા નાખવા જે પૂર્ણ
 થવે બ્રાહ્મણને સોજન દક્ષિણા ભૂરસી આપવી. શ્રી વિશ્વેશ્વરની
 પ્રાર્થનાનો મંત્ર ॥

જય વિશ્વેશ્વર વિશ્વાત્મન કારીનાથ જગદ્ગુરો ।
 ત્વત્પસાદાન્મહાદેવ કૃતા ક્ષેત્રપ્રદક્ષિણા ॥ ૧ ॥
 અનેકજન્મપાપાનિ કૃતાની મમ શંકર ।
 ગતાનિ પંચકોશાત્મસર્વસિદ્ધ પ્રદક્ષિણાત્ ॥ ૨ ॥
 ત્વદ્મહિતક શિવાસાહ્યાં સહેવા પાપકર્મણા ।
 સત્સદ્મત્રવણાવેશ્ય કાલો ગમ્યતુ નઃ સદા ॥ ૩ ॥

હર શમ્ભો મહાદેવ સર્વેષુ સુખદાયકે ।
 પ્રાયશ્ચિત્તં સુનિર્વૃત્તં પાપાનાં ત્વત્પ્રસાદતઃ ॥ ૪ ॥
 પુનઃ પાપરતિભાસ્તુ ધર્મશુદ્ધિઃ સદાસ્તુ મે ।
 પન્થકોશસ્ય યાત્રેયં યથાવદ્વા મયા કૃતા ॥
 ન્યૂનં સમ્પૂર્ણતાં યાતુ ત્વત્પ્રસાદાદુમાપતે ।

અર્થ—હે ઉમાપતિ ! આ જે પન્થકોશી યાત્રા મેં વિધિ પ્રમાણે
 કરી તેમાં જે કંઈ પૂજામાં દર્શનમાં ભૂલ રહી ગઈ હોય તે આપે
 આપના અબ્રુથહથી પૂર્ણ કરવી એમ કહી સાક્ષી વિનાયક ગણેશની
 પૂજા કરી સાક્ષી આપી પોતપોતાને ઘેર જવું ને બ્રાહ્મણેને લોજન
 કરાવે, હક્ષિણ આપી પોતે સકુટુંબ લોજન કરે. આ પન્થ-
 કોશી યાત્રા મહાદેવ પાર્વતી બંને અયનમાં કરવા જાય છે એવું
 સનત્કુમારસંહિતામાં લખ્યું છે. દરરોજ મણિકર્ણિકા ગંગાજીમાં
 સ્નાન કરવું અને યાત્રા કરી કથા પુરાણ સાંભળવા. યથાશક્તિ
 ધર્મ કરી કાશીમાં નિવાસ કરવો. ખોટા કામ ન કરે તો અંતે
 મોક્ષ થઈ જશે. ખોટા કામ કરશે તો કાલકૈરવ કઠિન કંડ
 આપશે ત્યારે મોક્ષ થશે. કાશી રહસ્યમાં લખ્યું છે.

અથ કાશી વાર્ષિકી યાત્રા ।

કાશીખંડ અધ્યાય ૪૫ માં ચૈત્ર વદી ૧ મે ચતુઃ પદ્મી
 યોગીનીયાત્રા વર્ષભર સુખ પ્રાપ્તિ મુન્ન રાણામહલમાં । કાશીખંડ
 અધ્યાય ૭૭ માં ચૈત્ર વદી ૧૪ સે કેદારેશ્વરયાત્રા સપ્તજન્મ
 પાપ નિવૃત્તિકર્ત્ત મુન્ન પ્રસિદ્ધ । કાશીખંડ અન્ ૭૨ માં ચૈત્રશુક્લ

૧ નવદુર્ગાયાત્રા દુર્ગાકુણ્ડ સ્નાન ૬ જન્મ પાપનિવૃત્તિ ફલં ॥
 કાશીખંડ અં ૭૦ માં ચૈત્ર સુદી ૩૦ને ચિત્રધંટા દેવી યાત્રા
 મું ચંદુ નાઉની ગલી-ાં ॥ કાશી ખણ્ડ અધ્યાય ૪૬ માં ચૈત્ર
 સુદી ૩૦ને મંગલાગૌરી યાત્રા સૌભાગ્ય ફલં મું પંચગંગા પર ॥
 કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૮ માં ચૈત્ર શુકલ ૩૦ને વિશ્વબાહુકાદેવી-
 યાત્રા મું ધર્મરૂપમાં તપ આશાવિનાયકાય ગણેશ યાત્રા મું
 મીરઘાટ પર સકલ સિદ્ધિ ફલં ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૦ માં
 ચૈત્ર શુકલ ૩૦ને પાવતાંશ્વર યાત્રા સૌભાગ્ય ફલં મું ત્રિજોત્સવ
 પર આદિ મહાદેવમાં ॥ કાશીખંડ અધ્યાય ૬૧ માં ચૈત્રશુકલ
 ૮મે શ્રી અન્નપૂર્ણાની યાત્રા ॥ પરિશિષ્ટ ૧૦૮ આવર્ષ સુખં
 પૃથ્વીપ્રદક્ષિણા ફલં ચ ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૭ માં ચૈત્ર સુદી
 ૮મે મધ્યમેશ્વર યાત્રા મન્દાકિની સ્નાન એકવિંશતિ કુલોદ્ધાર
 ફલં મું ગોરખનાથના દિલ્લા પર ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૮૪
 માં ચૈત્ર શુકલ ૬મે રામતીર્થ યાત્રા ધર્મફલં મું રામઘાટ પર
 કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૭ માં ચૈત્ર સુદી તેરસે કામેશ્વર યાત્રા
 સર્વકામફલં રૂદ્રાવાસ ક્ષેત્રથી દક્ષિણે કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૧ માં
 ચૈત્ર સુદી ૧૪ સે પશુપતીશ્વર યાત્રા પશુચોનિ નિવૃત્તિફલ
 મું નંદનસાવનો મહેલ ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૧૪ માં
 ચૈત્ર સુદી પૂનેમ ચન્દ્રરૂપ સ્નાન ચન્દ્રેશ્વર યાત્રા સર્વ
 ધર્મ ફલં મું સિદ્ધેશ્વરીમાં ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૭૭ માં
 ચૈત્ર સુદી ૧૫ મે કેદારેશ્વર યાત્રા ભૈરવી યાત્રા નિવૃત્તિ
 ફલં ॥ કાશી ખંડ અધ્યાય ૬૮ માં હંસ તીર્થ સ્નાન
 કૃત્તિવાસેશ્વર યાત્રા કાશી વાસ ફલં મું વૃદ્ધકાલની પાસે ॥

કાશીખંડ અધ્યાય ૭૫ માં વૈશાખ સુદી ૩ જે ત્રિલોચન
 ઘાટ સ્નાન ત્રિલોચનેશ્વર યાત્રા પ્રમાદ્ભૂત પાપ વિવૃત્તિ
 ફલં મુન્નિલોચન પર ॥ કાશીખંડ અધ્યાય ૮૩ માં વૈશાખ
 સુદી ૩ જે પરશરામ તીર્થ યાત્રા આશુ આરોગ્ય ફલં મુન્નિ
 નન્દનસાહનો મેહેલ ॥ કાશીખંડ અધ્યાય ૭૩ માં વૈશાખ
 સુદી ૧૪ સે મત્સ્યોદરી તીર્થ સ્નાન સર્વ તીર્થ યાત્રા ફલં ॥
 કાશીખંડ અ. ૭૪ માં વૈશાખ સુદી ૧૪ સે પ્રણેશ્વર યાત્રા
 મુક્તિ ફલં મુન્નિ મત્સ્યોદરીથી ઉત્તરે ॥ કાશીખંડ અ. ૬૧ માં
 વૈશાખ સુદી ૧૪ સે નૃસિંહ યાત્રા સંસારભયનિવૃત્તિ ફલં
 મુન્નિ દુર્ગાઘાટ ॥ કાશીખંડ અધ્યાય ૭૪ માં વૈશાખ સુદી
 ૧૫ મે વીર તીર્થ યાત્રા સન્તાન ફલં મુન્નિ સંકટા ઘાટ ॥
 કાશીખંડ અધ્યાય પર માં જ્યેષ્ઠ સુદી ૧ થી દશ દિવસ
 પર્યંત દશાશ્વમેધ યાત્રા સ્નાન સર્વ યજ્ઞ ફલં ॥ કાશીખંડ
 અધ્યાય પર માં જ્યેષ્ઠ સુદી બીજે રૂદ્ર સરોવર યાત્રા જન્મ
 દ્વયપાપનિવૃત્તિ મુન્નિ દશાશ્વમેધ પર ॥ કાશીખંડ અધ્યાય
 ૫૭ માં જ્યેષ્ઠ સુદી ૧૪ સે જ્યેષ્ઠ વિનાયક યાત્રા સર્વ ક્ષિપ્ત
 નિવૃત્તિ ફલં મુન્નિ ભૂતભૈરવ પર ॥ કાશીખંડ અ. ૬૩ માં જ્યેષ્ઠ
 સુદી ૮ મે જ્યેષ્ઠ વાપી સ્નાન જ્યેષ્ઠાગેરી યાત્રા સોભાગ્ય
 ફલં મુન્નિ ભૂતભૈરવ પર ॥ કાશીખંડ અ. પર માં જ્યેષ્ઠ સુદી
 ૧૦ મે દશાશ્વમેધ સ્નાન દશાશ્વ મેધેશ્વર દર્શન દશા
 જન્મકૃત પાપ વિવૃત્તિ ॥ કાશીખંડ અ. ૬૧ માં જ્યેષ્ઠ સુદી
 ૧૦ મે ગંગેશ્વર યાત્રા સહસ્ર જન્મકૃત પાપનિવૃત્તિ ફલં મુન્નિ
 વાપીથી પૂર્વે પીપલની નીચે ॥ કાશીખંડ અ. ૨૭ માં જ્યેષ્ઠ

મુઠી ૧૦ મે ગંગાપૂજન શુક્લિ મુક્તિફલં ॥ કાશીખણ્ડ અં ૬૪ માં
 જ્યેષ્ઠ મુઠી ૧૪ સે જ્યેષ્ઠેશ્વર યાત્રા હથ જન્મ પાપનિવૃત્તિ મું
 ભૂતભૈરવ પર ॥ કાશીખણ્ડ અં ૬૬ માં જ્યેષ્ઠ મુઠી ૧૫ મે
 મંગાસાગર યાત્રા સર્વ તીર્થ સ્નાન ફલં મું અસ્ત્રી સંગમ ત્રિવિ-
 હમપૂજનમ્ અસીમાધવ પૂજનમ્ અમરેશ્વર પૂજનં ચ ॥ કાશી-
 ખંડે અં ૬૫ માં આષાઢ મુઠી ૧૫ મે આષાઢીશ્વરયાત્રા સર્વપાપ
 નિવૃત્તિ મું કાશીપુરામાં ॥ કાશીખણ્ડે અં ૬૭ માં આષાઢ
 મુઠી ૧૫ મે ઘંટાકર્ણ તીર્થ યાત્રા વ્યાસકૃપાય યાત્રા ચ સસ
 કુલોદ્યાર ફલં સસ સાગર કૃષ્ણ મું કર્ણઘંટામાં કાશીખણ્ડે
 અં ૬૬ માં શ્રાવણ મુઠી ૫ મે વામુકી તીર્થ યાત્રા મું
 શકટાંશુની પાસે વામુકીશ્વર યાત્રા અથવા નાગકુવાં કઠોટક
 પૂજનં ચ સંપોદિ ભવ નિવૃત્તિ ફલં મું નાગકુવાં ॥ કાશીર-
 હસ્તે અં ૧૩ માં કઠં સંક્રમણમાં શંખોદ્યાર તીર્થ યાત્રા
 દાશવતી તીર્થયાત્રા ફલં ॥ કાશી કેદાર માહાત્મ્યે શ્રાવણ મુઠી
 સોમવારે કેદાર યાત્રા યા રતિવાસરે વૃદ્ધકાલયાત્રા ભોમવાસરે
 કામક્ષી યાત્રા અન્યાન્તરે અભીષેકસિદ્ધિફલં ॥ કાશીખણ્ડ અં
 ૬૬ માં શ્રાવણ મુઠી ચૌદસે આદિ મહાદેવ યાત્રા પવિ-
 ત્રાપદ્મ ત્રૈલોક્ય નાના લિંગાનાં પૂજાફલં મું ત્રિલોચનપર ॥
 કાશીખણ્ડે અં ૭૦ માં ભાદરવા વહી કને વિશાલ તીર્થ યાત્રા
 વિશાલિક્ષીપૂજનં કાશીવાસ ફલં મું મીરઘાટપર ॥ કાશી
 ખણ્ડ અં ૬૭ માં ભાદરવા વહી અમાસ પંચપુર્ણિમી યાત્રાભૈરવી
 આતનભિચારિણિવૃત્તિઃ મં ૦ લાટ ભૈરવની પાસે ॥ કાશીખણ્ડે અં
 ૬૧ માં ભાદરવા મુઠી બારસ વિષ્ણુપાદોદક તીર્થ યાત્રા વામનપૂજનં

આદિ કેશવપૂજનં મુઠ વરુણાસંગમ ॥ અન્થાન્તરે ભાદરવા સુદી ૬૭
લોભાર્કયાત્રા તત્રક્ષ્ણપાદિયોગઃ તત્રસ્ત્ર ન રુચ્ય પૂજનં આઠ-
લપકૃત પુણ્ય ફલં મુઠ ભદ્રેની ॥ કારા ખણ્ડ અધ્યાય ૧૦૦
માં ભાદરવા સુદ પૂનેમ કુલસ્તર... તત્રાન્નદાનં લૈરવીયા-
તનાભયનિવૃત્તિઃ ૨૦ લાટલૈરવ... શીખણ્ડ અધ્યાય
૭૦ માં આશ્વિન વદી બીજ... સામાન્ય ફલ
લક્ષિના ઘાટ કાશી ખંડ અં ૬૭... પક્ષે પિતૃકુંડ યાત્રા
પિત્રેશ્વર માતૃકાદેવીયાત્રા પિત્રાદિક્ર મુકલ ફલ મુઠ પિતરકુંડા
કાશી ખણ્ડ અધ્યાય ૭૨ માં આશ્વિન શુકલ પ્રતિપદાભ્ય નવમી
પર્યન્ત દુર્ગાકૃણ્ડ સ્નાન દુર્ગાવિનાયક દુર્ગાદેવ નવજન્મકૃતપાપનિ-
વૃત્તિ મુઠ હુ કુંડ અન્થાન્તરે નવદુર્ગા યાત્રા ફલં ચ ॥ કાશી
ખણ્ડ અં ૩૮ માં આશ્વિન શુઠ પ્રતિપદાભ્ય નવમી પર્યન્ત
વિશ્વમ હુ દેવ નામ આવર્ષ વિશ્નનિવૃત્તિ સુકલ મનોરથસિદ્ધિ
ફલ મુઠ ધર્મ કૃપમાં કાશી ખણ્ડ અધ્યાય ૪૫ માં આશ્વિન
સુદી પ્રતિપદાભ્ય નવમીપર્યન્ત ચતુષ્ષ્ટો યોગિનીયાત્રા આવર્ષ
વિઘ્નનિવૃત્તિ ફલં પ્રતિમાસે કૃણુ ચતુર્દશ્યાં મુઠ શ્રીરાણુ-
મેહેત ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૫૬ માં કાર્તિક વદી પક્ષથી સુદી
શુકલપક્ષ સુગ્રી પચગંગાતીર્થયાત્રા મિન્દુમાધવપૂજનં હેમ-
દાન ચ શતવર્ષ તપઃકૃત પુણ્યફલં મુઠ પચગંગાગાટ કાશીખણ્ડ
અધ્યાય ૭૮ માં કાર્તિક સુદી અષ્ટમી ધર્મશેશ્વર ધર્મકૃપ
યાત્રા સર્વ ધર્મ કૃત પુણ્યફલ મુઠ મીરઘાટ ॥ કાશીખણ્ડ અં
૨૧ માં કાર્તિક શુકલ ચતુર્દશી ભુક્તિ મુક્તિ મહિષશ્વિકા
સ્નાન વિશ્વેશ્વર યાત્રા ફલં મુઠ પ્રસિદ્ધ ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય

૩૧ માં માર્ગશીર્ષ વહી અષ્ટમી કાલકૂપ કાલભૈરવ યાત્રા કલિ-
કાલ ભય નિવૃત્તિ ફલં મુન્ ભૈરવબજાર । કાશીખણ્ડ અધ્યાય
૪૬ માં માર્ગશીર્ષે રવૌલોલાકં યાત્રા આવર્ષ કૃતપાપનિવૃત્તિ
ફલં પૃથ્વી સમગ્ર્યાં ચ મુન્ ભદ્રેની । કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૬૧માં
માર્ગશીર્ષ સુદી ૧૧ કાલમાધવયાત્રા કલિકાલભયનિવૃત્તિ મુન્ કાલ-
ભૈરવ ॥ કાશીખણ્ડ અન્ ૬૪ માં માર્ગશીર્ષ સુદી વ્યતુર્દશી
પિશાચમોચન તીર્થયાત્રા જ્ઞાનાન્તર્ગતમૃત્તિકાનિ કાલનાશન્યાન્તરે
તીર્થ પ્રતિગ્રહ દોષ નિવૃત્તિ મુન્ પિશાચમોચન ॥ કાશીન્ અન્
૬૧ મા માર્ગશીર્ષ સુદી ૧૫મે ભૃગુકેશવ યાત્રા સંસાર રોગ
નિવૃત્તિઃ ફલં નગર પ્રદક્ષિણા યાત્રા ચ ગોલાધાટ । કાશીન્ અન્
૬૧ માં પૌષે રવૌ નરનારાયણ યાત્રા નરનારાયણ તીર્થે સ્નાન
બદ્ધિકાશ્રમ તીર્થ યાત્રા ફલ મુન્ માયાધાટ । કાશીન્ અન્ ૪૭માં
પૌષે રવૌ ઉત્તરાર્ક યાત્રા કાશીવાસ ફલં મુન્ અલમ્બપુર । કાશીન્
અન્ ૬૧ માં માઘે પ્રયાગતીર્થે પ્રયાગમાધવ પ્રયાગેશ્વર યાત્રા પ્રયાગ
સ્નાન ફલં મુન્ હશાશ્વમેધધાટ ॥ કાશીન્ અન્ ૧૦૦ માં માઘ
વહી ૪ થે વહતુન્ડ ગણેશ યાત્રા મોહકહાનં આવર્ષ વિધન-
નિવૃત્તિ ફલં મુન્ મોટા ગણેશ ॥ કાશીખણ્ડ અધ્યાય ૩૬ માં
માઘ વહી ૧૪ અવિમુક્તેશ્વર યાત્રા કાશી વાસ ફલં મુન્
વિશ્વેશ્વર ॥ કાશીન્ અન્ ૫૭ મા માઘ સુદી ૪ થે દુર્ઘરાજ
ગણેશ તિલ મોહક નૈવેદ્ય તિલમોહક ભક્ષણં આવર્ષ વિધન-
નિવૃત્તિઃ કાશીવાસ ફલં મુન્ પ્રસિદ્ધ । કાશીન્ અન્ ૫૧ માં
માઘ સુદી સાતમે કેશવાદિત્યસૂર્ય યાત્રા સપ્ત જન્મ પાપ
નિવૃત્તિઃ મુન્ વરુણા સંગમ ॥

કાશીઁ અં ૧૭ માં કાશ્યુન વરી ૧૪ સે રત્નેશ્વરે યાત્રા
હી રત્નાદિ પ્રસિદ્ધિ મું પુદગલના રસ્તા પર ॥ કાશીઁ
અં ૧૮ માં કાશ્યુન વરી ૧૫ સે હંસતાર્થે કૃતિવાસેશ્વર
યાત્રા સર્વ પર્મે ફલ મું પુદગલની પાસે ॥ કાશીખંડ અં
૧૯ માં કાશ્યુન સુદી ૧૫ નેમિવાસેય તીર્થે યાત્રા મું
મિશરેશ્વરની ઉત્તરે ઇતિ ॥

અથ તિથિવાર માસ યાત્રા યોગ યાત્રા ।

કાશીખંડ અધ્યાય ૭૨ પ્રતિમાસે ચતુર્થેશ્વરે ચતુર્થેશ્વર મહી-
લિદ્ધિ યાત્રા કુબ્જ પ્રતિપદરથ કમેલ ચતુર્થેશ્વરે પર્વત સર્વ
કામનાસિદ્ધિ ફલ ॥ કાશી રહસ્ય અં ૧૭ માં પ્રતિમાસે આશ્વિ
શ્રીકાશી રેત્રી યાત્રા વાસ ફલ મું લેલિતાખાટ પર ॥ કાશી
ખંડ અં ૧૪ માં પ્રતિમાસે અમાવસ્યાયાં ચતુર્થેશ્વર યાત્રા
બુદ્ધિ-બુદ્ધિ ફલ મું સિદ્ધેશ્વરીમાં ॥

અથ વારયાત્રી ।

કાશીખંડ અં ૪૯ માં પ્રતિમાસે રત્રી લોલાઈ યાત્રા
સ્નાન સર્વેશ્વર નિવૃત્તિઃ ॥ કાશીખંડ અં ૫૭ માં પ્રતિમાસે
રત્રી અર્ધવિનાયક ગણેશ યાત્રા આરોગ્ય ફલ મું ભદ્રેની ॥
કાશીખંડ અં ૬૪ માં પ્રતિમાસે સોમવારે કહેશ્વરે યાત્રા
કાશીવાસ ફલ ત્રિશ્ચેશ્વર ॥ કાશીઁ અં ॥ ૧૭ માં સામ
મુત ચતુર્થાં અંગારેશ્વર યાત્રા ગ્રહબાધાનિવૃત્તિઃ ફલ મું આત્મા

વીરેશ્વરમાં ॥ કાશી ૦ અ. ૧૫માં શુક્રવાસરે પુષ્કાદમી યોગે શુક્રેશ્વર
યાત્રા શુભદિ પ્રાપ્તિ ફલં - મુ. આત્મા વીરેશ્વરમાં અધ્યાય
૧૭માં શુક્રવાસરે પુષ્કરોગે પુહરપત્નીશ્વર યાત્રા મહાપાતક
નિવૃત્તિ ફલં મુ. ચંદ્રાલયો કલિલે ॥ કાશી ૦ અ. ૧૬ માં
શુક્રવાસરે શુક્રેશ્વર યાત્રા શુભંતાનફલં મુ. ઠલિકામલી ॥
કાશીખવડ અધ્યાય ૧૭ માં કાનિમાસરે ચનેશ્વરેશ્વર યાત્રા શનિ-
પ્રાપ્તિ નિવૃત્તિ ફલં મુ. નિશ્ચેશ્વરમાં કલિલે કલિ વાસના ॥

અથ યોગયાત્રા ।

કાશી ૦ અ. ૩૭ માં અસિતાદમાં શુક્રપુન્યન્યતીપાત યોગે
જ્ઞાનવાપ્તિ યાત્રાસ્નાન કોટિભૂષણફલં ॥ કાશી ૦ અ. ૬૭
માં આદ્રી ચતુર્દશીયોગે સદ્રવાસયાત્રા કોટિલિંગાર્ચનફલં મુ.
હરતીર્થ ॥ કાશી ૦ અ. ૭૭ માં સોમવતી અમાવાસ્યા યોગે
કેદારતીર્થ શાક એકેશ્વરશાતકુલોદ્ધાર ફલં મુ. કેદારેશ્વર ગેરી-
ફલં ॥ કાશી ૦ અ. ૫૧ માં સોમ શુક્લ ચતુર્દશમાં ભરણીયોગે
મંમતીર્થ શાકં યયાશાક ફલં મુ. હમ્બાદ ॥ કાશી ૦ અ. ૮૪માં
સોમાષ્ટમ્યાં ભરણીયે સ્નાનં ભૈરવપૂજનં કલિકાલભયનિવૃત્તિફલં
મુ. કાલભૈરવ ॥ કાશી ૦ અ. ૧૨ માં સોમવતી અમાવાસ્યા
યોગે કપિલધારાતીર્થે શાકફલ મુ. કપિલપુરા ॥ કાશી ૦ અધ્યાય
૧૪ માં સોમવતી અમાવાસ્યા યોગે ચંદ્રકેયે શાકં યયાશાક
ફલં કલુષત્રયમોચન મુક્તિફલં ॥ કાશી ૦ અ. ૮૫ માં શનિ
પ્રદોષ દ્વિતીય કામેશ્વરયાત્રા કામકૃતપાપતિવૃત્તિફલં મુ. મચ્છ-
કરીની પ્રાપ્તિ ॥ કાશી ૦ અધ્યાય ૬ માં અંબકેશ્વર યાત્રા

सिंहस्थे गुरौ काश्यां गोदावरीयात्रा इत्वं विशेष विधानं ग्रन्थान्तरे
मु० बुद्धोक्ति्या ॥ काशी० अ० इत्थां काश्यां सेतुबन्ध रामेश्वर-
यात्रा प्रतिमासेनवम्यां मु० मानमंडिलघाट । इति योगयात्रा ।

अथ महावाइष्णी पर्व ॥

काश्यामनन्तकूलम् स्कांदे ।

वाइष्णेन सभायुक्ता । मघा कृष्णा । त्रयोदशी गङ्गायां यदि
लभ्येत शतसूर्य्यग्रहेः सभा । तथापि स्कांदे-शनिवारसभायुक्ता
सा महावाइष्णी स्मृता । गङ्गायां यदि लभ्येत केटिसूर्य्यग्रहेः
सभा ॥ त्रैत्रासिते वाइष्णी ऋक्षयुक्ता त्रयोदशी सूर्य्यस्तस्य वारे
योगे शुभस्थानं महती महत्य गंगा नदीकं ग्रहकेटि तुल्यम्
इति महामहा वाइष्णी योगायम् ॥

अथ गोविन्द द्वादशी योगमाह

द्वादशेन सितेपक्षेकुंभस्थे दिवसाधिपे । एवे धनुषिसंस्थे
य शोभने रविवासरे । पुष्यक्षेत्रे य संयुक्ता गोविन्दद्वादशी
मता । गोविन्दद्वादशीं प्राप्यगच्छेच्छ्रीं पुत्रपोत्तमं विष्णुलोकलवा-
प्नोति मोक्षगङ्गाभ्युमन्मनात् काश्यामुत्तमोत्तमम् ॥ इति
कृत्यसारसमुच्चये वचनात् ॥

श्री काशी वाइष्ण्यायात्रा संपूर्ण । शुभं ॥

સુચીપત્ર.

વિનય સંમતિ ...	૧	નિત્ય યાત્રા વિધિ:	૮૨
કાશી નામ મહિમા ...	૩	કાશી યાત્રા વિધિ:	૮૫
શ્રી કાશી મહાત્મ્ય ...	૬	કાશી પ્રાપ્તિ વિધિ:	૮૫
કાશીપુરી પ્રવેશ ...	૨૦	પ્રથમદિન કૃત્યમ	૮૬
શ્રી વિશ્વેશ્વર ધ્યાન ...	૨૫	ગંગાધ્યાનમ	૮૭
હંદીરાજ ગણેશ પ્રાર્થના	૨૫	વિશ્વેશ્વર લિંગાત્મક	
કાશીસ્થ દેવ સ્મરણાવલી	૨૬	સ્વરૂપ ધ્યાન	૮૭
સંકળનાશન સ્તોત્રમ	૬૦	ચારે યુગમાં કાશી વિસ્તાર	૮૮
કાલ ભૈરવાષ્ટકમ	૬૧	નિત્ય કર્મ	૯૦
શ્રી વિશ્વનાથાષ્ટકમ	૬૨	નિત્ય યાત્રા વિધિ:	૯૧
વીરેશ્વર સ્તોત્રમ	૬૩	અનુક્રમ યાત્રા	૯૪
વિષ્ણુ શતનામ સ્તોત્રમ	૬૬	આઘા યાત્રા	૯૫
કૃષ્ણાષ્ટોતર શતનામ		અન્તર્ગૃહી યાત્રા	૯૬
સ્તોત્રમ	૬૭	નવગૌરી યાત્રા	૧૦૦
અન્નપૂર્ણા સ્તોત્રમ	૭૦	૫૬ ગણેશ યાત્રા	૧૦૧
સંકટા નામાષ્ટકમ	૭૨	સપ્તઋષિ યાત્રા	૧૦૫
મણિકર્ણિકા સ્તોત્રમ	૭૪	દ્વાદશાદિત્ય યાત્રા	૧૦૬
વાલ્મિકિકૃત ગંગાષ્ટકમ	૭૬	અષ્ટમહાભૈરવ યાત્રા	૧૦૭
કાશી દેવી ધ્યાનમ	૭૭	નવદુર્ગા યાત્રા	૧૦૮
કાશી પંચકમ	૭૭	સપ્તપુરી યાત્રા	૧૧૦
રણમોચક મંગલસ્તોત્રમ	૭૮	૧૧ મહારૂદ્ર યાત્રા	૧૧૦
શ્રી નવગ્રહ સ્તોત્રમ	૭૯	પ્રણવેશ્વરાદિ ૧૪ મહા	
નવનાગ નામ સ્તોત્રમ	૮૧	લિંગ યાત્રા	૧૧૧
જગન્નાથાષ્ટકમ	૮૧	અમૃતેશ્વરાદિ ૧૪ મહા	
		લિંગ યાત્રા	૧૧૨

(૨)

શેલેશ્વરાદિ ૧૪ મહા		પંચકોશી યાત્રા	૧૩૬
લિંગ યાત્રા	૧૧૩	વાપેદી યાત્રા	૧૪૮
અષ્ટમહા લિંગ યાત્રા	૧૧૪	માધ માસમાં વ્યામેશ્વર	
૬૪ યોગિની યાત્રા	૧૧૫	યાત્રા મુઠ વ્યાસપુરા ।	
પંચતીર્થી યાત્રા	૧૧૮	તિથિ યાત્રા	૧૫૪
સર્વાલિંગ યાત્રા	૧૨૦	વાર યાત્રા	૧૫૪
ઉત્તરદિઃયાત્રા	૧૨૧	ગોગ યાત્રા	૧૫૫
દક્ષિણદિઃયાત્રા	૧૨૬	મહાવારુણી પર્વ	૧૫૬
વિષ્ણુ યાત્રા	૧૩૧	ગોવિંદ ઠાઠશી યાત્રા	૧૫૬

પુસ્તક મળવાનું ઠેકાણું:—

શ્રી ગૌરીશંકર દીક્ષિત

મુઠ ગોલાગલી, ખનારસ સીટા

